

**И Н Ф О Р М А Ц И О Н Е Н
П А К Е Т**

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: **1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ**

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: **1.2. ПЕДАГОГИКА**

СПЕЦИАЛНОСТ: **НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА
И ЧУЖД ЕЗИК**

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: **БАКАЛАВЪР**

НИВО ОТ НАЦИОНАЛНАТА КВАЛИФ. РАМКА: **НИВО 6 Б**

БРОЙ КРЕДИТИ ПО ECTS: **240**

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ **ПЕДАГОГ, НАЧАЛЕН УЧИТЕЛ,
НАЧАЛЕН УЧИТЕЛ ПО ЧУЖД ЕЗИК**

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: **4 (четири) години (8 семестъра)**

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: **РЕДОВНА**

ВЪВЕДЕН ОТ УЧЕБНАТА: **2021-2022 г.**

ВАЛИДЕН ДО:

КОД: **01.03.8.10**

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

В условията на динамично променящите се социалноикономически и културни условия пред подготовката на кадрите, призвани да осъществяват образователната политика в различните етапи и степени на образователната система стоят сериозни предизвикателства и важни задачи. Подготовката и квалификацията на учители за началния етап на основната образователна степен е в съответствие със съществуващата необходимост от специалисти с необходимите знания, умения и компетенции, изграждащи цялостната структура на професионалната педагогическа компетентност. Специалността „Начална училищна педагогика и чужд език” отговаря на съвременните изисквания и очаквания на обществото по отношение на сложната дейност, свързана с обучението, възпитанието, социализацията и развитието на учениците в началните класове.

Разработената учебна документация на специалността е в съответствие с най-новите тенденции в съдържателното и процесуално-технологично усъвършенстване на системата на началното образование, с отчитане на международния опит и съхранение на националните традиции и постижения в областта на образованието и възпитанието на съвременния ученик.

II. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебният план и учебните програми на специалност „Начална училищна педагогика и чужд език” са разработени съобразно изискванията на Закона за висшето образование, приетите в България стандарти в областта на професионалната подготовка на учители за началния етап на основната образователна степен, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.), Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, обн. в ДВ бр. 89 от 11.11.2016 в сила от учебната 2017/2018 година, приета с ПМС № 289 от 07.11.2016 г., изм. и доп. ДВ бр.10 от 5 февруари 2021 г. и вътрешните правила за управление на качеството в ЮЗУ „Неофит Рилски”.

Обучението по специалността е с продължителност 4 години (8 семестъра). Учебният план е с общ хорариум 2565 часа и дава общо 240 ECTS кредита, които са разпределени в осемте семестъра в съответствие с държавните изисквания (чл.44а от Закона за изменение и допълнение на ЗВО – ДВ бр. 48/04.06.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища – ДВ бр. 89/12.10.2004 г.).

В структурата на учебния план са включени задължителни, избираеми и факултативни дисциплини:

Задължителните учебни дисциплини (2235 часа – 213 кредита) осигуряват изграждането на базисната общотеоретична и специализираща платформа в подготовката по специалността „Начална училищна педагогика и чужд език”. Студентите овладяват знания от различни области на научното познание (педагогика, психология, философия, социология, езиковедие). Важно място в цялостната подготовка по специалността заема дидактическата и частнометодическата проблематика. Овладяването на професионални умения и компетенции се реализира и в условията на занятия с практическа насоченост – практически упражнения, хоспитиране, практикуми, 60 часа текуща педагогическа практика и 180 часа стажантска практика в началния етап на основната образователна степен.

Избираемите учебни дисциплини (330 часа – 27 кредита) се въвеждат от IV семестър и дават възможност да бъде разширена и надградена общотeorетичната и специализиращата подготовка по специалността. В рамките на обучението по избираемите учебни дисциплини на студентите се предоставят условия за задълбочаване, конкретизиране и обогатяване на овладяваните знания и формираните умения и компетенции в рамките на задължителните учебни дисциплини. Избираемите учебни дисциплини са разпределени в две групи: първа група – педагогически, психологически и частно-дидактически; втора група – интердисциплинарни и приложно-експериментални дисциплини, ориентирани към ключови компетентности и свързани с професионално-педагогическата реализация на учителите. Съотношението между задължителните и избираемите учебни дисциплини е 87% : 13%.

Факултативните учебни дисциплини предоставят възможност за обогатяване на знанията, уменията и компетенциите на студентите, в зависимост от разнообразната насоченост на техните интереси. В процеса на своето обучение в рамките на бакалавърската специалност „Начална училищна педагогика и чужд език“ всеки студент задължително избира поне една факултативна учебна дисциплина с хорариум 15 академични часа.

Дипломирането на студентите изисква полагане на държавен практико-приложен изпит в начално училище, държавен изпит по чужд език и държавен теоретичен изпит (или защита на дипломна работа), с което придобиват 10 кредита (чл. 10 на Наредба № 21 от 30.09.2004 г.).

III. ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Бакалавърската програма „Начална училищна педагогика и чужд език“ има за **цел** подготовката на специалисти, чиито образователни и квалификационни характеристики, позволяват успешно осъществяване на обучението, възпитанието, развитието и социализацията на учениците в началния етап на основната образователна степен за постигане на изискванията на Държавните образователни стандарти.

В съответствие с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, обн. в ДВ бр. 89 от 11.11.2016 в сила от учебната 2017/2018 година, приета с ПМС № 289 от 07.11.2016 г., изм. и доп. ДВ бр.10 от 5 февруари 2021 г. обучението по специалността осигурява следните групи компетентности за придобиване на професионална квалификация „начален учител“:

1. Преподаване. Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на началния учител в областта на дидактиката, методиката на обучението по преподаваните в началния етап на основното образование учебни предмети, прилагането на ИКТ в обучението.

2. Взаимоотношения с учениците. Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата и професионално-психологическата подготовка на началния учител по учебни дисциплини, в които се овладяват знания, развиват се умения и отношения, насочени към ефективно взаимодействие с учениците в началния етап на основното образование.

3. Взаимоотношения с другите педагогически специалисти. Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на началния учител по учебни дисциплини, насочени към постигане на ефективност във взаимоотношенията му с

учители и други педагогически специалисти за постигане както целите на обучението, така и цели, свързани с личностното развитие на учениците.

4. **Лидерство.** Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на началния учител по учебни дисциплини, в които се усвояват знания, развиват се умения и отношения за ролята на учителя като лидер в класната стая в активно сътрудничество с учениците, който планира и се стреми към реализация на развиващи цели и високи очаквания по отношение на техните учебни постижения.

5. **Работа с родителите и семейната общност.** Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на началния учител в областта на учебни дисциплини, насочени към усвояване на знания, развитие на умения и отношения за ефективно взаимодействие с родителите и други представители на семейната общност.

6. **Възпитателна работа.** Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на началния учител в областта на теорията и методиката на възпитанието.

7. **Работа в мултикултурна и приобщаваща училищна среда.** Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на началния учител в областта на приобщаващото, интеркултурното и гражданското образование.

В съответствие с чл. 4 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.) обучението по специалността осигурява изграждане у началните учители на следните професионални компетентности:

А. Широкопрофилни теоретични знания и практически умения:

- притежава общонаучна подготовка, свързана с актуалната и перспективна ориентация на хуманитарното и природонаучното познание;
- владее на необходимото равнище психолого-педагогически знания, позволяващи успешна ориентация в проблемното поле на началната училищна педагогика;
- познава и владее понятийно-терминологичната система на началната училищна педагогика;
- владее методиката на обучение и възпитание по всички учебни предмети за I-IV клас, в т.ч. и по отношение на извънкласните и извънучилищните дейности;
- използва разнообразен образователен софтуер и съвременни информационни технологии;
- използва актуална научно-техническа информация, художествена и научно-популярна литература в процеса на обучение;
- формира адекватно отношение към медиите във връзка с действието на много рискови фактори върху децата;
- компенсира пропуските в семейното възпитание, породени от редица съвременни социални явления и дефицити, поставяйки акцент върху възпитанието на съответни ценности;
- владее техниките на вербалното и невербалното общуване с децата от I-IV клас;
- умее да анализира и отчита резултатите от своята дейност, и гъвкаво да я преустройва, осъществява научно-методическа дейност и участва в работата на научно-методически обединения;

Б. Умения за адаптивност в съответствие с изменящите се условия на работната среда:

- развива, усъвършенства своите педагогически способности (комуникативни, конструктивно-технически, организационни, оценъчни, психотерапевтични и др.) и работи непрекъснато за своето самообразование;
- проявява интерес и популяризира добрия педагогически опит, съдейства за усъвършенстване на практиката на обучение и възпитание чрез реализацията на редица новаторски идеи и подходи;
- владее изследователски стратегии, чрез които ще осъществят на високо научно равнище емпирични и теоретични разработки по определени творчески проекти;
- може да пренася знания и технологии, да операционализира, технологизира и внедрява в практиката съвременни теоретични постижения.

В. Умения за самостоятелна професионална работа и работа в екип:

- умее самостоятелно да планира и организира професионално-педагогическата дейност, както и да използва разнообразните ресурси на образователната, научната и културната среда;
- може да се ориентира самостоятелно в теоретико-приложните постижения и нововъведения в педагогическата теория и практика;
- познава и може да прилага диагностични методики, да подготвя и осъществява самостоятелно педагогически изследвания;
- притежава умения за диагностициране и оценяване на равнището на развитие на различни сфери на личността на ученика;
- цени професионалното сътрудничество и взаимопомощ и може да работи ефективно в условията на екипна организация на дейността.

Г. Формиране на личностни и професионални качества:

Резултат от академичната подготовка по специалността е изграждането на цялостна професионална педагогическа култура на началния учител, която намира проявление във формирането на значими професионално-личностни качества като педагогическа наблюдателност, педагогическа общителност, педагогическо творчество и емоционална устойчивост и др.

Завършващият специалност «Начална училищна педагогика и чужд език», притежава изградени следните компетентности:

1. Академична компетентност

Знания, умения и отношения, свързани с педагогическата, психологическата, методическата и специално-предметната подготовка, както и умения за учене през целия живот:

- теоретични знания по учебните предмети, които преподава в I – IV клас, както и знания в областта на педагогиката, психологията, методиката;
- знания и съответни умения за прилагане на иновативни образователни технологии, техники и методи на преподаване и оценяване по различните учебни предмети;

- познания за когнитивното, емоционалното и физическото развитие на децата в начална училищна възраст за адекватна организация на обучението в зависимост от индивидуалните им потребности;
- владеене на методи за работа в мултикултурна среда, за подкрепа и мотивиране на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, с обучителни трудности или в риск, както и с изяви възможности;
- умения за формиране у учениците на комуникативна компетентност, критично и конструктивно мислене;
- наличие на положително отношение към личностното си развитие и професионалното си усъвършенстване, и на умения за личностна и професионална саморефлексия и самооценка, и позитивна нагласа към вътрешноинституционална квалификация.

2. Педагогическа компетентност

Знания, умения и отношения, свързани с планиране на педагогическия процес и на урока като основна организационна форма, изразяващи се в:

- познаване на държавните образователни стандарти и учебните програми по преподаваните учебни предмети и умения за дефиниране на ясни образователни цели и избор на подходи и техники за учене и мотивиране на учениците;
- ефективна работа с ученици със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания или с изяви дарби;
- приложение на иновативни методи за преподаване и оценяване на резултатите на учениците, за осигуряване на учениците възможност да упражняват и прилагат придобитите знания, да развиват творческо мислене;
- управление на процеса на усвояване на знания, формиране на умения и нагласи за успех у учениците, за самостоятелен живот, за междуличностно и междукултурно общуване, вземане на решения, съпричастност, отговорност за собствените действия и др.
- възпитание и максимално развитие и изява на личностния потенциал на всеки ученик, съобразно индивидуалните му заложби, способности, интереси;
- разработване и прилагане на ефективен инструментариум за проверка и оценка (диагностика) на постигнатите резултати на учениците;
- осигуряване на обективна и навременна информация за индивидуалното развитие и за постигнатите резултати от ученика, и определяне на мерки за допълнителна подкрепа, консултиране и коригиране;
- подпомагане на социалната интеграция на ученици със затруднения чрез инициране и организиране на различни форми на взаимодействие;
- насърчаване на участието на учениците във формите на ученическото самоуправление и при обсъждането и решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план.

3. Комуникативна компетентност

Умения за работа в екип, свързани с:

- ефективно партньорство с други педагогически специалисти и активно участие в разработването на стратегии за развитие на образователната институция и в дейностите за тяхната реализация;

- конструктивно професионално взаимодействие с колегите и подкрепа на ръководния екип на институцията, активно участие в работата на педагогическия съвет, поемане на допълнителни отговорности, свързани с вземане на решение в условията на училищна автономия;
- проява на положително отношение към политиките и практиките на институцията, участие в извънкласни и извънучилищни, културни и социални дейности;
- *Умения за работа с родители и други заинтересовани страни* за:
- приобщаване на родителите за постигането на образователните цели с оглед увеличаване на възможностите за положително въздействие върху учениците и за утвърждаване авторитета на институцията;
- подкрепа на родителите на ученици със специални образователни потребности, с обучителни трудности или в неравностойно положение за справяне с различни социални проблеми – изолацията, бедността и др.;
- активно сътрудничество с родителите, с обществения съвет, училищното настоятелство и други партньорски организации при изпълнение на съвместни инициативи и проекти в рамките на повишената училищна автономност.

4. Административна компетентност

Знания и умения, свързани с познаване и прилагане, спазване на:

- нормативната уредба за системата на училищното образование, държавните образователни стандарти, необходими за професионалното изпълнение на задълженията и отговорностите;
- ДОС за информацията и документите на институцията, реда и сроковете за приемане, създаване, водене, отчитане и унищожаването ѝ;
- законно установените норми, които имат отношение към професионалните права, задължения и трудовите правоотношения на учителя;
- етичния кодекс за работа с деца и етичния кодекс на образователната общност, познаване на правата на човека и на детето, спазване на професионалната етика, както и изискванията за конфиденциалност по отношение на учениците.

Образователна мобилност и международна сравнимост на придобитите компетенции.

В съдържателен и организационен аспект обучението по специалността „Начална училищна педагогика и чужд език”, въведените кредитна система и система по качеството на образованието позволяват на подготвяните учители да бъдат конкурентоспособни на пазара на труда в страната, да повишават квалификацията си и да продължават образованието си в България и извън нейните предели.

IV. КВАЛИФИКАЦИЯ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Студентите, които завършват успешно обучението си по специалността „Начална училищна педагогика и чужд език” с образователно-квалификационна степен „бакалавър”, придобиват професионална квалификация „педагог, начален учител, начален учител по чужд език”. Те са подготвени за осъществяване на професионална учебна и възпитателна дейност в началния етап на основната образователна степен на общообразователното училище и на специализираните и профилираните училища; да осъществява чуждоезиково обучение по съответен език.

Завършилите бакалавърска специалност „Начална училищна педагогика и чужд език” имат следните възможности за професионална реализация:

- начален учител;
- учител по чужд език в началния етап на основната образователна степен;
- учител-възпитател в началното училище;
- възпитател в извънучилищни институции за деца;
- преподавател по чужд език в извънкласни и извънучилищни дейности;
- преподавател в школи за работа с деца;
- преподавател по чужд език в обслужващи звена в системата на народната просвета;
- консултант-експерт в различни институции, работещи по проблемите на децата в начална училищна възраст.

Длъжности:

По националната класификация на длъжностите и професиите в Република България (2011 г.) длъжностите, които бакалаврите от специалност „Начална училищна педагогика и чужд език” могат да заемат, са от:

- *клас 2 - Специалисти:*
  - *23 Преподаватели*
  - *234 Учители в началния етап на основното образование (I –IV клас) и в предучилищното възпитание и подготовка*
  - *единична група 2341- Учители в начален етап на основното образование (I –IV клас) (учител, начален етап на основното образование (I –IV клас), учител, чужд език в начален етап на основното образование (I –IV клас), учител, подготвителен клас);*
  - *единична група 2353 - Други преподаватели по чужд език в извънкласни и извънучилищни дейности (преподавател, чужд език в извънкласни и извънучилищни дейности, ръководител, чужд език в обслужващи звена в системата на народната просвета, учител, чужд език в обслужващи звена в системата на народната просвета);*
  - *единична група 2359 – Други преподаватели, и.д. (помощник – директор, учебна дейност, възпитател, педагог).*

Завършилият бакалавърска степен „педагог, начален учител, начален учител по чужд език” има възможност:

- да специализира в различни форми за следдипломна квалификация и продължаващо обучение;
- да продължи образованието си в образователно-квалификационна степен „магистър”.

Квалификационната характеристика на специалността „Начална училищна педагогика и чужд език” за образователно-квалификационна степен „бакалавър” с професионална квалификация „педагог, начален учител, начален учител по чужд език” е

основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.). Постигнато е съответствие с Европейската квалификационна рамка, Националната квалификационна рамка и с Националната класификация на професиите и длъжностите в Република България, чрез която се осигурява прилагането на Международната стандартна класификация на професиите (International Standard Classification of Occupations, 2008 (ISCO-08), Правилника за устройство и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски”, Правилника за образователни дейности и др. нормативни документи на университета.

УЧЕБЕН ПЛАН

СПЕЦИАЛНОСТ: НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА И ЧУЖД ЕЗИК

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1.Обща и възрастова психология	4.5	8.История на българското образование	4.0
2.История на педагогиката	4.5	9.Педагогика – II част. Дидактика	5.0
3.Педагогика – I част. Теория на възпитанието	5.5	10.Педагогическа психология	4.0
4.Съвременен български език	4.5	11.Чужд език	5.0
5.Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда	3.0	12.Педагогическа социология	5.0
6.Чужд език	5.0	13. Компетентностен подход и иновации в образованието	4.0
7.Спорт	3.0	14.Спорт	3.0
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
15.Предучилищна педагогика	7.0	20.Методология и методи на педагогическите изследвания	6.5
16.Начална училищна педагогика	7.0	21.Философия на образованието	5.0
17.Социална педагогика	7.0	22.Сравнително образование	6.5
18.Специална педагогика	7.0	23.Правни основи на образованието	3.0
19.Чужд език	2.0	24.Приобщаващо образование	3.0

		25. Избираеми учебни дисциплини – първа група (студентите избират една от посочените учебни дисциплини) 1.Взаимодействие със семейството 2.Педагогическо взаимодействие в мултикултурна среда 3.Гражданско образование 4.Дигитална компетентност и дигитална креативност 5.Разработване на уроци за обучение в електронна среда	3.0
		26. Избираеми учебни дисциплини – втора група (студентите избират една от посочените учебни дисциплини) 1.Приобщаващо образование за деца и ученици със специални образователни потребности 2.Комуникативни умения в образователна среда 3.Управление на взаимоотношенията в образователна среда 4.Лидерство в образованието 5.Управление на образователни институции 6.Здравно и екологично образование	3.0
	Общо 30		Общо 30
Трета година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS Кредити
27.Основи на училищния курс по математика в началните класове	3.0	35.Чужд език	5.0
28.Чужд език	4.0	36.Теоретични основи на обучението по математика в началните класове	5.0
29.Дидактика на началното ограмотяване	4.0	37.Теория и методика на музикалното възпитание	3.0
30.Методика на обучението по български език и литература в началните класове	5.0	38.Методика на обучението по чужд език	6.0
31.Методика на физическото възпитание и спорта	4.0	39.Морфосинтаксис	2.5
32.Практикум „Първите дни на детето в училище”	2.0	40.Словесно-изпълнителско изкуство	2.5

33. Избираеми учебни дисциплини (студентите избират една от посочените учебни дисциплини) – Първа група	4.0	41. Избираеми учебни дисциплини (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	3.0
1.Странознание на чужд език 2.Детска литература на чужд език 3.Фонетика на чужд език 4.Лингвистични особености при усвояване на чужд език в детска възраст		1.Доцимология 2.Педагогическа диагностика на математическите способности 3.Текстовите задачи в началното обучение по математика 4.Иновации в обучението по родинознание и природознание 5.Математическа подготовка на децата за училище 6.Превенция на професионалния стрес на учителя 7.Педагогическа конфликтология	
34. Избираеми учебни дисциплини (студентите избират една от посочените учебни дисциплини) – Втора група	4.0	42. Избираеми учебни практикуми (студентите избират един от посочените практикуми)	3.0
1.Реформаторска педагогика 2. Медийна педагогика 3. Интерактивни методи на обучение и възпитание 4. Педагогическо моделиране на урока по математика 5. Синергетичен подход в обучението и възпитанието 6. Детска спортна анимация 7. Психолого-педагогически дизайн на свободното време на детето		1.Организиране отдиха на децата 2.Интерактивни методи при обучението по математика 3.Изследователско обучение по родинознание и природознание 4.Музика с английски за деца 5.Оказване на първа долекарска помощ 6.Правопис	
	Общо 30		Общо 30
Четвърта година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS Кредити
43.Методика на обучението по математика в началните класове	6.0	50.Текуща педагогическа практика	5.0
44.Методика на обучението по изобразително изкуство	3.5	51.Стажантска практика	15.0
45.Методика на обучението по технологии и предприемачество	3.5	52.Дипломиране	10.0
46.Методика на обучението по родинознание и природознание	5.0	52.1.Държавен практико-приложен изпит в начално училище	
47.Чужд език	5.0	52. 2. Държавен изпит по чужд език	
		52.3.Държавен изпит или защита на дипломна работа	

48. Избираеми учебни дисциплини (студентите избират една от посочените учебни дисциплина)	3.5		
1.Проектно-базирана учебна дейност в началното училище 2.Проблемно-ситуационно обучение по математика 3.Психолого-педагогически основи на творческата дейност по математика 4.Извънкласна дейност по родинознание и природознание 5.Творчество и обучение в изобразителната дейност 6.Промоция на здраве			
49. Избираеми учебни практикуми (студентите избират един от посочените практикуми)	3.5		
1.Комуникативно-речевите умения у учениците 2.Конструктивно-технически и технологични дейности 3.Организация на училищни празници 4.Електронни учебни средства в образованието 5.Изобразителни техники в началното училище 6.Разработване на образователни проекти			
	Общо 30		Общо 30
ОБЩО ЗА 4 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 240 КРЕДИТА			

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

Задължителни учебни дисциплини за I семестър

1.ОБЩА И ВЪЗРАСТОВА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология”

Философски факултет

Лектор:

Доц. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология”

E-mail: teodor@swu.bg

Анотация: Настоящата учебна програма условно може да се раздели на четири части. В първата част са включени уводни въпроси. Тяхното съдържание е свързано с предмета на общата психология, развитието на психиката, с методите за изследване. Във втората част са включени теми, които отразяват спецификата на познавателни, емоционални, волеви процеси. Тези процеси се представят в тяхната взаимна свързаност и обусловеност от други психични явления. Третата част от програмата е свързана с проблемите на личността. Включени са теми, които позволяват да се получат знания както за структурата на личността, така и за нейни отделни свойства. При конструиране на тези три части от програмата се отчита необходимостта от разглеждане на проблемите за психичните процеси, свойства, състояния, но от различни научни позиции. Това създава възможност за формиране на по-широки схващания относно същността на психичните феномени. Четвъртата част от програмата е свързана с проблеми на възрастовата психология. Разглеждат се въпроси, отнасящи се до периодизацията на детското развитие; факторите за формиране на психиката; спецификата на познавателни, емоционални, волеви процеси през различни възрастови периоди; до особеностите на динамиката на развитието на личността.

Съдържание на учебната дисциплина: Познавателни, емоционални, волеви процеси: Предмет на общата психология. Развитие на психиката. Методи за получаване на психични факти. Аналитични психични процеси. Усещане. Възприятие. Познавателни процеси – конструкти на вторични образи. Въображение. Мислене. Опосредстващи психични процеси. Памет. Внимание. Емоции – специфика и функции. Форми на емоцията и нейната промяна. Поведение – видове и същност. Свойства на личността. характеристика на възрастови периоди: Психични състояния. Съзнание. Психични свойства на личността. Потребности, интереси, мотиви. Онтологическа характеристика на развитието на психиката на човека. Психическо развитие на детето преди постъпване в училище. Психически новообразувания в начална училищна възраст. Особенности на психическото развитие на ученика от средна училищна възраст. Психическо развитие на юношата.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Лекционният курс се осъществява чрез прилагане на различни форми на лекции: уводна, проблемна, класическа. В процеса на тяхното провеждане се използват средства за онагледяване, а

иллюстрацията на принципи и закономерности се извършва чрез данни от собствени и чужди емпирични изследвания. Семинарните упражнения се извършват чрез прилагане на различни подходи: посредством беседа по предварителен план; обсъждане на доклад на студента; чрез защита на теза и антитеза и др. **Извънаудиторна заетост:** Самостоятелната работа включва различни варианти на задачи, изпълнявани в библиотека или в домашни условия. Тук се има предвид следното: подготовка за всяка тема, която е предмет на семинарно занятие; подготовка за контролна работа; разработване на теми за специфика на душевни феномени, на теории за тяхното обясняване и детерминираност.

2.ИСТОРИЯ НА ПЕДАГОГИКАТА

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Светлана Николаева, катедра „Социална педагогика”

E-mail: nicolaeva@swu.bg

Анотация: История на педагогиката е част от фундаменталната подготовка на бъдещите педагози. В този контекст дисциплината заема съществено място в професионалната квалификация на студентите. Съдейства за формиране на обективно отношение към педагогическото наследство на педагозите класици. Допринася за осмисляне и прилагане в практиката на онези педагогически идеи от миналото, които се отличават с актуалност и непреходност.

Съдържание на учебната дисциплина: Поява и развитие на педагогическите идеи до XIX век: Научен статут на История на педагогиката. Възпитателни грижи за подрастващите в докласовото общество – съдържание и сравнителна характеристика. Училището и педагогическата мисъл в Древността. Училищна практика и идеи за възпитанието през Средните векове. Образованието в епохата на Възраждането. Педагогически възгледи на ранните социалисти – утописти. Педагогика на Реформацията и Контрареформацията. Ян Амос Коменски – основоположник на педагогическата наука. Възпитателна теория и практика в Европейското просвещение. Френската буржоазна революция и въпросите на образованието. Образованието и педагогическите учения през XIX – XX век: Й.Х. Песталоци за образованието. Педагогическа дейност и възгледи на Р. Оуен. Немската педагогика от края на XVIII и началото на XIX в. Идеи за образованието в Руската педагогика. Педагогически теории от края на XIX и началото на XXв. Марксови идеи за възпитанието. А.С. Макаренко за педагогическата теория и практика. В.А. Сухомлински за формирането на гражданина.

Технология на обучението: **Аудиторна заетост:** в учебния процес преподавателят предлага учебното съдържание по дисциплината предимно чрез лекции, като осигурява време за въпроси и отговори. За семинарните упражнения се използват групови дискусии, решаване на задачи и казуси. **Извънаудиторната заетост** предвижда разработки на реферати, доклади, курсови проекти, библиографска справка и

др. Преподавателят осигурява индивидуални и групови консултации, информационни материали и връзка между учебното съдържание и задачите за извънаудиторната дейност на студентите.

3. ПЕДАГОГИКА – I част. ТЕОРИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕТО

ECTS кредити: 5,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: sneju_popova@swu.bg

Анотация: В хода на обучението студентите се запознават с основните теории за възпитанието. Формират се и се развиват основни умения за дизайн на възпитателната среда в детската градина и началното училище. Дисциплината дава възможност за: повишаване интереса на студентите към проблематиката свързана с възпитанието, развитието и социализацията на децата и подрастващите; осмисляне на основните концепции за проектиране и реализиране на възпитателните взаимодействия в детската градина, съвременното училище и извън него; дизайн на възпитателния процес, съобразно съвременните изисквания и предизвикателства; осмисляне на основните парадигми на възпитание, принципите, формите и методите за възпитанието и тяхната интерпретация не само като основни категории (конструкти) в науките за тях, но и интерпретирането, проектирането и реализирането им като реалности (събития).

Основна цел на обучението не е само усвояване на базови знания от педагогическата наука, науката за образованието, формиране и развиване на умения свързани с пълноценното проектиране и реализиране на възпитателния процес в детската градина и началното училище, но и изграждане на адекватно отношение към спецификата на професионалната дейност на учителя и резултатите от нея, т.е. формиране и развиване на компетентност.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут и методология на теориите за възпитанието. Обект, предмет, основни категории и понятия, функции и задачи на теорията на възпитанието. Теорията на възпитанието в системата на педагогическите науки и връзките ѝ с другите науки. Източници на теорията на възпитанието. Парадигми възпитанието. Основни теории за възпитанието. Същност (референтни значения) на възпитанието. Цели на предучилищното и училищното възпитание. Възпитанието като социално явление. Обществената необходимост от възпитанието. Възпитанието и другите социални феномени. Социални функции на възпитанието. Възпитателна система. Компоненти на възпитателната система. Възпитателен процес. Същност, характерни особености, закони и закономерности на възпитателния процес. Етапи на възпитателния процес. Принципи на възпитателния процес. Обща характеристика. Класификация. Съдържание и особености. Форми на възпитателни взаимодействия. Класификация и характеристика на формите на

възпитание. Концептуален замисъл и композиционна рамка на формите на възпитание. Възпитателно общуване. Методи на възпитание. Същност. Класификация. Характеристика. Съдържателни акценти във възпитанието: Светогледно възпитание. Интелектуално (умствено) възпитание. Нравствено възпитание. Възпитание в патриотизъм. Естетическо възпитание. Физическо възпитание. Здравно възпитание. Полово възпитание. Трудово възпитание. Екологично възпитание. Религия и възпитание. Социално възпитание. Емоционално възпитание. Предизвикателства пред възпитанието.

Технология на обучението: Прилагането на съвременните диалогични и интерактивни методи на обучение приоритетно в рамките на упражненията, но и по време на лекциите дава възможност за усъвършенстване на интелектуалните и практическите умения на студентите. Решаването на конкретни проблемни и практически задачи пряко свързани с практиката възможност за пълноценното развиване не ключовите и професионалната компетентности на студентите. Създаването на творческа атмосфера чрез използването на възможностите на диалоговите и ситуативни методи в обучението, анализът на различни казуси и инциденти от практиката създава възможности за осъзнаване на професионалните роли. Регулярно се диагностицират постиженията на студентите (контролни работи, тестове и практически задачи) и резултатите се организират в портфолио, което е в основата на формирането на текущата оценка. Обучението е организирано така, че да се реализира преход от стандартните платформи за управление на учебно съдържание към системи базирани на споделяне и изграждане на портфолио, като се използват възможностите на конкретна електронна среда за споделена работа.

4. СЪВРЕМЕНЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Български език”

Филологически факултет

Лектор:

Доц. д-р Биляна Тодорова, катедра „Български език”

E-mail: bilyanatodorova@swu.bg

Анотация: Учебният курс се състои от 45 часа практически упражнения и 90 часа извънаудиторна заетост. В него се представят в практически план особеностите на съвременния български език. Синхронният подход предполага разглеждането на езиковата система и на съвременната българска езикова ситуация в парадигматичен и синтагматичен план, като пред студентите се представят спецификите на всяко едно от езиковите равнища – фонетично, морфологично, лексикално, синтактично, текстово. За целта те се излагат постепенно, представяйки поэтапно езиковата йерархия, като се започва от най-малките езикови единици и се стигне до висшата езикова и комуникативна единица – текста. Разкрива се ролята на езика в процеса на комуникация, обръща се внимание на динамиката на езиковите процеси.

Съдържание на учебната дисциплина: Езикът като система. Парадигматично и синтагматично равнище на езика. Фонетика. Звук и фонема. Звук и буква.

Транскрипция. Гласни фонемии в българския език - класификации. Съгласни фонемии в българския език – класификации. Суперсегментна система на езика. Интонация. Ударение. Сричка. Видове срички в българския език. Сричка и морфема. Видове морфемии. Морфемен анализ. Морфологията като част от граматиката. Части на речта – класификация. Именна система на българския език. Съществително име. Прилагателно име. Части на речта. Именна система на българския език. Числително име. Местоимение. Части на речта. Глагол. Лице, число, вид на глагола. Неизменяемии части на речта. Наречие. Предлог, съюз, частица, междуметие. Морфологичен анализ. Части на речта и части на изречението. Синтаксисът като дял от граматиката. Видове словосъчетания. Видове изречения – класификация. Просто изречение. Главни части на изречението. Второстепенни части на изречението. Сложно изречение. Видове сложни изречения. Синтактичен анализ. Лексикална система на българския език. Видове отношения между думите – синонимия, антонимия, омонимия, паронимия. Лексикална система на българския език. Видове лексемии според техните произход и функция. Стилистично разслоение на българския език. Функционални стилове.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* включва курс от практически занятия с общ хорариум 45 часа. Часовете се провеждат по традиционно утвърдения начин с използването на нагледни средства (таблици, схеми, илюстративен материал) и презентации, както и с помощта на дигитални упражнения. *Извънаудиторната заетост на студента се състои от:* самостоятелна работа в библиотека и в интерне; консултации с преподавателя; подготовка за практическо занятие; подготовка за контролна работа; писмено разработване на задачи и теми (реферати), поставени от преподавателя; писмено разработване на курсова работа.

5.ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИЕТО И РАБОТА В ДИГИТАЛНА СРЕДА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 1л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Радослава Топалска, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: toplska@swu.bg

Анотация: Учебното съдържание по дисциплината е структурирано така, че са търсени възможности за интегриране на дейности по приложение на информационните и комуникационни технологии в обучението и работата в дигитална среда. Обучението е насочено към развиване на компетентностите и специфичните умения на педагогическите специалисти с акцент върху: (1) познаване на възможностите на информационните и комуникационните технологии и механизмите за интегрирането и

приложението им в образователния процес; (2) познаване на техники и начини за формиране в децата и учениците на комуникативни умения, критично и конструктивно мислене, за ефективно търсене, извличане, подбор и преценка на полезността на информация от различни източници; (3) познаване и планиране на използването на иновативни методи за преподаване и оценяване на резултатите на учениците; (4) умения за прилагане на информационните и комуникационните технологии в работата, подпомагане и мотивиране на децата/учениците за формиране на дигитални умения; (5) познаване и прилагане на изискванията за безопасни условия на обучение, възпитание и труд и осигуряване на децата/учениците сигурна и безопасна среда, включително и за работата в интернет среда; (6) владеене на техники за презентиране и оказване на подкрепа за изграждане на презентационни умения в учениците.

Съдържание на учебната дисциплина: Области на приложение на информационните и комуникационни технологии в предучилищното и училищното образование. Възможности за приложение на електронните таблици в дейността на учителя - MS Excel. Създаване, форматирате на електронни таблици с приложение в предучилищното и училищното образование. Формули и функции. Възможности на информационните и комуникационни технологии за представяне на информация. Компютърни презентации в предучилищното и училищното образование. Дизайн и изисквания към компютърните презентации за учебни цели. Възможности на MS Power Point за създаване на авторски компютърни презентации. Компютърно базирани интерактивни технологии в предучилищното и училищното образование. Интерактивни бели дъски – технологични решения и функционалности. Интерактивен софтуер за предучилищното и училищното образование. Виртуални класни стаи. Системи за създаване и споделяне на електронно образователно съдържание. Електронни платформи в предучилищното и училищното образование. Софтуер за създаване на мултимедийни приложения. Образователни портали. Приложение на информационните технологии при работа с деца със специални образователни потребности. Компютърно базиран мултисензорен и игрови подход. Уеб портали с ресурси, подходящи за обучение на деца със специални образователни потребности. Специализиран софтуер. Облачни технологии. Характеристики и функционални възможности за предучилищното и училищното образование. Споделяне на съдържание. Онлайн комуникация чрез имейл и скайп. Използване на онлайн формуляри – Office 365 Forms, в работата на учителя за провеждане тестове и анкетни проучвания. Възможности на Microsoft Sway за създаване онлайн учебни презентации, Приложение на OneNote в учебния час. Бележник на класа.

Технология на обучението: Прилагането на съвременните методи на обучение е базирано на приложението на информационните и комуникационни технологии и работата в дигитална среда приоритетно в рамките на упражненията, но и по време на лекциите като дава възможност за усъвършенстване на интелектуалните и практическите умения на студентите. Решаването на конкретни проблемни и практически задачи пряко свързани с практиката възможност за пълноценното развиване на професионалната компетентност на бъдещите педагогически специалисти. Регулярно се диагностицират постиженията на студентите (контролни работи, тестове и практически задачи) и резултатите се организират в портфолио, което е в основата на формирането на текущата оценка. Обучението е организирано така, че да се реализира преход от стандартните платформи за управление на учебно съдържание към системи базирани на споделяне и

изграждане на портфолио, като се използват възможностите на конкретна електронна среда за споделена работа.

6. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+4пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. Евелина Лачева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: ev.lacheva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език (част I) е насочен към актуализацията на основни комуникативни умения като способност да се разбират и съставят смислени изказвания /устно и писмено/ в съответствие с правилата на английския език. **Целта** е в края на курса студентите да разполагат с активен набор от думи и фрази, върху които се гради лексикалният “скелет” на езиковите умения за **ниво А1**. Те трябва да могат да четат, слушат и разбират текстове на английски език, повечето от които в диалогична форма, да се изразяват на този език, така че да бъдат разбирани от други негови носители; да съставят писмени текстове с различно предназначение.

Съдържание на учебната дисциплина: Hello everybody! Introduction, numbers(1-100), phonetic transcription, the English alphabet. Everyday objects: indefinite article a/an; plural nouns. The verb “to be”/forms/, present yourself to the class, meeting people, countries and nationalities/vocabulary and pronunciation/. Possessive adjectives; possessive’s; have got; Talking about you and your family /family members/. In a café /Everyday English/; prices. Food & Drink /expressing quantity/; How many/How much. The world of work; Jobs and their definitions; write about a friend or a relative. Present Simple Tense1 - affirmative; spelling /3rd p.sg./. What does he/she do? ; Daily activities. Adverbs of frequency and their position in the sentence. Present Simple Tense2 – making questions and negatives. Verbs and nouns that go together /collocations/ - - vocabulary section. Opposite adjectives /vocabulary/. Prepositions of time /in, on, at/. Leisure activities; What do you like doing in your free time? Furniture /vocabulary/. There is /There are - impersonal constructions; some/any; What’s in Pierre’s briefcase? Prepositions of place; Describe a house or a flat /describing where you live/; Linking words. Modal verb: Can / Can’t (expressing abilities). Present & Past /past simple tense of the verb „to be”; Where were you yesterday? /talking about you/. Social expressions; on the phone /Everyday English/. Subject pronouns and object pronouns. Super Kids / reading comprehension/; could / couldn’t.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуника- тивния подход се търси възможност за преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания

и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. **За извънаудиторна заетост:** Писане на обява за работа; Подготовка на кратки устни изложения по определена тема; Изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; Преводи /навици за боравене с речник, посещение на библиотека/; Изготвяне на план /отделяне на параграфи, които да бъдат опорни точки при оформлението на структурата на писменото смислено изложение, вмъкване на свързващи думи „linkers”, характерни за английския език/; проучване на организацията на неформално писмо до приятел; писане на дескриптивни съчинения.

7. СПОРТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Методическо ръководство:

Катедра „Спорт“

Факултет «Обществено здраве, здравни грижи и спорт»

Анотация: Предоставя се възможност за избор на обучение по: **Баскетбол, Волейбол, Тенис, Тенис на маса, Футбол, Бадминтон, Фитнес, Бодибилдинг, Общоспортна подготовка /ОСП, Адаптирана спортна дейност /АСД/ и Спортно усъвършенстване.** Обучението е задължително и обхваща две основни форми: *Аудиторна заетост* – според учебния план на съответната специалност; *извънаудиторна заетост* – ежегодно участие в спортни състезания от вътрешния календар (катедрени, факултетски, университетски), общински или други състезания.

Задължителни учебни дисциплини за II семестър

8. ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Светлана Николаева, катедра „Социална педагогика”

E-mail: nicolaeva@swu.bg

Анотация: История на българското образование е съществена част от фундаменталната подготовка на бъдещите педагози. Заема важно място в професионалната им квалификация и спомага за формиране на обективно отношение към българското педагогическо наследство.

Съдържание на учебната дисциплина: Българското образование до освобождението (1878г.): Поява на първите български училища. Охридска и Преславска книжовно-просветни школи. Богомилска просвета и възпитание. Идеи за образованието във Втората българска държава. Българското образование по време на османското

владичество. Европейско Просвещение и българско Възраждане. Революционно-демократическа педагогическа мисъл – Раковски, Каравелов, Ботев за образованието на българските деца. Образованието и българската педагогика след освобождението/1878/: Училищното законодателство в Княжество България и Източна Румелия – Марин Дринов, Ив.Гюзелев, К.Иречек, Р.Каролев и Йоаким Груев за образованието. Българското образование след Съединението. Петър Нойков, Михаил Герасков и Христо Максимов за възпитанието на българските деца. Марксистическата педагогическа мисъл в България – идеи за образованието и просветната политика. Реформаторски идеи за обучението и възпитанието в България през първата половина на ХХ век. Законодателни инициативи в областта на образованието от втората половина на ХХ век.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: в процеса на обучение преподавателят поднася предвиденото учебно съдържание по дисциплината чрез лекция, като осигурява време за въпроси и отговори. В семинарните упражнения се използват групови дискусии, решаване на задачи, казуси и др. **За извънаудиторна заетост:** за разработване на реферати, доклади, курсови проекти, подготовка на казуси и др. преподавателят осигурява индивидуални и групови консултации, информационни материали и др.

9. ПЕДАГОГИКА – II част. ДИДАКТИКА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу+1х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д. н. Лидия Цветанова-Чурукова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: lidycveta@swu.bg

Анотация: Лекционният курс е един от фундаменталните за педагогическите специалности. Тъй като включва изучаването на Обща дидактика, той е основа и за изучаването на частните дидактики, т.е. методиките на обучението по различните учебни предмети. Обучението по дисциплината обхваща основните дидактически проблеми: научен статут на дидактиката, процес на обучение, съдържание на обучението, принципи на обучението, методи на обучението, методи за проверка и оценка, интерактивни методи на обучение, организационни системи на обучение, форми на обучение, урокът като основна организационна форма на обучение, подходи за усъвършенстване на урока, работа с неуспяващите и надарените ученици.

Съдържание на учебната дисциплина: Дидактическа пропедевтика, телеономична, обектна и нормативна дидактика: Статут на дидактиката. Обучението като основна дидактическа категория. Структуриране на обучението. Съдържание на обучението. Принципи на обучението. Интерпретация на принципите на обучение от позициите на новото педагогическо мислене. Технологична дидактика /методи на обучение, системи и форми на обучение/ и урокът като основна организационна форма на обучение: Методи на обучението. Характеристика на методите на обучение /същност и изисквания/. Организационни системи на обучение. Организационни форми на

обучение. Урокът като основна организационна форма на обучение. Подходи за усъвършенстване на урока. Проблемът за работата с неуспяващите, изявените и надарените ученици.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение; дискусия, диспути по определени въпроси; работа в екип за решаване на проблемни въпроси и задачи, казуси, разработка на инструментариуми и тестове, разработка на проекти за подготовка и провеждане на уроци; презентации; работа в интерактивна образователна среда с прилагането на различни интерактивни методи на обучение. *За извънаудиторна заетост:* проучване на документи; анализиране на документи; анализиране на литературни източници; решаване на проблемни въпроси и задачи; изработване на библиографски справки; разработка на казуси и тестове; експериментална работа в училище; разработка на групови индивидуални проекти; участие в научни форуми; разработка на съвместни публикации с преподаватели; работа в студентски проблемни групи и други.

10. ПЕДАГОГИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология”

Философски факултет

Лектор:

Доц. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология”

E-mail: teodor@swu.bg

Анотация: Педагогическата психология заема важно място в цялостната подготовка на студентите, защото разкрива съществени закономерности и психологически условия за формиране личността на ученика. Целта на обучението по педагогическа психология е студентите да усвояват психологичните закономерности на обучението, чието съблюдаване повишава ефекта от учебно-възпитателния процес. Те да се запознаят с условията за най-добро възприемане, мислене, фантазиране, запаметяване и т.н. за ефективно обучение по всеки учебен предмет и за хармонично развитие на личността на учениците. Да се усвояват психологичните закономерности на саморазвитието на учителя и интерактивното му взаимодействие с учениците; необходимостта от психопрофилактиката.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на педагогическата психология. Методи за психолого-педагогическо изследване. Психологични теории, значими за личността на ученика. Учебна дейност и личностно израстване на учениците. Мотивация за учене на учениците. Саморегулативни системи на личността на учениците. Психологически закономерности на сензорното познание. Психологически закономерности на мисленето в обучението. Вниманието – условие за резултатно обучение. Съвместната познавателна дейност в обучението. Въображението в обучението. Паметта в обучението. Формиране на волята в педагогическия процес. Чувствата и емоциите в учебно-възпитателния процес. Психология на ученическия клас. Психологични основи на индивидуалния подход. Стиллове на учителя за психологично

взаимодействие с учениците. Работоспособност на учениците. Качества, необходими за психологическата компетентност учителя в педагогическата му дейност.

Технология на обучението: Лекциите се провеждат в лекционна зала с активното използване на графичен, символен и нагледен материал. Предвиждат се въпроси, дискусии и диалог със студентите и аргументиране на техните становища. Студентите участват със самостоятелно конструиране и прилагане на логически форми и модели, предлагат свои решения на съответни казуси. За постигане на целите, задачите и очакваните резултати се предвижда и *извънаудиторна заетост* на студентите. Заложени са разнообразни задачи, конструиране на схеми и собствени примери към всяка тема, дискуссионни групи, тестове за проверка на знанията и уменията, придобити от лекционния курс, реферати и др.

11. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+4пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. Евелина Лачева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: ev.lacheva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език (част II) е естествено продължение на първата част и е насочен към допълнително усъвършенстване на получените умения за четене и слушане с разбиране, съставяне на текстове и диалози. В края на курса студентите трябва да разполагат с активен набор от думи и фрази на **ниво А1**, които им позволяват да се изразяват на втория език, така че да бъдат разбирани от други негови носители, както и да съставят писмени текстове от официалния и неофициалния езиков регистър.

Съдържание на учебната дисциплина: Then and now -When I was young; Past simple tense1 /past actions/; time expressions. Interrogative - past simple; short answers; word order. Regular & Irregular verbs: past simple tense2 /spelling; positive and negative statements/. Describing a holiday. Telling a story – oral and written presentation. Special occasions: Everyday English. Two famous firsts /reading comprehension; vocabulary/. Vocabulary – dependent prepositions, giving directions, linking words. Going shopping – countable & uncountable nouns food and drink /vocabulary revision/. What’s the date? – social expressions. Polite requests; I like / I’d like; Ordering a meal in a restaurant; likes and dislikes. Writing a formal letter. Food around the world – translation; discussion. Writing a paragraph about meals and traditions in your country. Opposite adjectives – vocabulary. Writing – describing a city; linking words; compound nouns. Comparatives & Superlatives; The world’s best hotels; City / Country life – listening comprehension. Directions – section: prepositions of movement. In a clothes shop – communication; Clothes /vocabulary/. Describing people – physical appearance. Present Continuous Tense expressing activities:- happening now - happening in the near future. Present simple vs. Present continuous. Possessive pronouns; Whose is this?

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност за преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и обработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. **За извънаудиторна заетост:** писане на обява за работа; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи /навици за боравене с речник, посещение на библиотека/; изготвяне на план /отделяне на параграфи, които да бъдат опорни точки при оформлението на структурата на писменото смислено изложение, вмъкване на свързващи думи „linkers”, характерни за английския език/; проучване на организацията на неформално писмо до приятел; писане на дескриптивни съчинения.

12. ПЕДАГОГИЧЕСКА СОЦИОЛОГИЯ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика”

E-mail: yuliana_k@swu.bg

Анотация: Педагогическата социология като относително самостоятелна педагогическа наука оформя методологията си върху разбирането за хуманистичното, ценностно (аксиологическо) отношение към субекта, за неговото позитивно присъствие в социума, за равнопоставеното му участие при осъществяване на всяко педагогическо взаимодействие. Същевременно основната задача на педагогическата социология, като наука е да разкрие спецификата на социална функция на всяка социално-педагогическа институция, като се основава на изискването за “екология на образованието”, за доверие, права и социална компетентност при решаване на общите социално-педагогически проблеми. В този контекст разгръщането на образователното съдържание по учебната дисциплина е на основата на разкриване взаимодействието между науките педагогика и социология и в този смисъл чрез инструментариума на двете науки да се установят от една страна ролята на средата (групата, подгрупата, личността) за социалното развитие на субекта, от друга – да се идентифицират фактори и средства за превенция, а от трета да се разкрие смисъла на субектното присъствие на педагога (като личност и професионалист) в този процес с цел неговата хуманизация.

Съдържание на учебната дисциплина: Аспекти върху образователните тенденции на XXI век. Социално познание и педагогическа действителност. Статут на педагогическата социология. За необходимостта от обособяване на педагогическата социология. Предмет, цели и задачи. Педагогическата социология и другите педагогически науки. Класически и съвременни аспекти в развитието на педагогическата социология. Приложни изследвания – възникване и развитие. Резултати от съвременни

проучвания върху проблематиката. Социално-педагогически институции. Същностна характеристика, структурни компоненти и влияние върху индикиращите се социални явления. Хуманизиране на процесите. За обществените потребности от социално-педагогически институции. Училището като социално-педагогическа институция, като начин на живот и образователна среда – структура, социални взаимодействия и влияние върху развитието на субектите. Социализация на субекта: най – важни теории и резултати. Механизми и контекст на социализацията. Значими аспекти на социализацията. Усвояване на социални роли. Общество и социализация. Фактори за социализация. Училище и социализация. Педагогическата социология и педагогиката на групите. Социалното развитие на субекта и груповите образувания в социално - педагогическите общности. Детската група, училищния клас и групите от връстници като микросреда за взаимодействия и взаимоотношения. Роля на индивидуалните характеристики. Микросоциология на училищния клас и груповите образувания по възраст: формални и неформални групови образувания, динамика на груповите взаимодействия. Роля на групите за активна дейност на субекта. – игрова, познавателна, художествено – творческа и за разбиране смисъла на ценности, права и задължения, възпитание и самовъзпитание, добродетели и пр. Лидерството като функция на съвместната дейност на субектите. Динамика и равнища на взаимодействия с лидерите. Роля на педагогическата действителност за позитивност, устойчивост и развитие на социалната позиция на детето и подрастващия. Извънкласна педагогическа дейност. Конфликтите в социално-педагогическите общности – предпоставки, условия, фактори и решението им чрез средствата на педагогическата действителност. Правна култура на учениците. Проблемът за толерантност и мултикултурност. Професията учител. Същност и специфика на учителската професия в детската градина и училище. Функции на учителската професия. Личностна и професионална готовност на субекта за упражняване на учителската професия. Социална интеграция и девиантно поведение на децата и подрастващите. Роля на педагогическата социология. Актуални проблеми на педагогическата социология. Перспективи за развитие. Статусна характеристика на педагогическите взаимоотношения и взаимодействия. Основни противоречия. Детерминанти на взаимоотношенията. Ролеви очаквания, сфери на общуване, социално-педагогическа дистанция. Личностно – ориентиран подход. Модели на организация на педагогическото взаимодействие

Технология на обучението: За аудиторната заетост: Основен метод на обучението е *лекцията*. Тя се съчетава с дискусия при подходящо лекционно съдържание от учебния курс. Използва се и презентация на Power Point. В края на всяка лекция се провежда кратка беседа за обобщение по темата и затвърдяване на материала. Допуска се включване на студентите със свои съобщения по темата от лекцията, изградени въз основа на самостоятелна работа с научна литература. Три часа от лекционното време се отделя за текущ контрол върху лекционния материал (три контролни работи с оценка). **За семинарните упражнения:** Основната **цел** на семинарните упражнения по дисциплината е студентите да усвоят знания и умения за приложение на теоретичните знания при анализа на реални социално-педагогически проблеми. Предвидени са разнообразни теми по изучавания курс, които конкретизират общите постановки. От тях по преценка на преподавателя или по желание на студентите се избират такива, които предизвикват интерес или са актуални за даден социален момент. Естеството на обсъжданите теми предполага използването на богата гама от методи за обучение: разказ,

обяснение, демонстрация, упражнения, самостоятелна работа (провеждане на блиц-социално проучване), евристична беседа, дискусия. **За извънаудиторната заетост:** Преглед на посочената от преподавателя литература (предварителна подготовка на студента) за разработване на съответната тема. Конспектиране на статии от печатни и електронни медии по избран от преподавателя проблем. Изготвяне на библиографска справка по посочен от преподавателя теоретичен проблем. Анализ на нормативната уредба. Разработване на реферати по определен от преподавателя проблем.

13. КОМПЕТЕНТНОСТЕН ПОДХОД И ИНОВАЦИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 4, 0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита:

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Курсът на обучение по дисциплината Компетентностен подход и иновации в образованието отчита важноста за компетентностния подход в образователната практика, като и значението на иновационните в сферата на образованието. Вниманието е насочено към процесите, свързани с усъвършенстване на педагогическата среда, с повишаване на ефективността и продуктивността на функциониращите образователни структури. В рамките на учебната дисциплина се поставя акцент върху ролята и същността на компетентностния подход в обучението, видовете компетентности, основните методически подходи за формиране на ключови компетентности, както и върху изграждането на иновационна култура на студентите от специалностите, в които се подготвят бъдещи учители. В процеса на обучението студентите имат възможност да придобият знания, да изградят умения и компетенции за адекватни действия и поведение в специфичните условия на иновиране в съвременното училище. Във фокуса на вниманието са новите идеи, осъществявани в конкретната педагогическа среда и техните технологични измерения в нови подходи, форми, методи, дидактически и възпитателни средства.

Съдържание на учебната дисциплина: Компетентностният подход в образованието в контекста на идеите на интердисциплинарността и трансдисциплинарността. Компетентностният подход и иновации в аспекта на историческата динамика в развитието на педагогическата теория и практика. Межданородни измерения в прилагане на компетентностния подход в образованието. Видове компетенции. Формиране на ключови компетентности – дидактически и технологични измерения. Референтна рамка на ключовите компетентности за учене през целия живот. Съвременна образователна система в контекста на социалната иноватика. Педагогическа иноватика – реалности и перспективи. Методология на иновациите в образованието. Иновационни стратегии и модели. Типология на педагогическите иновации. Специфика на иновационните процеси в детската градина и началното училище. Основни направления на иновационната дейност в предучилищното и

училищното образование. Иновационни изменения в съдържателните и технологичните характеристики на образователния процес в детската градина и началното училище. Иновационни идеи в оценъчно – диагностичната дейност в началното училище. Иновационни трансформации в урока на началното училище. Иновации в организацията и управлението на педагогическия процес в детската градина и началното училище. Оценяване на резултатите от иновационната дейност в предучилищното и училищното образование.

Технология на обучението: Аудиторна заетост – изложение в съчетание с беседата; демонстрация и наблюдение; дискусия и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; работа над учебни проекти. **За извънаудиторна заетост** – анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на библиографски справки за теоретично изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

14. СПОРТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Методическо ръководство:

Катедра „Спорт“

Факултет «Обществено здраве, здравни грижи и спорт»

Анотация: Предоставя се възможност за избор на обучение по: **Баскетбол, Волейбол, Тенис, Тенис на маса, Футбол, Бадминтон, Фитнес, Бодибилдинг, Общоспортна подготовка /ОСП, Адаптирана спортна дейност /АСД/ и Спортно усъвършенстване.** Обучението е задължително и обхваща две основни форми: **Аудиторна заетост** – според учебния план на съответната специалност; **извънаудиторна заетост** – ежегодно участие в спортни състезания от вътрешния календар (катедрени, факултетски, университетски), общински или други състезания.

Задължителни учебни дисциплини за III семестър

15. ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу+1х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д.н. София Дерменджиева, катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: Дисциплината включва анализ и съвременна интерпретация на основните положения на предучилищната педагогика. В хода на анализа се изясняват

въпросите, свързани с разкриване на обективното ѝ предназначение и с разгръщането на новата възпитателна парадигма; със системното структуриране на нейните основни проблеми, понятиен апарат и изследователски методи; със задължителното условие за пълноценно съобразяване с досега пренебрегваните постижения на психологията и педагогиката, както и с достоверно установените факти, тенденции и закономерности; с ефективното осигуряване на трите ѝ основни функции: обяснителна, конструктивно-преобразуваща и прогностична; с разкриването на съществуващите и необходимите взаимовръзки с други науки и общонаучни теории. На тази база се обосновава статуса на предучилищната педагогика като теоретическа дисциплина, съдържаща в себе си оптимални научни стратегии и ефективни способности за решаване на практически проблеми.

Съдържание на учебната дисциплина: Теоретико-методологически проблеми на предучилищната педагогика. Обект и предмет на предучилищната педагогика. Понятиен апарат. Изследователски методи. Философско-концептуални въпроси на възпитанието /и/ в предучилищна възраст. За философските основания а възпитанието. За личността и възпитанието. За възпитанието и развитието. За перспективността на възпитанието. Психолого-педагогически основи на възпитателното взаимодействие в детската градина. Специфика на детското развитие в предучилищна възраст. Цели и основни групи задачи на работа в детската градина. Принципи на възпитателното взаимодействие. Форми на взаимодействието между децата и педагога. Функционално-технологично усъвършенстване на възпитателното взаимодействие. Концептуално-технологични аспекти на взаимосъдействието между децата и педагога. Развитие на детето като субект на собствената си индивидуална дейност. Овладяване на възможния обем от социални отношения. Първоначално формиране и пълноценно функциониране на социалния посредник между детето и обществото.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Изучаването на учебната дисциплина е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите в съвременното образование чрез: **изказвания**, допълващи разглежданата тема; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на образователните теми; обосноваване насочване към практическото приложение на разглежданите въпроси; цялостно анализиране на концепции и теории от учебния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на педагогическите практики; **решаване** на казуси; разработване на академични есета и обсъждане на оригинални трудове; представяне на идеи и модели на дидактични средства; представяне на актуална познавателна информация; участие със собствени изследвания; представяне на собствени записки и анализи на прочетени трудове; коментар на собствени изводи от проучвания с отношение към педагогическата практика; включване на собствено изработени дидактични средства. **Извънаудиторната заетост:** След всяка разглеждана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента. Два пъти през семестъра студентите представят разработените от тях материали, което позволява текущ контрол и междинна оценка на работата на всеки студент.

16. НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу+1х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Курсът на обучение по дисциплината „Начална училищна педагогика“ е насочен към проблемите на цялостния образователен процес в началното училище. В центъра на вниманието е спецификата на обучението и възпитанието в началните класове и произтичащите от това особености на съдържанието и процесуално-технологичното конструиране на педагогическия процес. Новите педагогически реалности пораждаат необходимост от съответни промени в структурата и функционирането на системата на началното образование. Ефективността на учебно-възпитателния процес в началния етап на основната образователна степен зависи в голяма степен от подготовката на педагогическите кадри. Динамиката на протичащите процеси в образователната среда изисква у бъдещите начални учители да бъде формирана висока педагогическа култура, в която важно място заемат усвоените педагогически знания, формираните умения и компетенции, създадените отношения и нагласи. От курса на обучение по дисциплината Начална училищна педагогика се очаква да бъдат решени именно задачи, свързани с изграждането на отговаряща на съвременните изисквания професионална компетентност на бъдещия начален учител.

Съдържание на учебната дисциплина: Системата на началното образование пред необходимостта от обновяване. Научен статут на Началната училищна педагогика. Началната училищна педагогика и проблемът за развитието на личността. Началното образование в аспекта на историческата динамика. Началното образование в българската образователна система. Педагогическият процес в началните класове. Същност и съдържание на обучението в началните класове. Мотивация на учебната дейност на учениците в началното училище. Принципи и правила на обучение в началното училище. Форми и методи на обучение в началното училище. Педагогически дизайн на урока в началното училище. Процесът на възпитание в началното училище. Методи и форми на възпитание в началния етап на основната образователна степен. Оценъчно-диагностична дейност в началното училище. Учителят в началното училище.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* изложение в съчетание с беседа; демонстрация и наблюдение; дискусия и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; работа над учебни проекти. *За извънаудиторна заетост:* анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на библиографски справки за теоретично изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

17.СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика”

E-mail: yuliana_k@swu.bg

Анотация: Лекционният курс по дисциплината „Социална педагогика“ има за цел запознаване на студентите с основите на социалната педагогиката като наука, върху чийто съдържание се изграждат знанията по редица дисциплини от учебния план, подsigуряващи подготовката за социалната работа с деца и с възрастни. Предвидените за изучаване теми обхващат базови и с принципно значение тематични полета от областта на дисциплината. Придобитите в система знания от студентите позволяват рефлексия върху типични ситуации при работата с деца и възрастни от различни контингенти, с различен социален статус и здравословно състояние. Учебното съдържание се реализира в две форми – лекция и семинарно упражнение. Учебната дисциплина е пряко свързана с изучаването на дисциплините от социалния и психологическия цикъл.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на педагогиката. Научен статут на социалната педагогика. Социална педагогика и социална работа. Социално възпитание и развитие на личността. Човекът в процесите на социализация. Система на социалното възпитание. Гражданско възпитание. Социално възпитание при лица с отклонения в поведението. Социално възпитание при лица в неравностойно положение. Семейството и социалното възпитание. Социално възпитание във възпитателни организации. Средствата за масова комуникация като фактор за възпитанието и социализацията на личността. Религиозни организации и социализацията на личността. Институции за ресоциализация. Професията на социалния педагог.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – ex cathedra, активно се използва минилекцията и интерактивни техники (групови дискусии, обсъждане на мини-ситуации, представяне на студентски тези). Семинарните упражнения целят да разширят и обогатят получените на лекциите знания чрез самостоятелно проучване на литературни източници, привеждане на собствени доводи по определени въпроси. Те насърчават собствената изследователска дейност, допринасят за повишаване на асертивността и положителната самооценка на студентите. Практическите занятия имат за цел да операционализират теорията към конкретни практически аспекти на социалното възпитание чрез използване на дидактически направляван изследователски подход на студентите. *Извънаудиторна заетост:* подготовка за упражнения по всяка тема /план-конспекти; методики и др.; подготовка за решаване на тестове и контролни работи; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост; защитата на разработките е по време на семинарите или в индивидуални консултации с преподавателите.

18. СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Пелагия Терзийска, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: pelagia.terziyska@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина “Специална педагогика” включва изучаване на основните проблеми на различните направления на специалната педагогика. Предназначена е за студентите от педагогическите специалности и има за цел да ги запознае с: основните типове дизонтогении, терминологията, основните характеристики на лицата с отклонения в психофизическото и социалното развитие; със симптоматиката и протичането на даден тип аномалност; основните корекционно-рехабилитационни форми на взаимодействие с лицата, носители на деструкции в развитието; съществуващата система за рехабилитация и ресоциализация на децата с увреждания и основните педагогически парадигми в тази област; условията за интегрирането на лицата с увреждания в социалните процеси, подходите за нормализирането на обществената среда, в която живеят.

Съдържание на учебната дисциплина: Специалната педагогика като наука и практика: От дефектология към специална педагогика. Специалната педагогика като наука и практика. Обект и предмет на специалната педагогика. Принципи на специалната педагогика. Методология и методи на специалната педагогика. Структура на специалната педагогика. Специални образователни потребности – категории. Обучение и развитие на деца със специални образователни потребности: Развитие на грижата на обществото към децата с увреждания /децата със специални образователни потребности/. Обучение и развитие на децата с увреждания (ДСОП). Специфика на учебния процес при ДСОП. Интегрирано обучение на ДСОП. Децата със СОП в общата класна стая. Социална рехабилитация.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Обучението на студентите през семестъра протича под формата на лекции и семинарни занятия. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в процеса на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др. В уводно занятие студентите се запознават с учебната програма, с начините за провеждане на текущия контрол и набирането на кредити. Практическите занятия протичат в специализирани педагогически /учебни, възпитателни и превъзпитателни/ заведения и центраве за рехабилитация и социализация на лица с аномалии в развитието. Осъществяват се диференцирани наблюдения на деца с увреждане, над организацията на трудовото и професионално обучение на тази група подрастващи. **Извънаудиторна заетост:** подготовка за решаване на тестове и контролни работи по предварително зададени от преподавателя параметри на материала; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост

19. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. Евелина Лачева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: ev.lacheva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език (част III) продължава логически втората част и води до усъвършенстване и задълбочаване на получените до момента активни и пасивни езикови умения на ниво **A1 – A2 (според Общата европейска езикова рамка)**. За разлика от предходните два курса, тук се набляга върху компетенциите за изразяване на идеи в конкретни житейски ситуации, както и върху общуването на академични теми. Усвоява се терминология за езиков анализ и представяне на езиковите правила и закони.

Съдържание на учебната дисциплина: Future tenses: Future Simple - Be going to - Present Continuous /predictions about the future, on-the- spot decisions, plans and intentions for the near future, predictions based on what we can see (evidence) or know/; Time expressions. The to-infinitive - The infinitive without to - The - ing form. Modal verb "shall" – making suggestions. Present and past obligation (expressing obligation /prohibition / absence of necessity): have to, had to, must / mustn't, needn't, don't have to, didn't have to, wasn't /weren't allowed to. Adverbs and adjectives; Order of adjectives / adverbs. Once upon a time : a fairy story / past tense. Past Simple vs. Past Continuous /past tense review/. Describing feelings; Adjective suffixes /vocabulary/ - word formation, derivation. Present perfect tense /review/ - forms: -positive, -negative, -questions Time expressions : ever, never, yet, just / Past participles. Present Perfect vs. Past Simple. Everyday situations 1) Catching a train 2) At the airport. Living dangerously! /reading comprehension/; Interviews. Type 1 Conditionals (hypothesis) (result. Expressing Preference prefer would prefer would rather. Relative Pronouns - Relative Adverbs- Position of Prepositions in Relative Clauses. Phrasal verbs.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуника- тивния подход се търси възможност за преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и обработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. *За извънаудиторна заетост:* писане на обява за работа; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи /навици за боравене с речник, посещение на библиотека/; изготвяне на план /отделяне на параграфи, които да бъдат опорни точки при оформление структурата на писменото смислено изложение, вмъкване на свързващи думи „linkers”, характерни за английския език/; проучване организацията на неформално писмо до приятел; писане на дескриптивни съчинения; творчески задачи: сърфиране из web мрежата, намиране на оригинален илюстративен материал, представяне пред групата на фрази, различни от

тези в учебника; насърчаване на студентите сами да обогатяват лексикалния корпус като изготвят табла по предварително предложени теми от преподавателя.

Задължителни учебни дисциплини за IV семестър

20.МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ECTS кредити: 6,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Валентина Чилева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: valentinach@swu.bg

Анотация: Курсът по дисциплината „Методология и методи на педагогическите изследвания” въвежда студентите в същността и особеностите на изследователския процес във възпитанието и образованието. Неговите **цели** са: *Познавателни* – студентите да усвоят знания свързани с конструирането на научно педагогическо изследване; с методите за изследване и оценяването на педагогическите явления и процеси; с приложението на математико-статистически методи за количествена обработка на емпирична педагогическа информация; със структурата на научно-изследователски текст. *Приложно-практически* – формиране у студентите на умения да изграждат концептуалните основи (методология) на педагогическо изследване; конструират експериментални педагогически методики; да анализират по същностни аспекти емпирична педагогическа информация.

Съдържание на учебната дисциплина: Видове педагогически изследвания. Методология на педагогическото изследване. Методика на експерименталното педагогическо изследване. Критерии и показатели в педагогически изследвания. Методи на педагогически изследвания. Качествени педагогически изследвания. Педагогическо наблюдение. Анкетата в педагогическите изследвания. Педагогически тест. Педагогически експеримент. Социометрични методи. Контент-анализ. Други методи. Статистически методи. Разработване на научен труд.

Технология на обучението: *За аудиторната заетост:* Основен метод на обучението е *лекцията*. Тя се съчетава с дискусия при подходящо лекционно съдържание от учебния курс. Използва се и презентация на Power Point. В края на лекцията се предвижда провеждане на кратка беседа за обобщение по темата и затвърдяване на материала. Допуска се включване на студентите със свои съобщения по темата от лекцията, изградени въз основа на самостоятелна работа с научна литература. **За практическите упражнения:** Основната **цел** на практическите упражнения по дисциплината е студентите да усвоят знания и умения за операционализиране на теоретичните знания към реални изследователски проблеми. Естеството на решаваните задачи (изграждането на практически умения) предполага използването на богата гама от методи за обучение: разказ, обяснение, демонстрация, упражнения, самостоятелна работа (индивидуално или в екип), евристична беседа, дискусия. *За извънаудиторната*

заетост: Съставяне на библиография по определен проблем; рефериране на литература (поне 3 източника от класически педагогически изследвания или монографии); рецензиране на статия върху експериментално педагогическо изследване; самостоятелно съставяне на анкетна карта за проучване на социално-педагогически проблеми на образованието и възпитанието; съставяне на протокол за наблюдение на урок; апробиране и анализ на самостоятелно съставена методика за изследване и др.

21.ФИЛОСОФИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Гювийска, катедра „Социална педагогика”

E-mail: y_guviiska@swu.bg

Анотация: Лекционният курс е предназначен да въведе студентите в основната методологична роля, която има философията за развитието на педагогическата наука като цяло. Основен акцент се поставя върху плурализма в становищата на различните философски школи, идеи и автори, относно същността на човешката природа и възможностите за упражняване на възпитателно въздействие върху нея. Лекционният материал е структуриран в няколко направления: сократистика като сократова беседа, роля на въпросът като образователна онтологема, евристика като видове мислене – критическо, проблемно, творческо, социология на образованието и роля на образователните институции, психологически теории като теории за развитието на децата и др., всички прочетени в педагогически контекст. Лекционният курс съдейства за разширяване на философската култура на студентите, методологическите им компетенции и светогледни позиции.

Съдържание на учебната дисциплина: Теории за образованието – общометодологически аспекти. Обучение и мислене: Старогръцка идея за образованието (пайдея). като прототип за европейско образование. Сократова беседа като основа на философия на образованието. Проблемно мислене и учебно-изследователски процес Откривателско учене. Евристично мислене и високо подредено мислене в обучението. Роля на евристичните методи. Критическо мислене. и ролята на разбирането в обучението. Философия за деца на М. Липман и Ан Маргарет Шарп като международна програма и идейно движение за обучение на деца. Ейдетишно мислене и идеите на Л.С. Виготски за символите. Теории за образованието – авторски концепции и школи: Екзистенциализъм на Виктор Франкъл. От логотерапия към логопедагогика. Страхът от ученето и стратегии за неговото преодоляване. Сугестология и сугестопедия. Идеите на Г. Лозанов за роля на внушението педагогиката. Мултисензорно мислене и обучение. Актуализиране на принципа за нагледност на Коменски. Български приноси на Яна Мерджанова. Теории за развитието на децата и видове теории за ученето: Бихевиоризъм, фройдизъм, конструктивизъм. като научни направления, школи., автори. Теории за социализацията на децата: Ем. Дюркейм за образователните институции. Постмодерна педагогика – Мишел Фуко, Пиер Бурдийо. Роля на властта в образованието.

Технология на обучението: За аудиторната заетост: използват се лекции, придружени с представяне на общофилософски, психологически и педагогически идеи за същността на човека и възможностите и границите за неговото системно обучение и възпитание. Наред с живото слово на преподавателя се използват и нагледни средства като научни трудове на изучаваните автори, биографични бележки, чертежи или схеми на връзките и зависимостите между отделните направления в същността на изложения учебен материал. В семинарите се предлагат беседата, казуси, дискусиата, диспутът, имитационната игра, докладване от студентите за резултатите от техни самостоятелни работи. Предоставя им се възможност да работят в Интернет по посочени адреси на сайтове, от които може да се почерпи по-подробна и систематизирана информация, а също и да се добие визуална представа от портретите и биографиите на изучаваните автори. **За извънаудиторната заетост** – студентите работят в библиотеката, ползват Интернет-услугите за търсене на нужната информация. Разработват анотации, помагат си взаимно или работят по групи, съветват се с преподавателя при срещнати трудности, споделят с него за интересни находки относно изучавания материал по време на самоподготовката. Получават консултации в приемното време на преподавателя или асистента; ползват техни лични литературни източници, когато не могат да си ги намерят в библиотеките или в Интернет. Дава им се възможност да погледнат на света и на човека от различни аспекти, да получат стимули за разширяване и обогатяване представите и познанията на студентите за мирозданието и за необходимостта от все по-задълбочено проникване в техните неразгадани тайни. Това може да бъде желаният ефект от изучаваната дисциплина и след като вече са си взели изпита по нея.

22. СРАВНИТЕЛНО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 6,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мирослав Терзийски, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: miroslav.t@swu.bg

Анотация: Предвиденият цикъл от лекции цели усвояването на информация за съвременното състояние, проблемите и тенденциите в развитието на образованието по света. Сравнителното образование осъществява изследвания в локален, регионален и планетарен мащаб на образователните концепции, идеи, решения, практика. С това подпомага развитието на образователните институции и усъвършенстването на педагогическата дейност в собствената страна. Сравнителното образование запознава студентите с единството и многообразието на педагогическите подходи, процеси и явления. То разширява кръгзорът им и разкрива пред тях перспективи за по-сполучлива и съвършена организация на обучението и възпитанието като социални реалности. Сравнителното образование разкрепостява младите хора от установените стереотипи на педагогическото мислене и дейност и създава предпоставки за богати творчески изяви в професионален план.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на сравнителното образование. Сравнителното образование – историческа ретроспекция и периодизация. Развитие на сравнителното образование в България. Състояние, проблеми и перспективи в развитието на предучилищното възпитание в съвременния свят. Доучилищното възпитание в България. Характерни особености в развитието на съвременното начално образование по света. Състояние на началното образование в България. Средното образование в съвременния свят -проблеми, ресурси, перспективи. Модернизирание на средното образование в България. Развитие на висшето образование в съвременния свят. Характеристика на висшето образование в България.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Основна форма на обучение по дисциплината “Сравнително образование” са лекционните занятия, семинарните упражнения и практическите упражнения, които се провеждат в съответствие с регламентираното седмично разписание. Лекционният курс се реализира по традиционно утвърдения начин. При систематизираното изложение на информацията целта е да се постигне сполучлив баланс между теоретичен и фактологичен материал. Натрупването на емпирични знания би било безпредметно без последващи задълбочени анализи и обобщения. При композирането на учебния материал се съблюдават приемствени и перспективни вътрешнопредметни и междупредметни връзки. Изключително важен е принципът на обогатяването. Получената информация разширява представите на студентите, развива тяхната любознателност и самостоятелни изследвания. В системата на лекционния курс се използват както конвенционални методи, така и интерактивни. Чрез проблемни въпроси студентите се стимулират към учебни дискусии. Особено важно е те да развиват собственото си оригинално мислене чрез сравнително-образователни проучвания. В тази връзка се използват различни примери от образователната практика по света като илюстрация на едни или други постановки. По време на лекции, семинарни и практически занятия студентите се учат да интерпретират сравняваните образователни реалности. Затвърдяват формираните у тях общоучебни умения и навици за самостоятелна работа с разнообразни литературни източници, за конспектиране, реферирание и аотиране на научна литература, за презентирание на информационни материали. Студентите подготвят изследователски проекти или реферати на базата на двоични или множествени сравнително-педагогически анализи. **Извънаудиторна заетост** (самостоятелна работа): свързана е с подготовката на студентите за полагане на изпит – подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; конспектиране, реферирание и аотиране на научна литература; разработване на курсов проект за защита на теза с двоично или множествено сравнително изследване; изготвяне на библиографска справка по темата на проекта; работа с Интернет за ориентиране в актуална информация по избраната изследователска тема; набавяне или изготвяне на нагледни материали, таблици и схеми със сравнително-педагогически характер по лекционния материал и курсовия проект.

23.ПРАВНИ ОСНОВИ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 1л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Изучаването на дисциплина "Правни основи на образованието" е възможност студентът да придобие редица компетенции за провеждане на научноизследователски практики. Курсът въвежда студентите в правната сфера на образованието. Поставя се акцент върху държавната политика и по-конкретно връзката между политиката и законодателството в сферата на образованието, като се използва интердисциплинарен подход, т.е. логично и систематизирано се преплитат знания от – педагогика, училищното законодателство, история на педагогиката, сравнително образование.

Съдържание на учебната дисциплина: Правото на образование: понятия, концепция и съдържание в българското законодателство и международни документи. История на образователната политика. Структура и съдържание на рамковия закон на образованието – предмет на регулиране и основни положения. Нормативно-правни основи и характеристики на образователните степени и образователните институции в системата на народната просвета. Правни основи на професионалното и висшето образование. Образование за деца със специални образователни потребности – държавна политика и нормативна рамка. Държавни образователни стандарти/изисквания за степени на образование, общообразователен минимум, учебен план и организация на възпитателно-образователния процес. Органи на управление, контрол и оценка на образованието в Република България. Права и отговорности на участниците в предучилищното възпитание и училищното обучение. Особенности на педагогическия труд.

Технология на обучението: *За аудиторната заетост* на студентите: Курсът на обучение по учебната дисциплина "Правни основи на образованието" е пряко свързан с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на разглежданите проблеми. Проблеми разглеждани по време на лекционния курс и имащи отношение към него, като: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на нормативни източници или положителни практики при обсъждане на проблема; цялостно разработване на проблем от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр. Проблеми разглеждани по време на семинарните упражнения и насочени към усвояване на практически знания и умения, като: решаване на казуси; разработване и представяне на презентация; анализ, систематизиране и обобщаване на нормативни документи съпроводен със собствени разсъждения и коментари. *За извънаудиторната заетост* на студентите: След всяка разгледана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента. Студентът подлежи на текущ контрол три пъти през семестъра.

24.ПРИБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Пелагия Терзийска, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: pelagia.terziyska@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина “Приобщаващо образование” е насочено към изясняване на приобщаващото образование като ключова политика, свързана с осъществяването на мащабни промени и преосмисляне на традиционните образователни модели; като процес на промяна на училищната среда, основан на уважението и приемането на другия. Значимо място се отделя на теоретично-съдържателния анализ на редица основни понятия. Разглеждат се предизвикателствата пред обучението в контекста на приобщаващото образование; факторите за приобщаване; условията за ефективно приобщаващо образование; превенция на отпадането от училище и формите на професионалната подготовка на учителите в условията на приобщаващото образование и др.

Съдържание на учебната дисциплина: Предизвикателството „приобщаващо образование“. Актуалност и основни понятия. Приобщаващото образование – доминираща парадигма днес. Предпоставки – социални и политически за възникване на идеята за приобщаващо образование. Концептуални основи на приобщаващото образование. Субекти на приобщаващо образование. Ценността на различието в аспекта на приобщаващото образование. Принципи на приобщаващото образование. Условия на приобщаващото образование. Фактори за приобщаване. Технологии за осъществяване на приобщаващото образование. Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в условията на приобщаващото образование. Дейности по мотивация и преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците в контекста на приобщаващото образование. Стратегии за преподаване и подкрепа на учениците в условията на приобщаващата класна стая.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Организацията на обучението по тази дисциплина има за цел да представи адекватен алгоритъм за системност и непрекъснатост в подготовката на студентите. Обучението през семестъра протича под формата на лекции и семинарни занятия. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в процеса на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др. Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни литературни източници, схеми, нормативни документи, които спомагат за онагледяване и улесняват разбирането и осмислянето на изучаваната материя. Лекциите се подкрепят с множество примери от практиката. Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в средствата за масова комуникация и въпроси, които в настоящия момент особено много интригуват студентите като например състоянието и тенденциите в развитието на приобщаващото образование в България, професионалната подготовка на децата с увреждане и тяхната социална рехабилитация. *Извънаудиторна заетост:* Самостоятелната работа на студентите се изразява в: подготовка за решаване на тестове и контролни работи по

предварително зададени от преподавателя параметри на материала; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

25. Избираеми учебни дисциплини за IV семестър

1. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС СЕМЕЙСТВОТО

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: sneju_popova@swu.bg

Анотация: Избираемата учебна дисциплина заема съществено място в професионалната подготовка на бъдещите педагози. Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите педагози за справяне с многообразните професионални задачи.

Основната цел на обучението по тази учебна дисциплина е подпомагане и стимулиране развитието на професионалната, социалната и житейската компетентност на студентите, изграждане на познание за същността, спецификата и съвременните тенденции във взаимодействието между училището и семейството в условията на ускорено протичане на глобализационните процеси в световен мащаб, формиране на умения за адекватно ориентиране във визираната проблематика и вземане на конкретни решения, свързани с разрешаването на проблемни, типични и критични ситуации от педагогическата реалност.

Съдържание на учебната дисциплина: Съвременни подходи при изследване на взаимодействието „семейство-училище“; Комплексно-интегративният подход и неговото приложение при изследване на взаимодействието между семейството, училището и обществото; Семейство – училище – общество: Схващания и параметри на взаимодействие; Аспекти на взаимодействието семейство – училище; Компоненти на взаимодействията семейство – училище – общество; Цели на взаимодействията семейство – училище – общество; Основни насоки на взаимодействията семейство – училище – общество; Форми на взаимодействията семейство – училище – общество; Изисквания, свързани с ефективното действие на моделите за взаимодействие между семейство – училище – общество; Предизвикателствата на глобализацията и смисълът на взаимодействието със семейството в съвременното общество.

Технология на обучението: Използват се следните **методи** на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране,

беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Окончателната оценка по учебната дисциплина е резултат от текущия контрол по време на семинарните занятия и общата оценка от изпита в края на семестъра.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

2. ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра «Социална педагогика»

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл.ас. д-р Мирела Кючукова, катедра „Социална педагогика”

E-mail: m.kuchukova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина изяснява същността, характеристиките и особеностите на педагогическото взаимодействие в мултикултурна среда. Проблематизират се въпросите на културното различие в аспекта на проявите им в училищната среда. Аргументира се важноста на интеркултурното образование за хармонизиране на културните различия в образователното пространство и интеркултурното възпитание на подрастващите, Дискутират се специфични проблеми в процеса на образователна интеграция на децата и учениците от малцинствените етнокултурни групи и на тази основа се очертават педагогическите стратегии, подходи и методи за осъществяване на ефективно педагогическо взаимодействие в мултикултурна среда.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност и характеристика на педагогическото взаимодействие. Детето като субект в процеса на педагогическото взаимодействие. Същност на културата. Културно многообразие. Мултикултурност и образование. Философия на интеркултурното образование. Културно различие и образователни политики. Същност на педагогическото взаимодействие в мултикултурен контекст. Съдържание на интеркултурното образование в мултикултурна училищна среда. Проблеми в образователната интеграция на деца и ученици от различни етнически групи. Аз – концепция и културна идентичност. Трансформации на идентичността в мултикултурен контекст. Етноцентризъм и образование. Пигмалион-ефект при учителите. Интеркултурна педагогическа компетентност. Учителят като интеркултурен медиатор. Интеркултурно възпитание. Преодоляване на предразсъдъци и дискриминацията в училище. Мултикултурна класна стая. Интерактивни методи за работа в мултикултурна среда. Многоезичие и интеркултурна комуникация в образователното пространство. Същност и типология на мултикултурните конфликти в училище. Работа с родители на деца от различни етноси. Приложения на нови образователни технологии в училищно мултикултурно пространство.

Технология на обучението: Организация на аудиторната заетост: Формата за организация и провеждане на обучението по дисциплината е лекционна. В началото

студентите се запознават с учебната програма и начина на оценяване на резултатите от обучението. Организацията на обучението по учебната дисциплина се осъществява на два основни етапа – подготвителен и изпълнителен. Предварителната организация на учебните дейности предполага, от една страна, планиране на действията на преподавателя, а от друга – подготовка на студентите за оптимално протичане на учебния процес /предварително поставяне на учебните задачи, разпределение на отговорностите на всеки студент при работа в екип и пр./.

Извънаудиторната заетост на студента се състои от: самостоятелна работа в библиотека; консултации с преподавателя; подготовка за лекционно занятие; подготовка за контролна работа; разработване на курсова работа.

3. ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мирослав Терзийски, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Е-mail: miroslav.t@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина дава възможност на студентите да придобият знания за същността, принципите, подходите и методите за работа с учениците в областта на гражданското образование. Целта е да се даде възможност на студентите да развият и разширят разбирането си за връзките между образованието и гражданството; да се стимулира критичното им мислене и активно участие, както и да се разшири компетентността им за демократична култура.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия и значение на гражданското образование. Концептуална и политическа рамка на гражданското образование. Подходи към гражданското образование. Гражданско възпитание или гражданско образование. Цели и принципи на гражданското образование. Гражданското образование в различните образователни степени – ДОО за гражданско образование в ДГ и ОУ. Специфики в началната образователна степен. Съдържателни акценти на гражданското образование в детската градина и началната образователна степен. Методи в преподаването на гражданското образование. Интерактивни методи и техники в процеса на преподаване на гражданското образование. Информално и неформално образование в контекста на гражданското образование. Ресурси по гражданско образование. Семейството и гражданското образование.

Технология на обучението: Аудиторна заетост – лекционният курс се провежда по традиционен утвърден начин с използването на различни литературни източници, схеми, нормативни документи, които спомагат за онагледяване и улесняват разбирането и осмислянето на изучаваната материя. Лекциите се подкрепят с множество примери от практиката. Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в средствата за масова комуникация и въпроси, които в настоящия момент особено много интригуват

студентите като например състоянието и тенденциите в развитието на гражданското образование в Европа и България. **Извънаудиторна заетост** – самостоятелната работа на студентите се изразява в: подготовка за решаване на тестове и контролни работи по предварително зададени от преподавателя параметри на материала; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост като: Състояние и проблеми на гражданското образование у нас. Проблеми на практическото реализиране на гражданското образование. Съдържателни акценти на гражданското образование.

4.ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ И ДИГИТАЛНА КРЕАТИВНОСТ

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Радослава Топалска, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: topalska@swu.bg

Анотация: Категоричната необходимост от владеене на съвременните информационни технологии, засяга всички сфери на дейност, включително и образователната. С оглед и на непрекъснатото навлизане на различни софтуерни решения, насочени към образователната практика, се налага включването в учебния план на специалност „Начална училищна педагогика“ на дисциплини с ориентация към повишаването на дигиталната компетентност и развиването на креативността. За успешната си реализация на пазара на труда, всеки бъдещ специалист се нуждае от определени компетентности. Те са заложи в Европейската квалификационна рамка (ЕКР) която е инструмент, подпомагащ процеса на съпоставяне и сравняване на квалификационните системи в Европа. Учебната дисциплина има за цел да даде на студентите основни знания относно същността и областите на дигиталната компетентност, нейната специфика в дейността на съвременния учител, както и относно същността, значението и мястото на дигиталната креативност в обучението.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на дигиталните компетентности. Нормативна уредба (Ключови компетентности; Европейска квалификационна рамка; Европейска рамка за дигитална компетентност на гражданите и др.). Основни области на дигиталната компетентност (информационна грамотност; комуникация и сътрудничество; създаване на дигитално съдържание; безопасност и разрешаване на проблеми). Дигитална компетентност на учителите (DigCompEdu). Креативност. Същност и значение на дигиталната креативност. Дигиталната креативност в обучението. Място на дигиталната креативност в извънкласните дейност. Развитие на дигиталната креативност. Създаване и използване на дигитални ресурси. Софтуерни решения.

Технология на обучението: Аудиторна заетост – организацията на обучението по тази дисциплина има за цел да представи адекватен алгоритъм за системност и непрекъснатост в подготовката на студентите. Обучението на през семестъра протича под формата на лекции. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в

процеса на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др. Предоставят им се голям брой презентации и видеа, подготвени специално за дисциплината и съобразени с нейната специфика. **Извънаудиторната заетост** на студентите е в съответствие с целите, задачите и съдържанието на учебната дисциплина. Насочена е към обогатяване, разширяване, конкретизиране на знанията; към поставяне на акцент върху самостоятелната подготовка на студента, върху многообразието от дейности, които му дават възможност да постигне необходимата професионална компетентност, върху възможностите му за разработване на дигитални ресурси.

5. РАЗРАБОТВАНЕ НА УРОЦИ ЗА ОБУЧЕНИЕ В ЕЛЕКТРОННА СРЕДА

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Радослава Топалска, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: topalska@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина цели да подготви бъдещите педагози за подготовка и провеждане на обучение в електронна среда. Пандемията от Covid-19 наложи все по-засиленото повишаване на дигиталната компетентност на бъдещите (а и действащи) учители, включването им в разнообразни по вид курсове, целящи подпомагането им за провеждане на обучение от дистанция. Учебната дисциплина има за цел да даде на студентите основни знания за обучението в електронна среда – правила, софтуерни решения за организирането и провеждането му, неговите микро и макродизайн; както и за видовете електронни уроци, етапите при разработването им; съществуващите програми за създаване на електронно учебно съдържание и др.

Съдържание на учебната дисциплина: Правила за провеждане на обучение в електронна среда. Софтуерни продукти за организиране на обучение в електронна среда (ел. поща, календари, бележки, формуляри, ел. дневници и др.). Работа с облачни технологии. Виртуални класни стаи – съществуващи софтуерни решения и тяхното приложение. Макродизайн на обучението в електронна среда. Микродизайн на обучението в електронна среда. Видове електронни уроци. Етапи при разработване на електронен урок. Софтуерни приложения за разработване на електронно учебно съдържание. Изисквания и правила за създаване. Платформи за обучение в електронна среда. Създаване на електронно учебно съдържание за самостоятелна работа. Приложение на образователни технологии от разстояние в електронна среда. Оценяване на обучението в електронна среда.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – организацията на обучението по тази дисциплина има за цел да представи адекватен алгоритъм за системност и непрекъснатост в подготовката на студентите. Обучението на през семестъра протича под формата на лекции. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в

процеса на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др. Предоставят им се голям брой презентации и видеа, подготвени специално за дисциплината и съобразени с нейната специфика. **Извънаудиторната заетост** на студентите е в съответствие с целите, задачите и съдържанието на учебната дисциплина. Насочена е към обогатяване, разширяване, конкретизиране на знанията; към поставяне на акцент върху самостоятелната подготовка на студента, върху многообразието от дейности, които му дават възможност да постигне необходимата професионална компетентност.

26.Избираеми учебни дисциплини за IV семестър

1. ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Пелагия Терзийска, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: pelagia.terziyska@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина предполага изучаването на редица важни проблеми на приобщаващото обучение на деца със специални образователни потребности. Значимо място се отделя на теоретично съдържателния анализ на редица основни понятия. Разглеждат се основните форми на интегративно и приобщаващо обучение и образование на децата с аномалии в развитието; различни модели на това обучение, доказали своята ефективност в държавите, натрупали вече опит; основните предпоставки за създаването на система за приобщаващото обучение; ролята и значимостта на специалното училище, на ЦСОП в приобщаващия процес.

Учебната дисциплина има за цел да даде на студентите основни знания по проблемите, свързани с приобщаването и социалната адаптация на децата със специални образователни потребности; да ги запознае с основни международни документи, третиращи тези въпроси; с нормативната основа на приобщаващото обучение у нас; с методиката на обучение в условията на специалните и масовите образователни институции на деца със специални образователни потребности.

Съдържание на учебната дисциплина: Актуалност и основни понятия. От диференциран подход към интегрирано и включващо обучение до приобщаващо образование на деца със СОП. Същност, цел и задачи на приобщаващото образование на децата със специални образователни потребности. Основни съвременни нормативни документи за осъществяване на приобщаване и социална адаптация на ДСОП. Проблеми на практическото реализиране на нормативните документи у нас. Принципи на приобщаващото образование. Условия и фактори за развитие на приобщаващото образование на ДСОП. Модели на приобщаване на ДСОП. Функции и роля на ресурсните учители. Ранна диагностика и ранно взаимодействие с ДСОП. Технология и стратегии на

работа за социално развитие на ДСОП и успешната им приобщаване в общата образователна среда. Технология и стратегии на работа за подпомагане когнитивното развитие на ДСОП – важно условие за осъществяване на приобщаващо обучение. Технология и стратегии на работа за подпомагане на езиковото развитие на ДСОП – основа за приобщаването им. Професионални умения на специалния педагог и ресурсния учител в условията приобщаващото образование. Предимства и недостатъци на приобщаващото образование. Нови функции на специалното училище. Взаимодействие, сътрудничество и партньорство между специалисти, родители и други участници в процесите на социалната адаптация и включване на ДСОП.

Технология на обучението: Организацията на обучението по тази дисциплина има за цел да представи адекватен алгоритъм за системност и непрекъснатост в подготовката на студентите. Обучението на през семестъра протича под формата на лекции и семинарни занятия. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в процеса на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др.

2. КОМУНИКАТИВНИ УМЕНИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Предлаганият учебен курс изяснява и анализира комуникативната компетентност на учителя като първостепенен ресурс за осъществяването на ефективно педагогическо взаимодействие. В съдържателен аспект под акцент са поставени специфични средства от областта на комуникативното поведение (говорна култура, словесно общуване, паралингвистична изразност), които оптимизират педагогическата комуникация по посока (1) на възпитателните взаимоотношения като резултат и условие за ефективни педагогически взаимодействия с децата/учениците, (2) на взаимното познание, разбиране, влияние и самопознание при общуването (вербално и невербално); (3) на приобщаване, взаимодействие и сътрудничество с родителите като активни партньори в учебно-възпитателния процес.

Съдържание на учебната дисциплина: Комуникация и словесно общуване. Видове комуникационни системи. Трансформации на комуникационната система и концептуализация на човешката езикова парадигма. Форми на словообмен в процеса на вербализация. Специфика в организацията на устната (монологична/диалогична) комуникация. Категориално-семантични полета и индивидуално-комуникативни атрибути. Вариативност на невербалната езикова модалност. Теоретични постановки и практически проявления на вербалната комуникация. Приложно-конструктивни аспекти на човешката езикова модалност. Общуване и обучение – същност и характеристика на педагогическата комуникация. Структурно-интеракционен и дескриптивен подход. Основни функции на педагогическото общуване. Физиологични механизми на говорно-

комуникативния процес. Акценти на дименционалния, на интенционалния, на функционалния анализ на словесното общуване. Гласово-говорни качества на учителя – професионални изисквания. Хигиена на гласа и професионални гласово-говорни заболявания. Параезиковите средства на учителя – интонационни, акцентуални и темпоритмични говорногласови характеристики на устната реч Ортоепия и еталонизиране на учителската реч. Органичност и нормативност в словесната изява на учителя. Основни функции на речта като социален феномен. Форми на словесно влияние (директна и индиректна словесна изява) в образователна среда. Теорията за символния интеракционизъм (Дж. Х. Мийд) и за комуникативното действие (Ю. Хабермас). Стадии в процеса на словесното общуване. Основни форми и принципи на словесното общуване (неформално и формално словесно общуване) в образователна среда. Педагогическа комуникация и словесна действеност – учението на К. С. Станиславски за словесно действие. Словесната действеност като ключов императив в дискурсната етика на учителя. Обективни бариери в педагогическото общуване (функционален или качествен аспект). Комуникативни умения и педагогическа медиация – индивидуален комуникативен стил и позитивен психоклимат в общуването с деца, ученици, родители. Презентационни умения на учителя. Вдъхновение и импровизация в ораторските изяви на педагога.

Технология на обучението: Учебната дисциплина включва аудиторна и извънаудиторна работа на студентите: **Аудиторна заетост** - осъществява се чрез *лекции (продължителност 30 часа)*, в които студентите участват в решаване на казуси и провеждане на дискусии. Обучаваните се ангажират с участие в симулативни игри, в "мозъчна атака", спорове, коментари на наблюдавани комуникативни ситуации в детска градина/училище. **Извънаудиторна заетост (предвидени 90 часа)** – студентите подготвят и представят говорно-технически комплекси, кратки комуникативни задачи, коментират и анализират видеозаписи на словесни изяви и презентации (TED), изготвят реферат.

3. УПРАВЛЕНИЕ НА ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА В ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика“

E-mail: yuliana_k@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина е съобразено със специфичните особености на взаимодействието между ангажираните субекти в образованието на различни равнища. Основната **цел** на програмата е студентите да се запознаят със спецификата на професионалната дейност на специалистите и на тази основа да се открият управленски подходи и методи на работа със специфични целеви групи.

Съдържание на учебната дисциплина: Взаимоотношения учител – ученик. Училищният клас като обект на управление. Взаимоотношения учител-ученик. Учителят като мениджър на класа. Взаимоотношения ученик-ученик. Формални и неформални групи. Мениджмънт на класа като учебна среда. Интерактивна образователна среда.

Мениджмънт на дисциплината в класа. Права и задължения на учениците. Мениджмънт на дисциплината в класа. Конфликти – видове, стратегии за справяне с конфликтите. Взаимоотношения учител –родители и изпълняващи родителските функции лица. Родителско участие. Взаимоотношения на учителите с други педагогически специалисти-педагогически съветници, ресурсни учители. Взаимоотношения директор-педагогически специалисти. Стил на ръководство. Механизъм за справяне с насилието и агресията в образователна среда. Етични норми и стандарти в работата на педагогическите специалисти. Необхванати, напускащи и отпадащи от образователната система деца. Координационен механизъм. Индивидуални и колективни органи за управление на взаимоотношенията – класен ръководител, директор, педагогически съвет, училищни комисии.

Технология на обучението: Извъаудиторна заетос: Преглед на посочената от преподавателя литература (предварителна подготовка на студента) за разработване на съответната тема. Конспектиране на статии от печатни и електронни медии по избран от преподавателя проблем. Изготвяне на библиографска справка по посочен от преподавателя теоретичен проблем. Анализ на нормативната уредба. Разработване на реферати по определен от преподавателя проблем.

4. ЛИДЕРСТВО В ОБРАЗОВАНИЕТО

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. дн Лидия Цветанова-Чурукова,, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

E-mail: lidycveta@swu.bg

Анотация: Целта на подготовката по тази дисциплина е да се обогатят познанията на студентите по проблемите, свързани с формирането на лидерски умения. Обучителната програма изяснява значимостта, основните предимства и предпоставки на лидерството, както и специфичните функции и роли на лидера в образователната институция. В съдържателен аспект обхваща основни теоретико-методологични и приложни знания относно същността на лидерството, лидерските качества, лидерските стилове и основните концепции за лидерството. Чрез научната трактовка на проблемите студентите ще могат задълбочено да овладеят техниките и педагогическите практики, свързани с развитие на лидерски умения. Важно е да се усъвършенства у студентите способността да анализират всестранно конкретни практически ситуации, да намират целесъобразни и обосновани решения в творческата си дейност. Това ще улесни процеса на бъдещата им професионална адаптация. Във всяка лекция задължително присъстват три блока: проблемен, информационен и блок за разширяване на любознателността на студентите. Освен тях може да има още корективен блок и блок за самоконтрол. С тях се цели да се систематизира натрупания у тях педагогически опит и всяко ново знание да се надстройва над материал, който е добре усвоен.

Дисциплината има практико-приложна стойност и обосновава рационални технологии, методи, похвати и техники за ефективна организация и управление на човешките ресурси в училище, за изграждане на устойчивост и постоянство в професионалните взаимоотношения, и в този смисъл генетически е свързана с всички видове практики на студентите.

Дисциплината се опира и върху знанията на студентите от областта на педагогиката, философията, психологията и социологията. С всички дисциплини от педагого-психологическия цикъл, застъпени в учебния план на специалността, тя има приемствени и перспективни връзки, чрез които разкрива функционалното си значение.

Съдържание на учебната дисциплина: Лидерството като социално-педагогически феномен. Нормативни документи и законодателство в областта на образованието. Управление на качеството в образователните институции. Учителят като лидер на учениците, успешен обучител и наставник. Микрогрупата като управляема общност. Специфика на организационното лидерство. Изисквания. Лидерските стилове като своеобразни управленски подходи. Лидерски умения и компетенции. Вземане на решения в процеса на планиране. Социално-психологически модел за развитие на лидерските компетенции на ръководителя и на организационния лидер.

Технология на обучението: Основна форма на обучение по дисциплината са лекционните занятия, които протичат в съответствие с приетото седмично разписание на студентите. По време на лекции акцент се поставя върху развитието на педагогическата култура на студентите. Предвидените тематични единици се разработват в строга логическа последователност и взаимовръзка. Те обезпечават добрата информираност на студентите в областта на проблематиката, усъвършенстването на интелектуалните и практическите им умения. Наред с традиционните методи за изложение на лекционния материал се прилагат още и интерактивни методи, свързани с разрешаване на проблемно-познавателни, практически задачи.

5. УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Дисциплината позволява обучаваните да повишат равнището на професионалната си компетентност чрез обогатяване на административната и правна грамотност. В процеса на обучение се представят и дискутират проблеми свързани със: структурата, организирането и философията на образование; осъществяване на професионална дейност съобразена с нормативните изисквания и регламенти за участие на обществеността в дейността на институцията; осъзнаване на взаимоотношението между нормативната рамка и автономността на институцията (на възможностите за самостоятелни решения при избора и въвеждането на нови моменти в организацията и съдържанието на образователния процес), на основата на нормативни документи в Р

България, което е предпоставка за законосъобразно, отговорно, спокойно и сигурно управление на институцията. Курсът на обучение по дисциплината обогатява професионалната култура на студентите, техните знания в областта на управлението, правото и администрирането на дейността в образователната институция, като ги насочва към необходимостта от осъществяване на управленски процес съобразен с нормативните регламенти и изисквания. В рамките на обучението се систематизират стратегии, подходи, принципи за управление, хоризонтално и вертикално управление, функции, компетенции и управленска дейност на директора, необходимите за институцията документи.

Съдържание на учебната дисциплина: Образователни институции – видове, структура, управление. Стиллове на управление. Нива на управление. Нормативни документи в системата на предучилищното и училищното образование. Нормативна основа за управление на дейностите в образователната институция. Функции, компетенции и професионално-личностни качества на директора като педагогически специалист с приоритетна управленска дейност. Контролна дейност в образователната институция – нормативни документи, организиране, отчетност. Система за сътрудничество с родителската общност. Съвременни тенденции стратегия за развитие на институциите в образованието.

Технология на обучението: Курсът на обучение по избираемата учебна дисциплина е пряко свързан с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на разглежданите проблеми: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; цялостно разработване на проблем от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр.

6. ЗДРАВНО И ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

E-mail: tsvetomira.ivanova@swu.bg

Анотация: Съвременните тенденции на екологизация на всички сфери на дейността на човека изискват разработването на съответните линии за теоретически и практически анализ на съдържанието и методите за екологическото и здравно възпитание в детската градина и училището. В съответствие с това е необходима подготовка на такива педагогически кадри, които да могат адекватно и на високо равнище да реализират задачите на екологическото и здравното възпитание в педагогическата практика. Изучаването на основите на екологическото възпитание съдейства за оформяне на екологическата и здравната компетентности на бъдещите учители,

формирането на тяхната личностна позиция и професионална култура и има основно значение за ориентацията им в съдържанието на възпитателните и учебните програми.

Съдържание на учебната дисциплина: Въвеждане в проблематиката. Основни понятия на екологично и здравно образование. Цели, задачи и принципи на екологичното и здравното образование. Възникване и развитие на здравното и екологичното образование в световен и национален мащаб. Здравно и екологично образование в различните етапи на образователната система. Съдържание на здравното и екологичното образование в различните етапи на образователната система. Здравно и екологично образование или здравно и екологично възпитание. Интегративни връзки и зависимости на здравното и екологичното възпитание с останалите компоненти на съдържанието на възпитанието. Методи, форми на организация и средства на здравното и екологичното образование. Формиране на екологосъобразно отношение към себе си и към другите хора (физическо развитие; лична хигиена; сексуална принадлежност; хранене; храна и разпределение на храната; жилищна среда). Ресурси на здравно и екологично образование. Семейството и здравното и екологичното възпитание. Възможности на извънкласната дейност за здравно и екологично образование. Методи за диагностика на развитието на детето като субект на екологосъобразните отношения.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – използват се следните методи: лекция, дискутиране, диспутиране, обсъждане, беседване, анализиране, работа в групи. *Извънаудиторна заетост* – проучване и анализиране на научна литература, свързана с тематиката; проучване и анализ на учебни програми и учебници; изготвяне на реферати, доклади, есета; съставяне на библиографични справки.

Задължителни учебни дисциплини за V семестър

27.ОСНОВИ НА УЧИЛИЩНИЯ КУРС ПО МАТЕМАТИКА В НАЧАЛНИТЕ КЛАСОВЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Информатика”

Природо-математически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Маргарита Тодорова, катедра „Информатика ”

E-mail: tdorova@swu.bg

Анотация: В този курс се разглеждат основните идеи на преподавания материал по математика в основното училище. Това определя съдържанието на курса и налага известен компромис по отношение на строгостта на изложението като се съчетава се достоверността на фактите с тяхната достатъчност. На базата на теорията на множествата и на математическата логика се изгражда теорията на естествените числа, а след това и на рационалните и реалните. Сравнително подробно е разгледано множеството на естествените числа, докато изложението на реалните числа е в значителна степен информативно. По-бегло са засегнати и някои въпроси от алгебрата и планиметрията. За нагледност и по-добро усвояване на теоретичния материал се използват много примери. Доказателствата на теоремите съзнателно се изпускат –

студентите могат да ги направят сами или да ги намерят в посочената литература, с което се насочват към самостоятелна работа.

Съдържание на учебната дисциплина: Елементи от теорията на множествата и математическата логика: Множество и елемент на множество. Съждение. Съждителни функции на една променлива. Наредени двойки. Функции и изображения. Двучленни операции – определение и означение. Естествени числа, рационални числа, реални числа: Естествените числа като класове от равнопощни крайни множества. Релацията делимост в множеството на естествените числа. Бройни системи. Признаци за делимост на естествените числа в десетична бройна система. Неотрицателни дроби – определение и равенство. Неотрицателни рационални числа. Десетични дроби – определение и записване. Необходимост от разширяване на множеството на рационалните числа. Елементи от алгебрата и планиметрията: Алгебричен израз – определение, числен израз и числена стойност на алгебричен израз. Уравнения – основни понятия. Неравенства – основни понятия. Първични понятия и аксиоми в планиметрията.

Технология на обучението: *Извънаудиторна заетост* – Елементи от теорията на множествата и математическата логика. Естествени числа, рационални числа, реални числа. Елементи на алгебрата и планиметрията.

28. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка   **Вид на изпита:** текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Милена Левунлиева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: Анотация към курса, цел и задачи: Курсът по практически английски език ‘New Headway’ част V е насочен към надграждането на усвоените по време на предходните семестри комуникативни умения като способност да се разбират и съставят изказвания /устно и писмено/ в съответствие с правилата на английския език, да се работи с автентични писмени и устни текстове на равнище разбиране на основната идея и разбиране на детайлна информация, както и да се развие способността за тълкуване на твърдения на основата на факти от текстовете и за резюмиране на събитията в тях.

Съдържание на учебната дисциплина: The second conditional – dreams and reality, phrasal verbs, social expressions, telling stories – ghosts, adverbs and story writing. Present perfect continuous vs. simple, word formation, adverbs, telephoning, discussion – jobs and ways of earning a living. Past perfect and reported statements, words in context, saying good bye, family life – love stories. Revision and test. Revision – tenses and auxiliary verbs, sounds and spelling – silent letters, social expressions, discussion – wonders of the modern world, inventions. Present time – present simple and continuous, state and action verbs, present passives, vocabulary – sports and leisure activities, discussion – “What’s important to you?”, writing – describing a person, adverbs of degree. Telling tales – past time (narrative tenses), vocabulary on art, music and literature, giving opinions, discussion/writing – “The holiday that wasn’t”. Revision and test. Modal verbs of obligation and permission, adjectives describing

people, word-formation, requests and offers, discussion – nationality stereotypes and good manners, discussion on school rules, filling in a form. Future forms, talking about the weather, traveling and using public transport, arranging to meet, “If It’s Tuesday We Must Be in Munich” – reading. Questions with “like”, verb patterns, collocations, signs and soundbites, discussing food, cooking and restaurants, exchanging information about cities, describing a room, relative pronouns. The present perfect simple vs. the past and present simple, phrasal verbs, “On the telephone”, discussion – the modern servant, retirement, writing a letter of application. Annual revision.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Практически курс по английски език, основан на комуникативния подход в овладяването на чужди езици. **За извънаудиторна заетост:** писане на съчинения; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи.

29.ДИДАКТИКА НА НАЧАЛНОТО ОГРАМОТЯВАНЕ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу+1х

Форма на проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Ива Стаменова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: ivona07@swu.bg

Анотация: Ограмотяването на първокласниците е начален и решаващ етап в процеса на тяхното училищно обучение. Важността му се определя от неговата значимост не само за по-нататъшното езиково и литературно обучение, но и за обучението по всички учебни предмети. В рамките на комплексния учебен предмет Български език и литература в началното училище, ограмотяването има свои специфични цели и задачи, които определят и неговото своеобразие в организационно-процесуален и методически план.

Съдържание на учебната дисциплина: Обучението в начална грамотност. Понятие за начална грамотност. Принципи изисквания при подбора на метода за ограмотяване. Психологически и лингвистичен профил на съвременното ограмотяване. Психологическа характеристика на процесите четене и писане. Звуковата система на българския книжовен език и ограмотяването. Звуков аналитико-синтетичен метод. Възникване и развитие. Същности особености на звуковия аналитико-синтетичен метод. Традиционен и съвременен вариант на метода – сравнителна характеристика. Единство на анализ и синтез – съотношение и взаимодействие. Основна четивна единица – сричката. Единство на четенето и писането – състояние, проблеми, перспективи. Алтернативни методи за ограмотяване. Сугестопедично обучение в грамотност. Система на обучението по начална грамотност. Уроците по начална грамотност. Общи изисквания към уроците по начална грамотност. Примерна структура на уроците по начално четене. Примерна структура на уроците по начално писане. Букварът – първи детски учебник. Общотеоретични изисквания при съставяне на буквара. Приемственост в родноезиковото обучение между детската градина и първи клас. Същност на приемствеността. Аспекти на приемствеността. Някои проблеми на настоящия етап.

Технология на обучението: Организация на аудиторната заетост – Формите за организация и провеждане на обучението по дисциплината са лекции и практически упражнения. В началото студентите се запознават с учебната програма и с начините за провеждане на текущия контрол и писмения изпит. **Извънаудиторната заетост на студента се състои от:** самостоятелна работа в библиотека; консултации с преподавателя; подготовка за лекционно занятие; подготовка за контролна работа; работа в учебна тетрадка с цел овладяване на ръкописните букви и ръкописното писмо; разработване на план-конспекти за уроци по начално четене и начално писане; подготовка на дидактични материали по начално четене и писане; разработване на курсова работа.

30.МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА В НАЧАЛНИТЕ КЛАСОВЕ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу+2х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Ива Стаменова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: ivona07@swu.bg

Анотация: Езиковото и литературното обучение имат ключова роля в цялостното социално-психично развитие на подрастващите, поради което са важна част от системата на обучение в училищата. Ето защо и Методиката на обучение по Български език и литература има изключително значение за подготовката на бъдещите начални учители. Тя е педагогическа наука, има теоретичен и приложен характер.

В началния етап на основното образование езиковото и литературното обучение на учениците се реализират в рамките на комплексния учебен предмет Български език и литература. Основа за тяхното ефективно осъществяване е началното ограмотяване (овладяването на четенето и писането като речеви дейности), за провеждането на което студентите придобиват компетентности в отделна учебна дисциплина. В представената учебна програма са застъпени останалите три дяла на дидактиката на български език и литература: методика на езиковото обучение, методика на обучението по литература (четене), методика на обучението по развитие на устната и писмената реч.

Основната цел на обучението по учебната дисциплина е развитие и усъвършенстване на професионалната компетентност на студентите чрез придобиване на теоретични знания и практически умения за реализиране на ефективен образователен процес по български език и литература в началните класове.

Съдържание на учебната дисциплина: Методиката на обучение по български език и литература в началните класове като самостоятелна наука. Източници, връзка с други науки и значение. Специфика на учебния предмет Български език и литература (Четене) в началните класове – цел, задачи, съдържание на обучението по български език и литература. Принципи и подходи в обучението по български език и литература. Художествената литература като учебен предмет в първи – четвърти клас. Учебно-възпитателният процес по литература в първи-четвърти клас. Работа с художественото произведение в началните класове. Специфични особености в методическата работа при

четене на литературни произведения от различни жанрове – приказка, разказ, басня, стихотворение. Извънкласното четене – специфика, цел, задачи. Особенности на съвременното езиково обучение в първи-четвърти клас – цел, задачи, планиране. Формиране на начални граматически понятия. Урокът в началното езиково обучение – изисквания, методически анализ. Организация на самоподготовката на учениците. Обучението по правоговор, правопис и пунктуация в началните класове. Теоретически основи на работата за развитие на устната и писмената реч на учениците. Лексикално и синтактично равнище на работа за развитие на речта. Формиране на понятие за текст; комуникативноречеви умения, жанрова и стилистична диференциация на детската речева изява. Преразказът и съчинението в обучението на учениците в I – IV клас по развитие на речта. Вътрешнопредметни връзки в обучението по Български език и литература в началните класове.

Технология на обучението: Формите за организация и провеждане на обучението по дисциплината са лекции и практически упражнения. В началото студентите се запознават с учебната програма и с начините за провеждане на текущия контрол и писмения изпит.

Организацията на обучението по учебната дисциплина се осъществява на два основни етапа – подготвителен и изпълнителен. Предварителната организация на учебните дейности предполага, от една страна, планиране на действията на преподавателя, а от друга – подготовка на студентите за оптимално протичане на учебния процес /предварително поставяне на учебните задачи, разпределение на отговорностите на всеки студент при работа в екип и пр./.

Темите за лекционните занятия и задължителните текстове, които се коментират по време на лекциите, се раздават предварително на студентите.

Използват се следните методи на обучение на студентите: лекция, беседа, дискусия по предварително поставен проблем или възникнал в хода на лекцията или практическата работа, моделиране, демонстриране, анализ и обсъждане на проблемни ситуации, анализ на учебни програми по Български език и литература за началните класове, анализ на учебници и учебни помагала, самостоятелна работа (разработка на дидактични материали, план-конспекти на уроци).

Практическите упражнения включват наблюдения и изнасяне на уроци по Български език и литература във втори-четвърти клас, както и тяхното конферирание.

31.МЕТОДИКА НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу +1х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Теория и методика на физическото възпитание”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Стефан Кинов, катедра „Теория и методика на физическото възпитание”

E-mail: stefankinov@swu.bg

Анотация: Изучаваната дисциплина има за задача да запознае студентите от специалност „Начална училищна педагогика и чужд език“ със специфичните особености на обучението по физическо възпитание и спорт с учениците от начална училищна възраст. В случая Методиката на физическото възпитание и спорта (МФВС) се

явява не само като частна дидактика по предмета "Физическо възпитание и спорт", но и в голяма степен интегрира необходимите знания за хигиенно-оздравителната насоченост на физическото възпитание, за възрастово-половите особености при използването на средствата, методите и формите на физическото възпитание в началното училище. Тази дисциплина намира своето логично и необходимо място в учебния план на настоящата бакалавърска програма с цел придобиване и разширяване на знанията и уменията на бъдещите начални учители относно спецификата на използваните средства, методи и форми на физическото възпитание в началното училище.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на МФВ. Физическото възпитание като явление и педагогически процес. Учебно-възпитателният процес по физическо възпитание и спорт. Хигиенно-физиологични основи на физическото възпитание. Подготовка и осигуряване на учебната работа по физическо възпитание. Дейности със спортна (спортно-педагогическа) насоченост в НУ. Общи и специфични дидактически принципи във физическото възпитание. Методи на физическото възпитание. Организационно-методически форми за провеждане на знанията по физическо възпитание. Форми на занимания по физическо възпитание. Урокът - основна форма на занимание. Натоваарването в заниманията по ФВ. Средства и методи за развитие на двигателните качества в НУ.

Технология на обучението: Организация на аудиторната заетост – лекции и практически упражнения /хоспитиране/, текущ контрол. **Организация на извънаудиторната заетост** - домашни задания за разработване на курсови работи, реферати, план-конспекти, работа в Internet, консултации, работа в библиотека и др.

32. ПРАКТИКУМ „ПЪРВИТЕ ДНИ НА ДЕТЕТО В УЧИЛИЩЕ“

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: tsvetomira.ivanova@swu.bg

Анотация: Педагогическият практикум „Първите дни на детето в училище” конкретизира и разширява знанията и уменията на студента за теренна педагогическа дейност чрез диагностициране входно равнище на първокласника и професионални компетенции за изработване на педагогически профил и характеристика на ученика в първи клас.

Съдържание на учебната дисциплина: Теренна работа за педагогическо наблюдение на първокласника като готовност за обучение в училище през първия учебен ден. Теренна работа за педагогическо анкетиране на първокласника за социален статус и готовност за обучение в училище. Теренна работа за тестване и тест по математика на първокласника – входно равнище като готовност за обучение в училище. Теренна работа за тестване и тест по родна реч и комуникативни компетенции на първокласника – входно равнище като готовност за обучение в училище. Теренна работа за тестване и тест на първокласника за окръжаващата ги среда входно равнище като готовност за обучение

в училище. Теренна работа за психолого- педагогически тестване и тест за възприятие, внимание, мислене, памет на първокласника в образователна среда и готовност за обучение в училище. Проучване на дидактическата характеристика на урока в първите учебни дни. Наблюдение на педагогическия процес. Психолого-педагогически профил и характеристика на първокласника като готовност за обучение в училище.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Практикумът се провежда в първите дни от началото на учебната година за първокласниците. За студентите той е организиран така, че времето на практикума (сутрин или след обяд – според учебните занятия на първокласниците) е освободено от присъствия в университета на лекционни и семинарни занятия. **Извънаудиторната заетост** (самостоятелната работа) предвижда: описание на опита на учител от началните класове в организиране отдиha на учениците; емпирично проучвания с извадка от 3 до 5 ученици по една от темите, които са предвидени в практикума; емпирично проучване сред извадка от начални учители за битувашата практиката по организиране отдиha на учениците.

33. Избираеми учебни дисциплини за V семестър – Първа група

1.СТРАНОЗНАНИЕ НА ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Милена Левунлиева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: British Studies II is an elective course aimed to introduce students to the understanding of present UK culture and society, the characteristics of each nation, relationship of the individual and the government. The course contents is based on the knowledge of British Studies I. TV programs, poetry, music, films and festivals are used as the material in the course. Each student is required to do a presentation as a representative of England, Scotland, Wales, Northern Ireland and Republic of Ireland during the course. Then we will discuss what is Britishness [and Irishness].

Съдържание на учебната дисциплина: Introduction. Bulgarian stereotypical images of Britain. Country, People and their Identities. Geography and Regional Differences. System of Government. British Politics. Education. Law and Order. The Media. The Welfare State. Northern Ireland. Scotland and Wales. Britain and the World. The future of Britain.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Теоретико-практически курс, основан на комуникативния, проектния и проблемно-базиранейа подходи в овладяването на учебното съдържание. **За извънаудиторна заетост:** подготовка на устни изложения по определена тема; курсов проект.

2.ДЕТСКА ЛИТЕРАТУРА НА ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Милена Левунлиева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: В рамките на курса по „Детска литература на чужд език“ студентите педагози ще се запознаят със и ще се научат да изследват стилистично и съдържателно съвременни и класически произведения за деца на английски език, написани в следните жанрове: илюстрирани книги и книги за ограмотяване (въвеждащи азбуката); фолклорни приказки и легенди, фентъзи романи; биографични романи; исторически романи, поезия за деца.

Съдържание на учебната дисциплина: Децата и литературата. Книги за най-малките. Фолклорни приказки, митове и легенди. Историческо развитие на детската литература на английски език. Класически и съвременни фентъзи романи. Поезия за деца и романи-игри. Съвременни реалистични детски романи. Исторически романи за деца. Развитие на биографичния жанр в детската литература. Информационни книги: детски енциклопедии, книги с въпроси и отговори.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Курсът е основан на проектния подход в овладяването на учебното съдържание и на приложението на беседата като начин на педагогическо общуване. **За извънаудиторна заетост:** подготовка на устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа задачи; курсов проект.

3.ФОНЕТИКА НА ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Милена Левунлиева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: Курсът запознава със значими теоретични течения във фонетиката и фонологията. Студентите експериментално преоткриват някои аспекти от теорията. От студентите се изисква самостоятелна работа по предварително зададени теми, прилагане на основни класификационни подходи, сравнение на теоретични постановки, реферирание на учебни пособия.

Съдържание на учебната дисциплина: Теоретични подходи към описанието на звуковете в езика. Единици на фонетичен и фонологичен анализ. Системи за транскрибиране и принципи, на които те се основават. Органи и процеси в учленяването на звуковете в езика. Класификации на съгласните звукове в английския език: според акустиката на звуковете, според мястото на учленяване, според енергията на артикулиране. Фонологични признаци за характеризирание на звуковете. Фонетични реализации на фонемите. Гласни звукове. Алофония. Принципи на класификация. Фонотактика и приложението и за определяне на сричката. Опростяване на учленителните процеси в потока на речта. Интонация. Тонически единици. Разпределение на ударенията във връзка със структуриране на изказванията. Основни интонационни контури. Роля в дискурса.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност да преносимост на знанията на студентите свързани с други учебни дисциплини. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час понятия и необходимата терминология за техния анализ. Проверката на задачите и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. *За извънаудиторна заетост:* подготовка на устни изложения по определена тема; курсов проект; фонологичен анализ на упражненията от системи за изучаване на АЕ по избор на студента.

4.ЛИНГВИСТИЧНИ ОСОБЕНОСТИ ПРИ УСВОЯВАНЕ НА ЧУЖД ЕЗИК В ДЕТСКА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Милена Левунлиева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: Курсът по „Лингвистични особености при усвояване на чужд език в детска възраст“ има за цел да формира професионално отношение към изучаването на чужди езици като цяло и на английски език в частност чрез изграждане на умения за правилна и ефективна организация на учебния процес и на образователната среда в ранна детска възраст.

Съдържание на учебната дисциплина: Интердисциплинарност на изследванията върху усвояването на чужд език. Психолингвистични, когнитивни и лингвистични перспективи. Педагогически основи на УЧЕ. Виготски. Когнитивна теория на Ж. Пиаже за УЧЕ. Бихейвиористична теория на Скинър. Ролята на универсалната граматика и езиковата компетентност при УЧЕ. Теория на Стивън Крашен за УЧЕ. Интерференция между родния и чуждия език. Междиен език. Анализ на грешките. Учебна среда – възможности и ограничения. Ролята на четенето с разбиране в УЧЕ. Ролята на слушането с разбиране в УЧЕ. Ролята на диалога и разказването в УЧЕ. Ролята на граматиката в

УЧЕ. Фактори, влияещи върху УЧЕ. Езикови тестове. Изучаване на чужд език: стилове и стратегии на учене.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност да преносимост на знанията на студентите свързани с други учебни дисциплини. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час понятия и необходимата терминология за техния анализ. Проверката на задачите и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. **За извънаудиторна заетост:** писане на курсов проект; подготовка на кратки устни изложения по определена от преподавателя тема тема.

34. Избираеми учебни дисциплини за V семестър – Втора група

1.РЕФОРМАТОРСКА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Светлана Николаева, катедра „Социална педагогика”

E-mail: nicolaeva@swu.bg

Анотация: Реформаторската педагогика още от възникването си, та чак до наши дни има Пъсъществен принос в обогатяването на педагогическата практика. Проследяват се, анализират се и се обобщават теоретични постановки на видни представители на реформаторската педагогика. Силно се акцентира върху методите и подходите. Насочва се вниманието на студентите към експериментите съобразно целта и вида на възпитанието и според методите на научното изследване. В настоящия лекционен курс се анализират научните методи на индивидуалната педагогика, социалната педагогика и експерименталната педагогика. Отделено е място на метода на Мария Монтесори, Джон Дюи и др. . Методите за самоуправление в интернатната система на Антон Макаренко, Януш корчак, Ангел Узунов и др. Са обект на обсъждане в лекционния курс.

Съдържание на учебната дисциплина: Научна характеристика на идейния плурализъм на реформаторската педагогика на фона на епохата с нейните социално-икономически тенденции. Теории и експерименти съобразно целта на възпитанието. Теории и експерименти според методите на научното изследване. Реформаторски теории и експерименти по вида на възпитанието. Научни методи на индивидуалната педагогика. Свободно възпитание. Елен Кей. Научни методи на социалната педагогика. Паул Наторп. Паул Бергеман и др. Научни методи на експерименталната педагогика. Експериментът. Тест. Стенли Хол. Ернст Мойман. Алфред Бине. Жан Пиаже. Димитър Кацаров. Методът на Жан-Овид Декроли. Метод Монтесори. Метод на проектите на Джон Дюи. Методът на философстването на В. Дилтай. Психоанализата на З. Фрой. Гражданското образование на Георг Кершенщайнер. Педагогиката на действието на Вилхелм Лай. Методите за самоуправление в интернатните системи на Антон С. Макаренко, Януш Корчак, Адолф Фериер, Александър Нийл, Ангел Узунов и др.

Технология на обучението: Аудиторната заетост се осъществява в две форми: лекции и практически упражнения. В края на всяка лекция преподавателят осигурява време за въпроси и дискусии. Практическите упражнения се провеждат на групи. Присъствието е задължително. Усвояването на учебното съдържание се подпомага от използването на презентации, печатни копия и др. . От студентите се изисква активно участие в решаването на поставените задачи. **Извънаудиторната заетост предвижда:** Разработване на реферати, проекти, проучвания, работа в Интернет среда, работа в библиотеката и др. Посещаване на индивидуални и групови консултации във връзка със самостоятелното или екипно разработване на поставените задачи.

2.МЕДИЙНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина “Медийна педагогика” заема съществено място в професионалната подготовка на бъдещите педагози. Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите педагози за справяне с многообразните професионални задачи. Основната идея е обучението по тази фундаментална за студентите учебна дисциплина да бъде съобразено със ситуациите, в които попада съвременният човек в модернизираният се свят – типични, проблемни, критични.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на медийната педагогика. Съвременни парадигми за анализ на възпитателните възможности на мас-медииите. Основни функции на съвременните средства за масова комуникация. Тенденции в развитието на масовата култура. Особенности на възпитателното взаимодействие на средствата за масова комуникация. Методи и форми за възпитателно взаимодействие в средствата за масова комуникация. Противоречивото въздействие на съвременните мас-медии. Телевизията и насието. Интернет и възпитанието на подрастващите.

Технология на обучението: Организацията на обучението по учебната дисциплина се осъществява на два основни етапа – подготвителен и изпълнителен. Предварителната организация на учебните дейности предполага от една страна планиране на действията на преподавателя, а от друга – подготовка на студентите за оптимално протичане на учебния процес /предварително поставяне на учебните задачи, разпределение на отговорностите на всеки студент при работа в екип и пр./. В зависимост от целите и задачите на обучението по визираната учебна дисциплина се използват следните форми на **извънаудиторна заетост:** Проучване на литературни източници, свързано с разработване на различни проекти, реферати, доклади, есета; Разработване на библиографска справка по конкретни проблеми от учебната програма;

Проучване на литературни източници, свързано с разработване на различни проекти, реферати, есета; Разработване на доклади, реферати, есета върху теми, производни от проблематиката, обсъждана на лекции и семинарни упражнения; Изготвяне на курсов проект.

3.ИНТЕРАКТИВНИ МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. Д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Курсът по „Интерактивни методи на обучение и възпитание“ включва систематичното представяне на главните проблеми на дисциплината, предвид значимото място на интерактивните методи в образователния процес за прерастване на въздействието върху личността във взаимодействие и изграждането на субект-субектни взаимоотношения на интерdependенция на равнище „учител-ученик” и „ученик-ученик”.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на интерактивните методи на обучение и възпитание: Проблемът за интерактивните методи в нашето съвремие. Признаци и инструменти на интерактивното взаимодействие. Характеристика на отделните интерактивни методи на обучение и възпитание. Създаване на интерактивна образователна среда: Алгоритъм за създаване на интерактивна образователна среда. Условия и предпоставки за прилагането на интерактивните методи. Провеждане на интерактивното обучение и измерване на неговата ефективност.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* се осъществява в две форми: лекции и практически упражнения. В края на всяка лекция преподавателят осигурява време за въпроси и дискусии. Практическите упражнения се провеждат на групи. Присъствието е задължително. От студентите се изисква активно участие в решаването на поставените задачи. *Извънаудиторната заетост* предвижда: разработване на реферати, проекти, проучвания, работа в Интернет среда, работа в библиотеката и др.; посещаване на индивидуални и групови консултации във връзка със самостоятелното или екипно разработване на поставените задачи.

4.ПЕДАГОГИЧЕСКО МОДЕЛИРАНЕ НА УРОКА ПО МАТЕМАТИКА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Янка Стоименова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: yanka_st@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина „Педагогическо моделиране на урока по математика“ е съобразено със съвременните технологични варианти за организиране и практическо осъществяване на обучението в началните класове. Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на типовете уроци по математика в I-IV клас и основните учебни дейности, включени във всеки отделен тип урок. Основната цел на програмата е свързана с разкриването на нови възможности за усъвършенстване на обучението по математика в началните класове чрез усвояване от студентите на разработен вариант на система от основни учебни дейности в отделните типове уроци.

Съдържание на учебната дисциплина: Теоретични основи на учебната дейност: Характеристика на основните дейности в обучението. Методически аспекти на основните учебни дейности. Систематизация на учебните дейности. Основни учебни дейности в различните типове уроци по математика: Основни учебни дейности в урока за нови знания. Основни учебни дейности в урока за затвърдяване на знанията. Основни учебни дейности в урока за обобщаване и систематизиране на знанията, уменията и навиците на учениците (преговорен урок). Основни учебни дейности в урока за проверка и оценка на знанията, уменията и навиците на учениците. Основни учебни дейности в урока за поправка на контролните (самостоятелните) работи.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин. Лекциите се подкрепят с примери от учебно-възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. *Извънаудиторната заетост* (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти за началните класове; изготвяне на план-конспекти на уроци по математика за I-IV клас и др.

5. СИНЕРГЕТИЧЕН ПОДХОД В ОБУЧЕНИЕТО И ВЪЗПИТАНИЕТО

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: В проблемното поле на учебната дисциплина „Синергетичен подход в обучението и възпитанието” са идеите на междудисциплинарността в научното познание и в образователното пространство в частност. Курсът на обучение е насочен към запознаване на бъдещите учители с възможностите, които предоставя за осмисляне на педагогическата реалност синергетиката като ново междудисциплинарно направление в науката. Разглежданата проблематика е насочена към обогатяване на педагогическата култура на студентите с едни от най-авангардните идеи на нашата съвременност, каквито са синергетичните идеи. Централно място в лекционния курс заема въпросът за „новия

диалог” между хуманитарното и природонаучното знание, разгледан като път на еволюционното израстване на педагогическото познание.

Съдържание на учебната дисциплина: Междудисциплинарността като методологичен принцип в научното познание. Междудисциплинарният диалог – път към еволюционното израстване на педагогическото знание. Синергетичните идеи в аспекта на историческата динамика. Същност и принципи на синергетиката. Методологична роля на основните синергетични идеи, понятия и представи. Основни направления в интеграцията на образованието и синергетиката. Новите педагогически реалности в светлината на синергетиката. Приложение на синергетичните идеи в съвременното образователно пространство. Синергетичният подход в процеса на обучение. Качеството на образованието в светлината на синергетичните идеи. Синергетичен вариант на проектно-базирана учебна дейност. Методът на проектите – един от възможните пътища за приложение на синергетичния подход в обучението. Същност и принципи на изграждане на синергетичния вариант на модел на проектно-базирана учебна дейност. Структура и съдържание на проектната учебна дейност в изградения синергетичен вариант. Ефективност на синергетичния вариант на проектно-базирана учебна дейност.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: изложение в съчетание с беседа; демонстрация и наблюдение; дискусия и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; работа над учебни проекти. **За извънаудиторна заетост:** анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на библиографски справки за теоретично изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

6.ДЕТСКА СПОРТНА АНИМАЦИЯ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Теория и методика на физическото възпитание”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Невяна Докова, катедра „Теория и методика на физическото възпитание”

E-mail: nevid@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Детска спортна анимация” е свързана с усвояването на широк спектър от знания и умения за оптимизиране на двигателния режим на децата. Студентите се запознават детайлно с основните и специфични методични принципи и способности за реализирането на спортно-анимационна дейност с деца, която има развлекателно-отморяващ и оздравително-профилактичен характер.

Съдържание на учебната дисциплина: Възникване, същност и развитие на спортната анимация. Развлекателно-отморяващи и оздравително-профилактични функции на организираната двигателна активност. Основни групи дейности по физическо възпитание – игрова дейност, гимнастическа дейност, туристическа дейност, спортно-съзтезателна дейност. Подвижните игри като средство за детска спортна анимация. Щафетните игри като средство за детска спортна анимация. Спортно-подготвителните игри като средство за детска спортна анимация. Гимнастическите

упражнения като средство за детска спортна анимация. Лекоатлетическите упражнения като средство за детска спортна анимация. Туристическата дейност като форма за детска спортна анимация. Планиране, организиране и провеждане на детски спортен празник.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост:* Практически упражнения. Провежда се мултимедийно представяне на видеоматериали. Наблюдения на допълнителни форми по физическо възпитание в училище. Участие в провеждането на допълнителните форми по физическо възпитание в училище. Организация на *извънаудиторната заетост:* работа в библиотека; работа в Internet; консултации.

7.ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИ ДИЗАЙН НА СВОБОДНОТО ВРЕМЕ НА ДЕТЕТО

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Курсът на обучение по учебната дисциплина „Психолого-педагогически дизайн на свободното време на детето” е насочен към изграждане на професионална педагогическа компетентност за ефективно планиране, организация и реализация на разнообразна дейност, свързана с пълноценното използване на свободното време на децата в условията на детската градина, училищната и извънучилищна среда. Важна задача в подготовката на бъдещите учители е да бъдат осъзнати, анализирани и интерпретирани в теоретичен и практически аспект съвременните измерения на „свободното време”. Курсът на обучение трябва да допринесе за ново педагогическо осмисляне на проблемите, свързани с реализацията и самореализацията на личността в условията на свободното от активни учебни занимания време. В този контекст акцентите в съдържанието на учебната програма по дисциплината „Психолого-педагогически дизайн на свободното време на детето” са: изграждане на култура на свободното време; планиране и осъществяване на богата, емоционално наситена, съобразена с интересите на децата и учениците, дейност в извънкласни и извънучилищни условия; създаване на модерно и педагогически осмислено културно пространство за пълноценно използване на свободното време за цялостното личностно развитие на детето; изграждане на оптимални организационно-управленски модели за ефективна реализация на разнообразни дейности в свободното време на децата и учениците; формиране на умения и компетенции за ефективно прилагане на разнообразни форми, методи и средства за организиране на свободното от учебни занимания време. Акцент се поставя и върху специфичната функции, умения, компетенции, отношения, нагласи и позиции на педагога в ролята на аниматор при организирането на свободното време на децата и учениците от различни възрастови групи.

Съдържание на учебната дисциплина: Социални аспекти на организацията на свободното време. Съвременни модели за организация на свободното време. Психолого-

педагогически аспекти на свободното време на детето. Състояние, структура, същност и съдържание на свободното време на детето в съвременните социални условия. Място и роля на държавните и обществените институции и организации за организирането на свободното време на децата и учениците. Партньорство и активно взаимодействие със семейството в организирането на свободното време на децата и учениците. Методи и форми за организиране на свободното време на деца в предучилищна възраст. Педагогическото взаимодействие в контекста на проблема за свободното време на детето в начална училищна възраст. Организационно-методически аспекти на възпитателната дейност през свободното от учебни занимания време. Педагогически измерения на професията на аниматора. Свободното време на децата в интеркултурна среда. Организацията на свободното време в контекста на проблема за интегрирането на деца със специални образователни потребности. Организацията на свободното време и превенцията на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Технология на обучението: *За аудиторната заетост на студентите* – изложение в съчетание с беседа; демонстрация и наблюдение; дискусии и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; разработване на учебни проекти. *За извънаудиторната заетост на студентите:* анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на модели за практически решения по разнообразни теми за организиране на свободното време; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

Задължителни учебни дисциплини за VI семестър

35. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+4пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка   **Вид на изпита:** текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Милена Левунлиева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: Анотация към курса, цел и задачи: Курсът по практически английски език ‘New Headway’ част VI е насочен към надграждането на усвоените по време на предходните семестри комуникативни умения като способност да се разбират и съставят изказвания /устно и писмено/ в съответствие с правилата на английския език, да се работи с автентични писмени и устни текстове на равнище разбиране на основната идея и разбиране на детайлна информация, както и да се развие способността за тълкуване на твърдения на основата на факти от текстовете и за резюмиране на събитията в тях.

Съдържание на учебната дисциплина: Revision – conditionals, time clauses, base and strong adjectives, modifying adverbs, making suggestions. Reading – “Who wants to be a millionaire”, Listening – “Charity appeals”, discussion – money, linking devices.

Modal verbs of probability in the past and present, character adjectives- a quiz, agreeing and disagreeing. Mid-term review. Mid-term test. Reading and listening – “The Man Who Planted Trees”, talking about one’s family, sentence combination – describing a person and a place. Revision and test. Obsessions, present perfect continuous vs. simple and time expressions, compound nouns, complaining, writing letters. Mid-term review. Mid-term test. Reading – “Death Cigarettes”, discussion – The right to smoke, listening – collectors and collections. Indirect questions and question tags. Term test preparation.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Практически курс по английски език, основан на комуникативния подход в овладяването на чужди езици. **За извънаудиторна заетост:** писане на съчинения; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи.

36.ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МАТЕМАТИКА В НАЧАЛНИТЕ КЛАСОВЕ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу+2х

Форма на проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Янка Стоименова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: yanka_st@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина „Теоретични основи на обучението по математика в началните класове“ включва изучаване на знания от психологията на обучението по математика (особености на познавателните процеси в начална училищна възраст – внимание, памет, мислене и др.); от дидактиката и от общата методика на обучението по математика като съдържание на обучение, методи на обучение, форми на обучение, средства на обучение и др. Така студентите придобиват знания за теоретичните основи на обучението по математика и умения за приложение и интерпретация при решаване на проблеми, отнасящи се до началното обучение по математика.

Съдържание на учебната дисциплина: Въведение в методика на обучението по математика. Психологически основи на методиката на обучението по математика. Дидактически основи на методиката на обучението по математика. Математически основи на методиката на обучението по математика. Учебен процес по математика. Психолого-дидактически принципи на обучението по математика. Развиване на мисленето на учениците в процеса на обучението по математика. Мислене – същност и видове. Особености на интелектуалното развитие. Похвати за развиване на мисленето. Развиване на когнитивните качества на учениците в процеса на обучение по математика. Цел и задачи на обучението по математика. Съдържание на обучението по математика – анализ на учебния план и учебните програми. Дидактическа осигуреност на учебно-възпитателния процес по математика - учебници, учебни тетрадки, албуми, нагледни средства и дидактически материали. Методи на обучението по математика. Организация на учебно-възпитателния процес по математика. Планиране. Организационни форми за

реализиране на учебно-възпитателния процес – основни и неосновни. Типове и видове уроци. Редовната и системна проверка на знанията като средство за възпитаване и обратна връзка. Исторически аспекти на развитието на математиката като наука и учебен предмет. Текстовите задачи в началното обучение по математика (същност, видове, структура). Методика на обучение в решаване на текстови задачи. Методика за обучение в устно смятане (същност, похвати, организация, видове упражнения).

Технология на обучението: Аудиторна заетост – Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин. Лекциите се подкрепят с примери от учебно-възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. Студентите предварително разработват план-конспекти на уроци, които предстои да се апробират. Конфериране върху изнесените уроци, поставяне на темите за следващите наблюдения. **Извънаудиторната заетост** (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; подготовка за изготвяне на тестове и контролни за работа с учениците.

37. ТЕОРИЯ И МЕТОДИКА НА МУЗИКАЛНОТО ВЪЗПИТАНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу+1х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Музика”

Факултет по изкуствата

Лектор:

Доц. д-р Николина Кротева, катедра „Музика”

E-mail: nina_kroteva@swu.bg

Анотация: В курсът по „Теория и методика на музикалното възпитание“ са включени минимума базисни знания за музиката, които са свързани с учебното съдържание по музика в училище, както и методиката на тяхното разкриване пред учениците. Такива са знанията за тона и неговите качества, за музикалните елементи метрум, ритъм, темпо, лад, тоналност, интервали, гама, тризвучие, динамика, тембър, за изразните средства, музикалните форми, музикално-художественият образ и т.н. Студентите получават познания за музиката като изкуство – запознават се с музикалните елементи и изразните средства, с които се изграждат музикалните произведения; музикалната форма, в която се организира музикалното съдържание; същността на музикално-художествения образ и връзката му със заобикалящата действителност. Разглеждат се още формите на работа за развитие на музикалните способности у учениците, както и методиката на провеждане на музикалните дейности. Особено място заемат различните видове игри.

Съдържание на учебната дисциплина: Музикална система – звук и тон; качества на тона; слогови означения на основните степени; цял тон и полутон. Нотен запис – записване трайността и височината на тоновете. Знаци за алтерация. Знаци за съкращение на нотното писмо. Система за формиране на музикалните способности у учениците в начален етап на основната образователна степен – съдържание на уменията, знанията и компетенциите, които трябва да усвоят децата. Моделиране на музикалните елементи

чрез различни видове задачи. Метрум, ритъм, темпо. Технология за формиране на метроритмичен усет. Интервали. Акорди. Формиране на тонововисочинен мелодически и хармонически слух. Лад. Гама. Тоналност. Формиране на ладов и ладотоналностен усет. Формиране на тембров и динамически слух. Музикално произведение – музикално съдържание и музикално-изразни средства. Видове музикални форми. Етапи при разработката на музикално произведение. Певческа дейност – място в музикалното възпитание и обучение на учениците в начален етап на основната образователна степен. Начини за подготовка на подрастващите за пеене (разпяване). Разучаване на песен. Пеене по ноти. Свирене с детски музикални инструменти – видове музикални инструменти; постановка на свирене; видове съпроводи. Алгоритъм на усложняване на уменията за свирене с детски музикални инструменти. Музикално-ритмични движения – значение за музикалното развитие на учениците, видове музикално-двигателни игри. Разучаване на музикална игра. Музикално-творчески дейности в урока по музика – видове, методика на провеждане на музикални импровизации. Организация на музикалното възпитание на учениците в начален етап на основната образователна степен – организационни форми; годишно разпределение; планиране работата за урока по музика. Работа с учебника по музика.

Технология на обучението и оценяване: *Аудиторна заетост* – Осъществява се чрез лекции и хоспитиране. В лекционния курс се представят основните знания по теория на музиката и по методика на музикалното възпитание. В хоспитирането се разработват практически задачи за формиране на музикалните способности и провеждане на музикалните дейности. *Извънаудиторна заетост* – Студентите самостоятелно подготвят задачи за провеждането на основните музикални дейности съобразно зададената тематика и музикални произведения, включени в урока по музика. Разработват нагледни материали, необходими за илюстрация на произведенията или песните, които ще представят.

38.МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум: 3л+0су+0пу+2х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Учебният курс по “Методика на обучението по чужд език” е с основно значение в професионално-образователната програма за подготовка на кадри в областта на началната училищна педагогика. Изучаването на чужд език от детска възраст е въпрос с особена актуалност за българското образование поради изключителната езикова възприемчивост на малките ученици. Началната училищна възраст е сензитивен период за овладяване на чужд език. Учебната дисциплина е необходима за полагане основите на методическата подготовка на студентите-бъдещи преподаватели по чужд език в началното училище.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на методиката. Теоретични и лингво-методични аспекти на чуждоезиковото обучение. Принципи и

методи на развиващото обучение по чужд език. Специфични психологични закономерности и механизми при овладяване на чужд език от децата и учениците в начална училищна възраст. Цел, задачи и форми на организация на обучението по чужд език. Съдържание на обучението. Учебно-методически комплекси и мултимедийни продукти. Условия, форми и средства на чуждоезиковото обучение в начална училищна възраст. Игрова култура и ориентиране в чужд език. Обучение в аудирание и говорене. Фонетически аспект в обучението по ЧЕ. Лексически аспект на обучението по ЧЕ. Граматически аспект на обучението по ЧЕ. Стихотворенията, броилките, речитативите, скороговорките и гатанките при усвояване на чужд език. Четенето и неговото място в системата на обучение по ЧЕ. Диагностика на нивото на усвояване на чужд език. Езиково портфолио.

Технология на обучението: *Лекционното обучение* се извършва съгласно действащия учебен план – лекции, групирани в блок по 3 часа. По време на всяка лекция студентите могат да се консултират с преподавателя и да представят самостоятелни реферати, доклади, съобщения, анотации и рецензии. Практическите занятия реализират наблюдаване и включване на студентите в уроци по ЧЕ в условията на началните класове. На база на наблюденията те представят самостоятелно разработени план-конспекти на уроци. В изпитната оценка се включва и оценката от изнесен урок в училище. **Форми за извънаудиторна заетост:** устна защита на всяко задание, изпълнено от студентите вкъщи, библиотеката и детската градина (езикови дидактични игри, реферати, конспекти на уроци/.

39.МОРФОСИНТАКСИС

ECTS кредити: 2,5

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Милена Левунлиева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: Анотация към курса, цел и задачи: Курсът по морфосинтаксис за студентите от специалност НУПЧЕ има за цел да представи цялостно, но в опростен вид морфологичното и синтактичната равнища на английския език в сравнение с българския и да въведе необходимата терминология, осигуряваща лекота и адекватност на анализа на съответните равнища. В края на курса се очаква студентите да са развили следните компетентности, компетенции и умения: компетентност за моделиране на лексема, словоформа, именна, глаголна или предложна фраза, просто и сложно изречение; умение за разграничаване на семантични и граматични маркери, на техните форми и функционири както и за разграничаване на отделните морфеме в думата и на синтактичните елементи в изречението и техните отношения.

Съдържание на учебната дисциплина: Обект, предмет и задачи на морфологията и синтаксиса. Английската глаголна система в сравнение с българската. Време и залог. Вид и корелация. Маркери за вид. Типове глаголи и глаголни форми и

тяхната комплементарност. Наклонение и модалност. Английската именна система в сравнение с българската. Съществително име – типове и модификация. Посесивност и падеж. Число и маркери за род на съществителното име. Членуване: определителен и неопределителен член; членуване в обобщителни изречения – причини за спецификите. Местоимение. Типове местоименни форми според семантиката и мястото им в изречението. Деиксия чрез местоименни форми. Съгласуване и кореферентност. Прилагателно име. Прилагателни и причастия – форма и функция. Прилагателни и наречия – форма и функция. Словоред в изречението. Изречение: типове, връзки в изречението. Именна фраза. Глаголна фраза. Предложна фраза. Информационна структура на изречението.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност да преносимост на знанията за системата на първия език с цел усъвършенстване на знанията за тази на втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови категории и необходимата терминология за техния анализ. Проверката на задачите и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. **За извънаудиторна заетост:** писане на курсов проект; подготовка на кратки устни изложения по определена от преподавателя тема тема.

40.СЛОВЕСНО-ИЗПЪЛНИТЕЛСКО ИЗКУСТВО

ECTS кредити: 2,5

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина по словесно-изпълнителско изкуство е насочена към разширяване уменията на студентите за пресъздаване на литературна творба в живо слово. Същевременно, обучението предоставя възможности пред бъдещите начални учители за овладяване на професионални компетентности, отнасящи се до подготовката и реализацията на художествена интерпретация на литературни творби с ученици в начален етап на основното образование.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на словесно-изпълнителското изкуство. Исторически аспекти в словесно-изпълнителското изкуство. Първи теоретико-методически трудове по словесно-изпълнителска дейност в българското образование. Първи професионални изпълнители. Учението на К. С. Станиславски за “действие чрез словото” – индивидуални упражнения и упражнения с партньор върху провеждане на действена задача при изпълнението на импровизиран и интерпретиран текст. Етюди – основни характеристики и структурни елементи. Литературен и действен анализ на художествени творби. Методът на действия анализ. Действие и противодействие – извеждане на основен конфликт. Основна и конкретна действена задача. Основни изразни средства в словесно-изпълнителското изкуство. Специфични словесно-

изпълнителски ефекти. Специфика при интерпретация на лирическа творба. Специфика при интерпретация на лиро-епическа творба. Подготовка и реализация на ансамблова словесно-изпълнителска композиция.

Технология на обучението: Аудиторна заетост - осъществява се чрез *лекции (продължителност 30 часа)*, в които студентите се запознават с базисни акценти в историята, теорията и практиката на словесно-изпълнителското изкуство, както и с методи за анализ, подготовка, реализация на словесно-изпълнителски интерпретации върху кратки литературни форми, цялостни творби или откъси от художествени материали от учебното съдържание по БЕЛ (1-4 кл.). Преподаването се допълва с мултимедийни презентации и с видео-записи (или директни изпълнения на предварително подготвени екипи) в съответствие с определени теми. **Извънаудиторна заетост (предвидени 45 часа)** – студентите самостоятелно проучват и подбират художествени литературни произведения, подготвят индивидуални интерпретации на литературни материали (както по предложение на преподавателя, така и по избор), усвояват самостоятелно или в екип основни елементи от изпълнителската психотехника чрез индивидуални или ансамблови словесно-изпълнителски творби върху основата на приказки, стихове за деца, басни и т.н.

41. Избираеми учебни дисциплини за VI семестър

1.ДОЦИМОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Проблемът за оценяването на качеството в контекста на педагогическите реалности придобива все по-голяма актуалност предвид сложността на задачите, които поставя обществото пред съвременното образование. Модернизацията на българската образователна система неизбежно поставя въпроса за моделите, за взаимстването на опит и реформирането на образователната практика с оглед на реалностите в съвременния свят. Подготовката на бъдещите педагогически кадри изисква изграждането на представа за основните компоненти и функционирането на една съвременна система за оценяване (концепция, институции и регламенти, практика). Важна и амбициозна задача в процеса на педагогическата подготовка на студентите е запознаването с възможностите за модернизиране на оценяването в българската образователна система, за изграждане на модел за сполучливо взаимодействие между традиционно и модерно, между национални приоритети и европейски образователни регулации.

Съдържание на учебната дисциплина: Социални аспекти на проверяването и оценяването. Системата за оценяване като функция на образователната система. Дейности и процедури за оценяване на резултатите на учениците. Варианти на

оценяване. Форми на изпитване и оценяване. Тестове за изпитване и оценяване. Оценката на учебно-познавателната дейност на учениците. Контрол и оценка на професионалната дейност на учителя. Методи и техники за оценяване на учителите.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: изложение в съчетание с беседа; демонстрация и наблюдение; дискусия и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; работа над учебни проекти. **За извънаудиторна заетост:** анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на библиографски справки за теоретично изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

2. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА НА МАТЕМАТИЧЕСКИТЕ СПОСОБНОСТИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Янка Стоименова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: yanka_st@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина „Педагогическа диагностика на математическите способности» включва изучаване на същността и структурата на математическите способности на учениците в начална училищна възраст; запознаване с разнообразни методики за диагностицирането им; усвояване на основни методически технологии за развитие на отделните структурни компоненти; натрупване на знания и опит за измерване на математическите способности. Студентите трябва да придобият знания от теорията на способностите; да овладеят методи с помощта на които успешно да решават възникващите в учебно-възпитателната практика проблеми, свързани с развитието на математически способности у учениците в начална училищна възраст.

Съдържание на учебната дисциплина: Проблемът за математическите способности в съвременната психолого-педагогическа литература. Обща характеристика на математическите способности. Същност на математическите способности. Математическите способности като фактор в структурата на интелекта. Математическите способности като самостоятелна система. Структура на математическите способности на учениците от началните класове. Основни компоненти. Теоретичен модел. Диагностициране на математически способности на учениците от началните класове. Система от процедури. Учебното съдържание по математика за развитие способностите на учениците от началните класове. Педагогическият опит. Положителни страни. Слабости и грешки. Методическа система за развитие на математически способности – цел, съдържание, средства, методи, организационни форми на обучение. Методически технологии за развитие на математически способности при: усвояване на аритметичен, алгебричен, геометричен материал. Измерване на математически способности.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин. Лекциите се подкрепят с примери от учебно-

възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. Студентите предварително разработват конспекти за семинарните упражнения. *Извънаудиторната заетост* (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; подготовка за изготвяне на тестове и контролни за работа с учениците; изработване на нагледни средства и дидактически материали и др.

3.ТЕКСТОВИТЕ ЗАДАЧИ В НАЧАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ ПО МАТЕМАТИКА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Янка Стоименова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: yanka_st@swu.bg

Анотация: Обучението по дисциплината „Текстовите задачи в началното обучение по математика“ включва изучаването на текстови задачи (аритметични и геометрични) – тяхната същност, структура и функции; овладяване на методическата система за изграждане на умения у учениците от началните класове за решаване на текстови задачи. Студентите придобиват знания за теоретичните основи на обучението в решаване на текстови задачи и за значението им при усвояване на математическото учебно съдържание.

Съдържание на учебната дисциплина: Текстовите задачи – същност, структура и функции. Класификация на текстовите задачи. Процесът на решаване на текстови задачи – същност и структурни особености. Подходи за обучение в решаване на текстови задачи. Методическа система на обучение в решаване на текстовите задачи в началните класове: цел, съдържание, форми, похвати, средства на обучението в решаване на текстови задачи.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин. Лекциите се подкрепят с примери от учебно-възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. Студентите предварително разработват конспекти за семинарните упражнения. *Извънаудиторната заетост* (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; подготовка за изготвяне на тестове и контролни за работа с учениците; изработване на нагледни средства и дидактически материали и др.

4.ИНОВАЦИИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО РОДИНОЗНАНИЕ И ПРИРОДОЗНАНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”
Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”
E-mail: tvetomira.ivanova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина дава на студентите по-нов и съвременен поглед върху мястото, ролята и специфичното значение на учебните предмети от цикъла Родинознание и Природознание (Роден край, Околен свят, Човекът и природата, Човекът и обществото) за обучението, развитието и социализацията на ученическата личност. По-подробно се изясняват проблемите на тези учебни предмети и се анализират актуалните възгледи за усъвършенстването им, като се прави преход от традиционното към идеи и възможности за оптимално и модерно обучение. В тази връзка се разкриват подробно насоките за съдържателно и процесуално усъвършенстване, като се акцентира на личностно-действието, хуманно и екологично отношение и насоченост към полагане основите на социалната компетентност на учениците. Предлага се и концептуално-действиен модел на обучение с изменяща се структура и съподчиненост и взаимна свързаност както на хоризонтално равнище, така и във вертикално отношение (изграждане на по-обобщен и цялостен поглед върху света, работа в колектив и с променящи се позиции и смислово-ценностно вграждане в социални структури).

Съдържание на учебната дисциплина: Теоретични основи на обучението по Родинознание и Природознание. Съвременни подходи за съдържателно усъвършенстване на обучението по Родинознание и Природознание. Подходи за процесуално усъвършенстване на обучението по Родинознание и Природознание. Недостатъчност на съществуващите възгледи и реализиране на оптимален модел на обучението и акценти и насоки за създаване на нов функциониращ модел; принципи за конструиране на отделните структурни компоненти. Концептуално-действиен модел на обучението по Родинознание и Природознание. Интегриране на познавателни ядра – базисни съдържателни компоненти, хоризонтална и вертикална интеграция на учебното съдържание. Овладяване на общоучебни умения и специфични умения, изграждащи се чрез учебните предмети от цикъла Родинознание и Природознание. Изграждане на смислови спирали, схеми и сценарии в учебно-възпитателната дейност. Съставяне на модели и моделиране. Разграждане на различни форми на проблемно учене и изследователска активност. Субектно-обектна мобилност на ученика и постоянна смяна на заеманите позиции в обучението. Съставяне на екологически карти и схеми на обкръжението на ученика. Въвеждане на кооперативни (екипни) и конкурентни форми на учебна дейност. Познавателно-действио и смислово ценностно „овладяване” на социални структури. Диагностика на личностно-ценностното развитие на ученика и оценка на социалната му компетентност.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използване на основни форми, методи и елементи от тях, като лекция, беседа, дискусия, разказ, обяснение, илюстриране, упражнение. Студентите участват с експозета и изказвания по възлови и проблемни въпроси от лекцията. След всеки пет лекционни въпроса се правят тестове, целящи да проверят как се възприема и осмисля от студентите учебния материал, както и да дадат на преподавателя обратна информация за качеството на лекциите. **Самостоятелната подготовка** предвижда и обхваща: педагогически проект: планиране на самостоятелната

изследователска дейност по възлов тематичен въпрос; подготовка на самостоятелен вариант за обучаващ модел; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

5.МАТЕМАТИЧЕСКА ПОДГОТОВКА НА ДЕЦАТА ЗА УЧИЛИЩЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Валентина Чилева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: valentinach@swu.bg

Анотация: Изучаването на учебната дисциплина „Математическа подготовка на децата за училище” цели да запознае студентите с въпросите на математическата подготовка по отношение на целите и задачите, съдържанието, методите, формите и средствата на обучение в детска градина и начално училище. В процеса на реализиране на посочената цел студентите ще разгледат и анализират тесните връзки и взаимоотношения, които съществуват между математическото обучение в детската градина и обучението по математика в началните класове. Ще усвоят знания за методите на осъществяване на пълноценна подготовка по отношение на математическите знания на децата в детската градина. Също така ще придобият умения за разработване на инструментариум, с който да се проучат математическите знания и умения на постъпващите в училище първокласници.

Съдържание на учебната дисциплина: Математическо обучение. Исторически поглед върху обучението по математика при малките деца. Теоретични основи на математическата подготовка на децата в детската градина. Специфика на процеса по математическа подготовка на децата в детската градина. Осъществяване на математическа подготовка по отношение на целите и задачите на обучение. Осъществяване на математическа подготовка по отношение на подбора и структурата на учебното съдържание. Осъществяване на математическа подготовка по отношение на методите, формите и средствата на обучение.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Темите за лекционните занятия се представят на студентите в интерактивна форма. Съдържателната страна на всяка теоретична лекция се подлага на дискутиране и проблематизирана. Анализира се частният проблем, който е предмет на съответната лекция и се разглеждат добри практики в сферата българския и чуждестранен опит. *Извънаудиторна заетост (самостоятелна работа):* Самостоятелната подготовка предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел обсъждането им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; подготовка за изготвяне на тестове за работа с учениците; изработване на методики за проучване на математическата подготовка на децата за училище и др.

6.ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНИЯ СТРЕС НА УЧИТЕЛЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

E-mail: .....

Анотация:

Съдържание на учебната дисциплина:

Технология на обучението: Аудиторна заетост:

7.ПЕДАГОГИЧЕСКА КОНФЛИКТОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Конфликтологичната култура се очертава като ключова характеристика за професионалната реализация на педагога и разрешаването на сложните задачи на съвременната педагогическа практика. Особено място и роля придобива конфликтологичното образование на всички степени и нива на образование. Това е знание от нов тип, което позволява на обучаваните преди всичко със собствени сили и средства да прогнозира, предотвратяват, регулират и управляват социалните конфликти. Съдържание на учебната дисциплина: Модел за формиране на кооперативни навици за сътрудничество и взаимопомощ в детската група. Игрови техники за изграждане на експресивно-комуникативни умения, умения за самоконтрол и способност за емпатия у децата в детска възраст. Педагогът – консултант и семейната възпитателна среда. Равнища на реализация на посредническата функция на педагога. Транзакционен анализ на педагогически ситуации. Игротерапия и арт-терапия на конфликтното поведение. Учителят - медиатор в конфликтна ситуация. На моделирането в конфликтологията: анализ на педагогически казуси, сценки с вариативен край, ролеви игри. Техники за диагностика на причините за недIALOGичност и конфликти в процеса на педагогическото взаимодействие. Формиране на умения за договаряне при спор в педагогическата сфера. Педагогът – фасилитатор на позитивното общуване в детската група. Анализ на необходимите комуникативни умения. Технологични модели за обучаване на студентите в навици за медиаторство. Условия за ефективно посредничество.

Технология на обучението: Аудиторна заетост – При изучаване на курса се прилагат практически занимания и форми за извънаудиторна дейност. Практическите упражнения се провеждат под формата на дискусия по предварително зададени теми и тренингови форми. Студентите се запознават последователно с предвидения материал.

Предполага се разглеждане на теоретични проблеми на основата на изучаване на научна литература в областта на педагогическата конфликтология, анализ на анотации, реферати, доклади, съобщения, подготвени от студентите Практическите занимания са илюстрирани със словесен материал /казуси/, който се подлага на анализ. Предвиждат се фронтални въпроси, диалог с по-активните студенти и аргументиране на техните становища. **Извънаудиторна зетост** – Предвид спецификата на учебния курс и за постигане на целите, задачите и очакваните резултати се предвиждат следните форми за самостоятелна работа: работа по оформянето на реферати, конструиране на казуси с педагогическа намеса за разрешаване на конфликти.

42.Избираеми практикуми за VI семестър

1.ОРГАНИЗИРАНЕ ОТДИХА НА ДЕЦАТА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: tsvetomira.ivanova@swu.bg

Анотация: Практикумът по организиране отдихът на децата запознава студентите на практическа основа със същността и особеностите на педагогическия процес в училище в условията на организиран отдих извън училището (лагери, почивни станции, екскурзионни летувания).

Съдържание на учебната дисциплина: Свободното време на учениците: измерения и педагогически проблеми. Отдихът на учениците: нормативни, здравни, финансови и педагогически аспекти. Предварителна подготовка за организиране отдиха на учениците. Педагогически планиране и осигуряване на дейностите по време на отдиха на учениците. Клубна организация на дейността по време на отдиха на учениците. Практическа работа в тематични клубни форми по интереси. Работа в комплексни форми по интереси.

Технология на обучението: По време на **практическите занятия** основно се използват групови форми на работа: студентите работят в екипи, като се структурират съобразно избраните форми на работа и решаваните задачи. При завършването на практикума екипите фронтално и „пред публика” представят и защитават идеите си за дейността, която ще организират в лагерни условия, начините на осъществяването ѝ, необходимите материали и средства. Естеството на решаваните задачи (изграждането на практически умения) предполага използването на богата гама от евристични методи за работа в екип: евристична беседа, мозъчна атака, синектика, „метод на експертни оценки”, метод „635”. **Извънаудиторна зетост** (самостоятелна работа) предвижда: подготовка на художествено-литературни материали, подходящи за работа в организиран отдих с учениците; емпирично проучване на интересите на учениците за дейностите, които очакват, при евентуално отиване на лагер на море или планина.

2.ИНТЕРАКТИВНИ МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО МАТЕМАТИКА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц, д-р Валентина Чилева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: valentinach@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина „Интерактивни методи при обучението по математика“ включва изучаване на същността и спецификата на постановките за интерактивните методи; на техните съществени характеристики, за мястото им в обучението по математика. Студентите придобиват знания за особеностите на приложение на тези методите в началните класове и тяхната роля за усвояване на математическите знания.

Съдържание на учебната дисциплина: Общи постановки за интерактивните методи и особености на приложение в началните класове. Интерактивните методи и тяхното приложение в уроците по математика в началните класове. Приложение на интерактивните методи в уроците за нови знания. Приложение на интерактивните методи в уроците за затвърдяване на знанията за: естествените числа, аритметичните действия събиране и изваждане, аритметичните действия умножение и деление, текстовите задачи и геометричните знания. Използване на интерактивни методи в обобщителните и преговорните уроци.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Практическите упражнения се провеждат по традиционно утвърдения начин с използването на различни интерактивни методи на обучение и съвременни средства за онагледяване. Те се подкрепят с примери от учебно-възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. Студентите предварително разработват план-конспекти на уроците. *Извънаудиторна заетост* (самостоятелна работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; подготовка за изготвяне на тестове и контролни за работа с учениците; изработване на нагледни средства и дидактически материали и др.

3.ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКО ОБУЧЕНИЕ ПО РОДИНОЗНАНИЕ И ПРИРОДОЗНАНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: tvetomira.ivanova@swu.bg

Анотация: Дисциплината запознава студентите с изключително важен аспект от работата по Родинознание и Природознание – възможността за извършване на самостоятелни и под ръководството на учителя наблюдения на обекти и явления в заобикалящия ни свят и реализиране на опитно-изследователска работа в клас и у дома. Разкриват се възможностите на тематичното учебно съдържание за фенологични наблюдения в природата, за водене на природен календар и свързаните с това подготовка, ръководство и методи и средства за отчитане на резултатите. Изяснява се значението на самостоятелната ученическа работа за полагане основите на редица качества като любознателност, самоконтрол, системен и причинно-следствен подход към природната и обществената среда; усвояване на трудови умения и засилена мотивация и интерес към обществено значими дейности.

Съдържание на учебната дисциплина: Продължителни наблюдения над промените в природата при обучението по Роден край в I-ви клас. Продължителни наблюдения над промените в околния свят и дейността на хората при обучението по Околен свят – II клас. Извършване на продължителни наблюдения по Човекът и природата в III и IV клас във връзка с изучаване елементите на неживата природа и физико-химичните явления. Технологично-практически аспекти на продължителните наблюдения на обекти и явления от живата природа по Човекът и природата в III и IV клас. Природният календар и мястото му в обучението по Роден край и Околен свят – I и II клас. Работата с природния календар при обучението по Човекът и природата – III и IV клас. Работа в учебно-опитното поле през есента – програмно съдържание по Природознание в I – IV клас. Опитно-изследователска работа в учебно-опитното поле през зимата. Работа в учебно-опитното поле през пролетта – програмно съдържание по природознание, подпомагащо практическите дейности. Изследователски задачи и практическа дейност в учебно-опитното поле през месец май. Възможности на живия кът за извършване на опитно-изследователска дейност. Наблюдения, експерименти и практическа дейност при извънурочната работа по Природознание и Родинознание.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Практическите упражнения се провеждат по традиционно утвърдения начин с използване на основни форми, методи и елементи от тях, като беседа, дискусия, разказ, обяснение, илюстриране, упражнение. Студентите участват с експозета и изказвания по възлови и проблемни въпроси. *Извънаудиторна заетост:* Самостоятелната подготовка предвижда и обхваща: педагогически проект; планиране на самостоятелната изследователска дейност на учениците (провокиране на интереса, подпомагане на учениците при определяне на темата, целта, задачите, методите); подготовка на план-конспект за изнасяне на пробен урок; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

4. МУЗИКА С АНГЛИЙСКИ ЗА ДЕЦА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Василена Спасова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: vas.spasova12@swu.bg

Анотация: Чрез дисциплината “Музика с английски език за деца” се придобиват знания и умения за използване на музиката при овладяване на английски език. Чрез този начин на обучение се провокира у децата интерес към изучаването на езика. Всяка дума или израз се усвояват чрез песен и игра, което внася занимателен елемент при обучението. В процеса на обучение студентите се запознават с методиката за използване на музиката и танца при усвояване на английски думи и изрази, с анализа на песни, двигателни игри, музикални видеофилми и много други нагледни материали за усвояване на английски думи и изрази подходящи за деца. Студентите се запознават с педагогически похвати при овладяване на английския език от учениците чрез изучаване на песни и игри.

Съдържание на учебната дисциплина: Музиката и движенията при овладяване на английски език. Песни за усвояване на английски език от деца. Музикално-двигателни игри при изучаване на английски език от деца. Музикални видеофилми с английски език за деца. Нагледни материали за изучаване на английски език и използването им с музика и движения. Разработване на план за занятие или за урок по дадена тема.

Технология на обучението: Курсът е изграден от практически упражнения и самостоятелна извънаудиторна работа на студентите: **Аудиторна заетост:** Практически упражнения върху основните теми – продължителност 45 часа. **Извънаудиторна заетост:** изучаване наизуст на песните представени на лекциите за изучаваните английски думи и изрази; изучаване на двигателни игри с показване на изучаваните английски думи; научаване на английските думи и изрази от речника за децата.

5.ОКАЗВАНЕ НА ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Здравни грижи”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Лектор:

Доц. д-р Росица Дойновска, катедра „Здравни грижи”

E-mail: doynovska@swu.bg

Анотация: Дисциплината дава знания и изгражда умения за оказване на първа долекарска помощ при наранявания, счупвания, кръвотечения, изгаряния от различни агенти (термични, химически), при поражения от електрически ток, ухапвания от насекоми, при застрашаващи живота нарушения в дишането и кръвообращението и др. Обучава студентите в правилата на десмургията и начините на сортировка на пострадалите. Запознава ги с описите на аптечките или аптечните чанти. Обучава ги в поведение на безопасност при оказване на помощта към пострадалите деца и самите тях. Запознава ги с триажните системи за сортиране на пострадали.

Съдържание на учебната дисциплина: Правила за оказване на първа долекарска помощ – нормативни постановления. Медицинска сортировка – определение, видове – вътрешнопунктова, междуболнична, евакуационно – транспортна сортировка. Фрактури, десмургия. Обработка на рана. Първа долекарска помощ при наранявания и счупвания, при кръвотечение, при изгаряния (термични, химически), при измръзване. Ухапвания от насекоми. Първа долекарска помощ при въздействие на електрически ток върху човека, при слънчев и топлинен удар, при попадане на чуждо тяло в окото. Животозастрашаващи

състояния. Първа долекарска помощ при Кръш – синдром. Шок, при състояния на безсъзнание, при застрашаващи живота нарушения в дишането и кръвообращението.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – практически упражнения в специализирани учебни кабинети. Самостоятелна работа – демонстрация на заучените техники на оказване на първа долекарска помощ при различни ситуации. *Извънаудиторна заетост* – самостоятелната подготовка предвижда: подготовка за практическите занимания чрез индивидуално отработване на заучените правила за оказване на ПДП; разработване на предварително зададени теми с практическа насоченост; консултации с преподавателите; работа в библиотека; работа в Internet.

6.ПРАВОПИС

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Български език”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Наделина Иванова, катедра „Български език”

E-mail: nadelina_ivanova@swu.bg

Анотация: Курсът по учебната дисциплина „Правопис“ е организиран в 45 часа практически упражнения, формиращи аудиторната заетост, и 45 часа извънаудиторна заетост. Той е създаден, за да припомни основни правописни правила на студентите, така, че да умеят да коригират собствените си грешки и да попълнят пропуските си в областта на българския правопис.

Съдържание на учебната дисциплина: Правопис. Правописни реформи. Основни правописни принципи. Правила за писане на променливо Я, за групите -ър/-ръ и -ъл-лъ. Правила за писане на двойни съгласни и на непостоянно Ъ. Правила за писане на пълен и на кратък определителен член. Правила за образуване на бройна форма и употреба на т.нар. мъжколична форма при числителните. Правила за употреба на главни букви в официални обръщение и в различни видове жанрове от деловата кореспонденция като заявление, молби, официални писма и декларации. Правила за употреба на главни букви в несвързан текст. Употреба на главни и малки букви в свързан текст. Слято, полуслято и разделно писане - част първа. Слято, полуслято и разделно писане – част втора. Употреба на запетая в простото и сложното изречение. Синтактично съгласуване.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* е съставена от практически курс с хорариум 45 часа практически упражнения. Провеждането на занятията не се различава коренно от вече утвърдените в учебния процес методи и похвати, като то предвижда използването на богат илюстративен материал, систематизиращ тип информационни материали, обслужващи учебния процес, и пряко наблюдение върху текстове, отразяващи тематичния обсег на избираемата дисциплина. *Извънаудиторната заетост на студента:* самостоятелна работа в библиотека; консултации с преподавателя; подготовка за семинарното занятие; подготовка за

контролна работа; писмено разработване на задачи и теми (реферати), поставени от преподавателя; теренна работа (събиране и обработване на материал)

Задължителни учебни дисциплини за VII семестър

43.МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МАТЕМАТИКА В НАЧАЛНИТЕ КЛАСОВЕ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум: 3л+0су+0пу+2х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Янка Стоименова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: yanka_st@swu.bg

Анотация: В процеса на изучаването на курса по „Методика на обучението по математика в началните класове“ студентите, опирайки се на знанията си по математика, психология и дидактика се запознават със специалните и частните методически въпроси: с методиката на обучението на учениците от началните класове в решаване на текстови задачи, с методиката за изучаване на мерките и действията с именувани числа, с методиката за формиране на понятията за естествени числа и др. Усвояват и редица методически умения: умения за анализ на учебното съдържание, умения за подбор на учебни задачи и подходящи похвати и форми за тяхното решаване, умения за планиране на учебно-възпитателната работа, умения за наблюдаване и анализиране на работата на учителя и учениците по време на урока, умения за осъществяване на учебно-възпитателния процес по математика и др.

Съдържание на учебната дисциплина: Специални въпроси на методиката на обучението по математика в началните класове: Методика за запознаване на учениците с текстови задачи. Методика за обучение на учениците в мерки и именувани числа. Аритметични операции с именувани числа. Методика за запознаване на учениците с геометрични знания. Методика за запознаване на учениците с устно смятане. Методика за обучение на учениците с алгебрична пропедевтика. Занимателното в обучението по математика в I-IV клас. Частнометодически въпроси: Методика за формиране на понятие за едноцифрените числа и действията с тях. Методика за формиране на понятие за двуцифрени числа и действията с тях. Особенности в методиката при запознаване на учениците със събиране на едноцифрени числа с преминаване на десетицата и обратните случаи при изваждане. Методика за обучение на учениците с таблично умножение и деление. Методика за формиране на понятие за трицифрените числа и действията с тях. Методика за формиране на понятие за многоцифрените числа и действията с тях. Методика за изучаване на зависимостите между компонентите и резултатите на аритметичните операции.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на презентации и с приложението на различни интерактивни методи. Лекциите се подкрепят с примери от учебно-

възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. Студентите предварително разработват план-конспекти на уроци, които предстои да се апробират. Конфериране върху изнесените уроци, поставяне на темите за следващите наблюдения. **Извънаудиторната заетост** (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; подготовка за изготвяне на тестове и контролни за работа с учениците; изработване на нагледни средства и дидактически материали и др.

44.МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу+1х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д-р Георги Драчев, катедра „Изобразително изкуство”

E-mail: georgi_drachev@swu.bg

Анотация: Курсът по теория и методика на обучението по изобразително изкуство има следната основна цел: да даде комплексни познания от областта на теорията на изобразителното изкуство и свързаната с нея методика на преподаване в началната училищна възраст.

Съдържание на учебната дисциплина: Въведение в същността на учебната дисциплина. Взаимодействие на изобразителното изкуство с другите изкуства. Характеристика на художествения образ и изразните средства в изобразителното изкуство. Специфични особености на графиката. Приложна графика. Основни понятия в цветознанието. Ролята на цвета в изобразителното изкуство. Особенности на живописата. Методически проблеми в учебния процес по живопис. Особенности на скулптурата, като обемно-пластично изобразително изкуство. Декоративно-приложни изкуства. Характеристика и анализ на изобразителните дейности от различните раздели на изобразителното изкуство, застъпени в обучението по изобразително изкуство. Специфични особености на учебния процес /урока/ по изобразително изкуство в началния курс. Цел, задачи, принципи, методи и методически форми в обучението. Характеристика на учебните помагала по изобразително изкуство. Нагледните средства и мястото им в обучението по изобразително изкуство. Приемственост в обучението по изобразително изкуства между предучилищната възраст и I клас. Проблемната ситуация в обучението по изобразително изкуство, като форма за стимулиране на въображението на учениците в началния курс. Анализ на съдържанието и особеностите на действащата учебна програма по изобразително изкуство. Анализ на художествена творба.

Технология на обучението: В процеса на обучение се използват съвременни нагледни и аудио-визуални средства за онагледяване на учебния процес /аспектомат с диапозитиви, компютри и видеотехника с около 50 видеофилма и голям брой репродукции на художествени произведения и дидактически материали от подбрани

студентски и детски рисунки/. Необходимо условие за усвояване на минимума от знания е задължителното посещение на лекциите и упражнения.

45.МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ТЕХНОЛОГИИ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу+1х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Емилия Божкова, катедра „Социална педагогика”

E-mail: em_bojkova@swu.bg

Анотация: Дисциплината предоставя на студентите специална методическа компетентност за изграждане на технологична грамотност, за развитие на инициативността и предприемчивостта у учениците от началното училище. Проблематиката на курса е теоретична и праксиологична проекция на ДОИ за учебна програма „Технологии и предприемачество”, валидна и задължителна за началния етап на общото образование. Това е отразено в тематиката на курса. Под формата на ключови модули се изгражда представа за взаимовръзките между развитието на труда, икономиката, технологиите и човешката предприемчивост. Съдържанието на дисциплината е ориентирано към ефективното и необходимото за училищната практика. Специален акцент се поставя върху извънкласните, извънучилищните и неформалните алтернативи на технологична подготовка на учениците, но най-вече върху стимулирането на предприемаческия им дух.

Съдържание на учебната дисциплина: Образование, технологична култура и развитие на предприемаческия дух. Трудът, техниката, технологиите, икономиката, предприемачеството и развитието на личността като предмет на обучение. ДОС по УП „Технологии и предприемачество”. Психологична и социална зрялост на учениците и адекватността на образователната проблематика и практическа дейност. Предприемачеството – аспекти на разбиране. Функционален модел на предприемача като целеви ориентир на предприемаческата подготовка. Предприемачът като носител на развитието. Невидимата ръка – пазарът. Пътните знаци – цените. Потребителите, ценова система, волята на хората. Трудът на хората. Потребност от труд. Личен бюджет и семеен бюджет – финансов план за приходите и разходите. Техническо конструиране и техническа дейност. Конструкторско мислене – базови равнища. Модели и моделиране. Трудовият опит като компонент от социалния опит. Оперативен образ. Конструктивен и технологичен анализ. Изисквания към подбора и дейностите в учебно-трудова дейност на учениците. Транспортна, строителна и битова техника и домашни уреди.

Технология на обучението: *За аудиторна дейност* – Лекционният материал е отворен за адаптиране, с включването на допълнителни проблеми, интересувачи студентите. Практическите упражнения се провеждат в реални условия на началното училище от I до IV клас. За целите на практическите упражнения студентите разработват предварително план-конспекти, технологична документация, прототипи на изделия. В обучението се използват на тренинг-техники, ситуационни задачи и ролеви игри.

Самостоятелната и екипна работа са равнопоставени. *За извънаудиторна дейност* – студентите разработват план-конспекти, есета, технологична документация, прототипи на изделия; посещават самостоятелни и групови консултации; извършват самостоятелни четения в библиотека и Интернет мрежата; правят проучвания, обработват емпиричен материал и документи.

46.МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО РОДИНОЗНАНИЕ И ПРИРОДОЗНАНИЕ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 3л+0су+0пу+1х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: tsvetomira.ivanova@swu.bg

Анотация: Методиката на обучение по родинознание и природознание като частна методика актуализира, адаптира и интерпретира по специфичен начин в конкретно-съдържателно отношение изучаваното в основните психолого-педагогически дисциплини. Тя усъвършенства организационно-педагогическата култура на студентите с предвиденото разнообразие от форми, средства и дейности, като ги учи да координират и планират работата си както вътрешно-предметно и тематично, така и по отношение съгласуваното взаимодействие с останалите учебни предмети в началното училище. В операционно-дейностен аспект научно аргументира и осигурява използване на наученото от останалите учебни дисциплини в комплексната по характер методическа практика на МОРП. Издига на по-високо ниво творческите способности и умения на студентите, осигурявайки поле за изява в променящи се условия и ситуации, съобразно перманентността и диалектиката на педагогическия процес.

Съдържание на учебната дисциплина: Общи въпроси: МОРП като самостоятелна педагогическа наука. Специфични принципи и подходи на обучението по родинознание и природознание. Учебен процес по родинознание и природознание. Методи, похвати и средства в обучението по родинознание и природознание. Съдържание и структура на учебно-познавателната дейност. Изграждане на интегрални личностни качества и социализация на ученика. Вътрешно-предметни и междупредметни връзки в обучението по родинознание и природознание. Специални методически въпроси: Здравно-хигиенно обучение и възпитание. Цел, задачи и учебно съдържание по Роден край в първи клас. Цел, задачи и учебно съдържание по Околен свят във втори клас. Цел, задачи и учебно съдържание по Човекът и природата в трети клас. Цел, задачи и учебно съдържание по Човекът и обществото в трети клас. Цел, задачи и учебно съдържание по Човекът и природата в четвърти клас. Съвременни идеи и подходи за оптимизиране и повишаване ефективността на обучението по природознание и родинознание.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използване на основни форми, методи и елементи от тях, като лекция, беседа, дискусия, разказ, обяснение, илюстриране,

упражнение. По време на *хоспетирането* студентите наблюдават и коментират уроците изнесени от базовия учител, акцентирайки на структурата на урока, учебно-познавателното съдържание и дейностите на учителя и учениците за неговото преподаване и усвояване, възпитателните въздействия, работната атмосфера в клас и т.н. Студентите изнасят пробни уроци. **Самостоятелната подготовка** предвижда и обхваща: подготовка за практически упражнения по всяка тема (съобщения, експозета, доклади, план-конспекти; библиографски справки и др.); подготовка за изнасяне на пробен урок; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

47. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+4пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Милена Левунлиева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език за студентите от специалност „Начална училищна педагогика с чужд език” в VII семестър е насочен към усъвършенстването на овладените до момента комуникативни и лингвистични умения и компетентности и осигуряване на условия за постигане на умения на ниво B1 по европейската езикова рамка.

Съдържание на учебната дисциплина: Modal verbs of ability in the present and past; vocabulary – dependent prepositions, giving directions, linking words. Past tense of “be” – positive and negative statements, questions; writing a formal letter; homophones. The past simple - positive and negative statements, questions and short answers. Telling a story – oral and written presentation. The past simple (irregular verbs), verb patterns; leisure activities 2 – go + verb+ing. Countable and uncountable nouns; quantifiers; vocabulary – food items and dishes. Comparative and superlative degree; the infinitive of purpose. Expressing the future; collocations, saying dates, linking words. Question forms – review; adverbs of manner. The past simple and the present perfect for experience and recent activities - positive and negative statements, questions and short answers.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност да преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетентностиите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. **За извънаудиторна заетост:** писане на съчинения; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи.

48. Избираеми учебни дисциплини за VII семестър

1. ПРОЕКТНО-БАЗИРАНА УЧЕБНА ДЕЙНОСТ В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Курсът на обучение по дисциплината «Проектно-базирана учебна дейност в началното училище» обхваща проблематика, свързана с процесуално-технологичното усъвършенстване на учебно-възпитателната дейност в началните класове. Студентите имат възможност да се запознаят с една съвременна интерпретация на метода на проектите и неговото приложение в условията на съвременното училище. На вниманието на бъдещите учители се предоставя за осмисляне и собствен творчески прочит конкретен модел за приложение на проектно-базирана учебна дейност, основан на идеите на междудисциплинарността и синтеза на хуманитарното и природонаучното знание.

Съдържание на учебната дисциплина: Методът на проектите в контекста на новите педагогически търсения. Методът на проектите в аспекта на историческата динамика. Методът на проектите в условията на обучението в сътрудничество. Съвременни измерения на проектната учебна дейност. Дидактически характеристики на проектната учебна дейност. Проектна учебна дейност в условията на класно-урочната система. Специфика на проектната учебна дейност в началното училище. Възможности за активизиране на потенциала на проектната учебна дейност в съвременното училище. Синергетичен вариант на модел на проектно-базирана учебна дейност в началното училище. Същност и принципи на изграждане на синергетичен вариант на модел на проектно-базирана учебна дейност. Структура и съдържание на проектната учебна дейност. Ефективност на проектно-базираната учебна дейност в началното училище. Система от критерии и показатели за измерване на ефективността на проектно-базираната учебна дейност. Процедура за осъществяване на оценъчно-диагностичната дейност в условията на учебна проектна работа на учениците. Съдържателни аспекти на приложението на проектно-базирана учебна дейност в началните класове.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* изложение в съчетание с беседа; демонстрация и наблюдение; дискусия и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; работа над учебни проекти. *За извънаудиторна заетост:* анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на библиографски справки за теоретично изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

2.ПРОБЛЕМНО-СИТУАЦИОННО ОБУЧЕНИЕ ПО МАТЕМАТИКА

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Валентина Чилева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: valentinach@swu.bg

Анотация: Изучаването на учебната дисциплина “Проблемно-ситуационно обучение по математика” цели да запознае студентите с въпросите на проблемно-ситуационното обучение по математика в началните класове. Да предостави теоретични знания за същностната характеристика на проблемните ситуации и тяхната дидактическа приложимост в учебно-възпитателната дейност по математика. Лекционният курс е насочен към представянето на една творческа учебна среда, която с помощта на система от проблемни ситуации да осигури възможност за самостоятелно усвояване на математически знания. С изучаването на тази учебна дисциплина студентите ще усвоят знания за методите на осъществяване на проблемно-ситуационно обучение в различните типове уроци по математика. Също така ще придобият умения за изработване на инструментариум, с който да се проучат математическите знания и умения на учениците в следствие на проведено проблемно-ситуационно обучение.

Съдържание на учебната дисциплина: Понятно-терминологични уточнения за произхода и смисловото съдържание на понятието проблемна ситуация. Проблемните ситуации в дидактическия контекст на учебно-познавателната дейност. Класификация на проблемните ситуации в учебния процес. Педагогически условия за възникване на учебни проблемни ситуации. Постановяне на учебни проблемни ситуации с математическо съдържание. Решаване на математически проблемни ситуации. Методическа система за обучение на учениците в решаване на проблемни ситуации. Технология за изграждане на умения за решаване на математически проблемни ситуации. Диагностициране на уменията на учениците за решаване на математически проблемни ситуации. Анализирание на математическите знания и умения на учениците, усвоени в условия на проблемно-ситуационно обучение.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – Темите за лекционните занятия се представят на студентите в интерактивна форма. Съдържателната страна на всяка теоретична лекция се подлага на дискутиране и проблематизирана. Анализира се частният проблем, който е предмет на съответната лекция и се разглеждат добри практики в сферата българския и чуждестранен опит. *Извънаудиторна заетост (самостоятелна работа)* – Самостоятелната подготовка предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел обсъждането им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; подготовка за изготвяне на тестове за работа с учениците; изработване на методики за проучване на математическата подготовка на децата за училище и др.

3.ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИ ОСНОВИ НА ТВОРЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ ПО МАТЕМАТИКА

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Янка Стоименова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: yanka_st@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина «Психолого-педагогически основи на творческата дейност по математика» е съобразено с иновациите в организирането на учебно-възпитателната работа като цяло и в частност – на тази по математика в началните класове. Студентите изучават специфичните особености на организацията на творческата дейност по математика в началните класове. Целта на лекционния курс е да се разкрият специфичните особености на общите организационни форми при обучението на учениците в решаване на творчески задачи по математика.

Съдържание на учебната дисциплина: Дидактическа характеристика на общите организационни форми на обучение. Общите организационни форми в обучението по математика. Творчество и етапи на творческия процес. Творческите задачи в методическата литература. Творческата дейност на учениците в нормативната база. Педагогически опит и практика. Организация на творческата дейност при усвояване на аритметични знания. Организация на творческата дейност при усвояване на алгебрични знания. Организация на творческата дейност при усвояване на геометрични знания. Организация на творческата дейност при усвояване на текстови задачи. Организация на творческата дейност при усвояване на мерки и именувани числа.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни таблици за онагледяване. Лекциите се подкрепят с примери от учебно-възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. *Извънаудиторната заетост* (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; изготвяне на тестове и контролни работи за учениците; изработване на нагледни средства и дидактически материали и др.

4.ИЗВЪНКЛАСНА ДЕЙНОСТ ПО РОДИНОЗНАНИЕ И ПРИРОДОЗНАНИЕ

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: tsvetomira.ivanova@swu.bg

Анотация: Дисциплината запознава студентите на теоретична и практическа основа със същността и особеностите на педагогическия процес в училище в условията на организирана извънкласна дейност (клубове, кръжоци). Студентите се подготвят за пълноценна в съдържателно отношение, многостранна и целенасочена работа по планиране, организиране, ръководене и контролиране на извънкласна дейност на учениците чрез обучението по Родинознание и Природознание.

Съдържание на учебната дисциплина: Свободното време като педагогическо пространство. Интересите на учениците, тяхното изучаване и обогатяване. Педагогическо ръководство на свободното време на учениците: цели, задачи, принципи, методи и форми. Същност и значение на извънкласната дейност. Видове извънкласна дейност. Общи характеристики – съдържание и задачи, особености, основни направления, организационни форми. Особености на учебно-познавателната дейност по Родинознание и Природознание в началния етап на основната образователна степен – предпоставки и изисквания при работа с естествонаучни и обществено-исторически представи и понятия. Връзки, отношения и закономерности, разкривани чрез учебно-познавателната дейност. Проблемно-изследователското учене като подход за развитие на ученическата активност; изграждане на система от конкурентни и кооперативни форми на дейност. Възможности на извънкласната дейност по Родинознание и Природознание в началния етап на основната образователна степен за възпитание и развитие на ученическата личност; учебно съдържание – структура, основни понятия и акценти; връзка с целите и задачите на обучението. Основни етапи при организацията на извънкласната дейност по Родинознание и Природознание. Връзката на играта с другите видове дейност в училище. Играта и извънкласната дейност по Родинознание и Природознание. Развитие на обществената насоченост на ученика посредством играта. Интелектуално развитие на ученика в играта. Изследване ефективността на извънкласната дейност. Методи за педагогическа диагностика.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* - Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използване на основни форми, методи и елементи от тях, като лекция, беседа, дискусия, разказ, обяснение, илюстриране, упражнение. Студентите участват с експозета и изказвания по възлови и проблемни въпроси от лекцията. След всеки пет лекционни въпроса се правят тестове, целящи да проверят как се възприема и осмисля от студентите учебния материал, както и да дадат на преподавателя обратна информация за качеството на лекциите. *Извънаудиторната заетост включва:* Анализ на актуален проблем по дисциплината и изготвяне на библиографска справка съобразно откритите източници, концепции и насоки за решаването му. Изготвяне на реферат по основен теоретико-методически или практико-приложен въпрос от дисциплината. Изготвяне на предварителни съдоклади, илюстриращи примери и казуси по темите за семинарни занятия. Съдържателен анализ и дидактическа оценка на учебно-методически комплект по родинознание и природознание за началните класове (по избор от одобрените от МОН). Изготвяне и поэтапно усъвършенстване на примерни план-конспекти на занимания за извънкласна дейност по Родинознание и Природознание за началните класове. Изработване на нагледни материали за занимания за извънкласна дейност. Провеждане на наблюдение с протоколиране на 3 (три) извънкласни занятия при учители от началните класове. Описание на опита на учител от началните класове в организиране отбиха на учениците. Емпирично проучване на интересите на учениците за извънкласни дейности. Емпирично

проучване сред извадка от начални учители за битуващата практиката по организиране и провеждане на извънкласни дейности на учениците.

5. ТВОРЧЕСТВО И ОБУЧЕНИЕ В ИЗОБРАЗИТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д-р Георги Драчев, катедра „Изобразително изкуство”

E-mail: georgi_drachev@swu.bg

Анотация: Курсът по „Творчество и обучение в изобразителната дейност“ има следната основна цел: студентите да придобият подготовка, която да обогати теоретичните им познания и практически възможности, свързани с различни форми от изобразителното изкуство, използвани като урочни и извънкласни дейности в обучението. Прави се аналогия и интерпретация чрез запознаване и усвояване на някои неконвенционални форми за правене на изкуство в художествената практика. Съобразно възможностите на учениците от началния курс тези форми се прилагат в обучението. Курсът по Творчество и обучение в изобразителната дейност е съобразен и изграден върху съвременните изисквания и форми на обучение, даващи възможности за обогатяване на методическата практика на учителите в тяхната преподавателска дейност.

Съдържание на учебната дисциплина: Въведение в същността на учебната дисциплина. Същност и особености на творческите похвати в класните и извънкласни дейности по изобразително изкуство. Особености на различните форми за осъществяване на конвенционална и неконвенционална изобразителна дейност, материали, техники и изразни средства. Пленерът като форма за рисуване от натура и интерпретация различна и нова среда. Графити като вид изкуство, особености като идеология и изразни средства, приложението му в обучението в училище. Инсталация и перформанс. Особености като вид неконвенционални изкуства. Арт педагогиката и интерпретацията в училище като форма на синтез. Проектът като форма за различни извънкласни дейности. Възможности за синтез с други учебни дейности. Екскурзията като форма на обучение. Посещение на интересни географски и архитектурни обекти, основа за създаване на интересни рисунки. Рисуване върху асфалт с различни материали и върху, предварително подготвени, основи от различни материали. Индивидуални и колективни рисунки. Моделиране и конструиране в природна среда с материали, подбрани от учениците, и изграждане на обемна или декоративна фигура по техен избор. Особеностите на импровизацията в творческия процес. Творчеството на Кристо като модел за интерпретиране в извънкласната изобразителна дейност. Изобразителна дейност след посещение на художествена галерия или ателие на художник, възможност за обогатяване на художествената култура и практическите умения на учениците. Рисувка интерпретация след посещение на съответното място. Уършоп като форма за извънкласна работа в рамките на училището или населеното място. Съвместни прояви с школи по изкуствата по различни дейности от видовете изобразителни изкуства. Изработване на декоративни произведения, обемни или плоскостни, от събрани

предварително растителни и други природни елементи. Анализ на произведения на изкуството и на детска рисунка в художествена галерия или по репродукция.

Технология на обучението: Обучението на студентите включва: лекции и практически упражнения. Упражнения са свързани със съдържанието на лекциите. В процеса на обучение се използват съвременни аудио-визуални средства за онагледяване на учебния процес /аспектомат с диапозитиви, компютри и видеотехника с около 50 видеофилма и голям брой репродукции на художествени произведения и дидактически материали от подбрани студентски и детски рисунки/. Необходимо условие за усвояване на минимума от знания е задължителното посещение на лекциите и упражненията.

6.ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕ

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Здравни грижи”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Лектор:

Доц. д-р Росица Дойновска, катедра „Здравни грижи”

E-mail: doynovska@swu.bg

Анотация:

Съдържание на учебната дисциплина:

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:*

49.Избираеми практикуми за VII семестър

1.КОМУНИКАТИВНО-РЕЧЕВИТЕ УМЕНИЯ У УЧЕНИЦИТЕ

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Ива Стаменова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: ivona07@swu.bg

Анотация: Програмата предвижда учебно съдържание от областта на теорията и практиката на обучение за развитие на комуникативноречевите умения у учениците. В теоретичен аспект се изясняват въпросите за речевите умения, които трябва да овладее те, за същността и типологията на речевите упражнения като основен метод на обучение. Студентите получават знания за същността на езика като явление, за механизма на формиране на комуникативноречеви умения.

Съдържание на учебната дисциплина: Теоретични аспекти на обучението за формиране на комуникативноречеви умения. Език и реч. Култура на речта. Реч и

мислене. Външна и вътрешна, устна и писмена реч. Психолингвистичен модел на пораждаване и развитие на речта. Реч и текст. Характеристика на текста като основна комуникативна единица. Комуникативноречева ориентация на езиковото и литературното обучение в началните класове. Комуникативната компетентност като ключова предметна компетентност на ученика. Комуникативноречевите умения – цел на обучението по български език и литература. Учебното съдържание и формирането на речевите умения на учениците. Методи и похвати на обучение за формиране на комуникативноречеви умения. Урокът по преразказ в системата на работата по развитие на свързаната реч. Урокът по съчинение в системата на работата по развитие на свързаната реч. Илюстративният материал като средство за развитие на комуникативноречевите умения в началните класове. Особенности на детската речева изява при структурирането на текст-описание, текст-повествование и текст-разсъждение. Оценка на текстовете, съчинени от учениците.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Практическите упражнения се подкрепят с примери от учебно-възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по учебната дисциплина. Студентите предварително разработват конспекти за практическите упражнения, които предстои да се проведат. **Извънаудиторната заетост** (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел обсъждането им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти.

2. КОНСТРУКТИВНО-ТЕХНИЧЕСКИ И ТЕХНОЛОГИЧНИ ДЕЙНОСТИ

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Емилия Божкова, катедра „Социална педагогика”

E-mail: em_bojkova@swu.bg

Анотация: Учебният курс се провежда под формата на практикум и задълбочава технико-технологичната компетентност на студентите. Съдържанието е изведено върху основни понятия, термини и практически дейности свързани с техниката, технологиите, конструирането, моделирането и приложно-техническата комбинаторика. Подготовката по дисциплина допълва методическата култура на студентите и в този смисъл тематиката на курса се явява проекция на: изискването студентите да имат конкретни практически умения да планират, конструират и изработват различни продукти, модели и изделия, свързани с ДОС на учебната програма „Технологии и предприемачество” за начално училище; мотивирания интерес на студентите да разработват конструктивно-технически и технологични модули за различни алтернативни формати на извънучилищното образование.

Съдържание на учебната дисциплина: Техническа и технологична документация. Материали. Техника. Технологии, операции и манипулации. Конструирание, моделиране, макетиране. Проекти „Работилница”.

Технология на обучението: За аудиторна дейност: практическите упражнения се провеждат с използването на фронтална, групова или индивидуална организация дейността на студентите. Реализират се в условията на учебна работилница. Завършват с дебрифинг. Ключовите понятия и термини от модули с № 1, 2, 3, 4 и 5 се усвояват чрез дейностите от ИАД и чрез флаш карти, като последните имат допълнителната функция да диагностицират степента на овладяването им. Индивидуалната и екипната работа по курсовите проекти са приоритет. Темите на проектите са описани в Модул VI. Студентите избират, разработват и презентират един индивидуален и един екипен проект. **За извънаудиторна дейност:** студентите разработват технологична документация, прототипи на изделия; използват се самостоятелни и групови консултации, самостоятелни четения, проучвания, събиране на емпиричен материал, работа в библиотека, Интернет, работа с документи и пр.

3.ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧИЛИЩНИ ПРАЗНИЦИ

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Практикумът обогатява познанията на студентите и възможностите им да структурират празника в естествената му фазова пулсация – почит към ценността и веселие. Обучението дава възможност за анализиране, сравняване и избор на модели, които да са в съответствие с целите и мисията на всяко конкретно училище. Формират се практически умения за организация на училищни празници, в които почитаната от общността ценност да бъде представена атрактивно.

Съдържание на учебната дисциплина: Организация на празници и празнични дейности: Основни структурни компоненти. Терени и сцени. Видове сцени и сценична техника. Оборудване на сценическо пространство. Сценография и основен технически екип; архитектура, реквизит, костюм. Организация на творческите звена. Прогнозиране и планиране на дейностите. Управление на персонала. Отношение на участниците в празника към образните системи на зрелищата. Реклама. Публиката като субект на въздействието. Практически подходи за организация на училищния празник: Действеността като първична материя за изкуството на режисьора. Режисьорски план и режисьорски екмпляр. Особености на сценарно-режисьорската работа. Организация и управление на творческия процес и техническото му обезпечаване. Етични норми на професионален живот. Учителят като режисьор на празнични дейности в училище: Работа на учителя-режисьор със сценария. Работа на учителя-режисьор със сценографа. Работа на учителя-режисьор с ученици-изпълнители: музиканти, танцьори и актьори. Работа на учителя-режисьор с професионални изпълнители и медиите. Работа на учителя-режисьор с художествено-техническия екип: помощник-режисьор, озвучител, осветител, специалисти по мултимедия и пиротехника.

Технология на обучението: Формата за организация и провеждане на обучението по дисциплината е практически упражнения. В началото студентите се запознават с

учебната програма и начина на оценяване на резултатите от обучението. Прави се преглед на утвърдилите се традиции, грешни подходи и стереотипи. Анализират се модели на училищен празник. Надгражда се познанието на студентите за училищния празник. Поставят се конкретни задачи на студентите, които те трябва да разработят. Всеки студент представя своята задача пред колегите си и се беседва върху нея.

4.ЕЛЕКТРОННИ УЧЕБНИ СРЕДСТВА В ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Радослава Топалска, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Е-mail: topalska@swu.bg

Анотация: Непрекъснатото навлизане на технологиите в света около нас налага своевременното модернизиране на образователната система, както и на прилаганите учебни средства. Новия модел на обучение, реализиран с помощта на иновативните технологии се основава главно на средствата на информационните и комуникационните технологии, подпомагащи осъществяването на информационните взаимодействия между учениците и учителя. Именно електронните учебни средства, прилагани в образованието подпомагат дидактическото обезпечаване на обучението, реализирано в новата информационна среда. Те съдействат за разнообразяването на учебния процес, повишават мотивацията за активно участие на учениците, както и за реализирането на всички заложи цели на обучението.

Съдържание на учебната дисциплина: Електронни образователни ресурси – същност, основни понятия, видове. Възможности за приложение на съвременните технологии в учебния процес. Информационни и комуникационни технологии. Мултимедийни системи и технологии. Компютърна презентация. Електронно обучение. Свободен софтуер. Интерактивни технологии. Работа с интерактивни електронни средства. Създаване на уроци с електронно съдържание. Работа с интерактивна дъска. Интегриране на технологии и използване на ресурси за работа с интерактивна дъска.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – практическите упражнения се провеждат по утвърдения начин в мултимедийна лаборатория на Факултета по педагогика. *Самостоятелната работа* предвижда: подготовка за упражненията по темите; подготовка за решаване на тестове и контролни работи; разработване на проекти с практическа насоченост.

5.ИЗОБРАЗИТЕЛНИ ТЕХНИКИ В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д-р Георги Драчев, катедра „Изобразително изкуство”

E-mail: georgi_drachev@swu.bg

Анотация: Курсът по „Изобразителни техники в началното училище“ има следната основна цел: да даде комплексни познания от областта на преподаването по изобразително изкуство, свързано с конвенционални и алтернативни подходи и програми, като: арт педагогика, проектна дейност и други. В практическия курс са включени дейности, свързани с новостите от методиката практиката за преподаване по изобразително изкуство, обяснени и анализирани са алтернативните програми, които могат да бъдат избрани и реализирани от учителски колективи по желание. Практическите упражнения са свързани с действащите програми и алтернативни новости, които могат да бъдат реализирани в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина: Смесената техника като форма за стимулиране на въображението в началната училищна възраст. Изпълнение на колективна рисунка с използване на максимален брой материали и изразни средства. Изпълнение на индивидуални и колективни рисунки по методиката на Джани Родари с използване на методи за стимулиране на въображението, като: метаморфоза и аглутинация. Апликацията и нейните разновидности като техника, използвана в обучението по изобразително изкуство в началната училищна възраст. Графични техники в обучението по изобразително изкуство за началната училищна възраст. Живописни техники в обучението по изобразително изкуство за началната училищна възраст. Техники от декоративното изкуство в обучението по изобразително изкуство за началната училищна възраст. Изграждане на обемна форма от предварително събрани природни материали. Рисунка или серия от рисунки в изложбена галерия по творби на художници. Анализ на творби от професионални художници.

Технология на обучението: Обучението на студентите включва: практически упражнения. Съдържанието на часовете в практическите упражнения са свързани с решаване на методически проблеми, отразяващи новостите в методиката за преподаване на изобразително изкуство в началната училищна възраст. В процеса на обучение се използват съвременни аудио-визуални средства за онагледяване на учебния процес: голям брой репродукции на художествени произведения и дидактически материали от подбрани студентски и ученически рисунки. Студентите имат възможност да участват в дискусии, свързани с лекционния курс, и да изпълняват практически задачи, свързани с новостите от практиката в обучението по изобразително изкуство.

6. РАЗАБОТВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПРОЕКТИ

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц.д-р Валентина Чилева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: valentinach@swu.bg

Анотация: Дисциплината предвижда запознаване на студентите с основните програми, финансиращи научни изследвания и проекти с образователна насоченост, както и практическо разработване на такива. Насочена е към придобиване на умения за разработване на научно-изследователски, образователни и социални проекти, и е съобразена с квалификационната характеристика на завършващите специалност НУП и възможностите им за реализация в различни учебни учреждения. Чрез познаването на финансиращи институции и програмите, които те предлагат, както и познаването на спецификата на разработването на проекти ще се разшири визията на студентите за бъдеща научно-изследователска работа, както и ще ги подготви за работа в обществени учреждения и неправителствени организации.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия. Проект, програма. Видове програми. Донорски програми. Специфика на „проектния“ език. Финансиране на научно-изследователска дейност. Основни донорски програми, финансиращи исторически изследвания. Основни програми за финансиране на проекти за запазване на културно-историческото наследство. Финансиране на научно-изследователска дейност. Основни донорски програми. Правила за управление, мониторинг и оценка на проекти. Донорски програми, финансиращи образователни дейности. Проекти за училища и университети. Финансиране на неправителствени организации. Специфика на социалните проекти. Проекти, финансирани от Европейския съюз. Основни направления, фондове, действащи европейски програми. Основни направления, фондове, действащи европейски програми. Седма рамкова програма. Специфика на условията за кандидатстване пред различни институции. Работа с формуляри. Общи изисквания и специални условия. Работа с он-лайн базирана документация. Мониторинг и регулиране на проекта.

Технология на обучението: *Извънаудиторната заетост* на студентите включва: Изготвяне на библиографска справка по определен проблем от сферата на образователните проекти. Проучване на проекти за училища и университети. Разглеждане на съставни елементи на проекта. Планиране на проект. Работа с формуляри. Разработване на проекта, финансово планиране, оценка и самооценка, преценка на рисковете.

ДОЦ. Д-Р ВАЛЕНТИНА ЧИЛЕВА

Ръководител на катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“